

OD. No. 1262

Bewaren

~~WV~~

Naam Afweer tegen Communisme

Zie ook:

Dossier P & B

ARCHIEF ACD/D

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
24/2/49	15/3	2/3									
27/2	15/3	4/1									
3/1	15/3	6/1									
19/5	B	27/9									
13/3	C.S.	17/3									
17/3	C.S.	19/3									
19/3-52	4	25/3									

29 MRT. 1957

BPD

7 JULI 1957

DOSSIERNo.: OD 1262

NAAM: Afweer tegen Communisme

Uit		In	Uit		In	Uit			In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum
24/2 '49	B/3	2/3										
2/1/50	B/3	3/1										
3/1	K/A	6/1										
9/5	B	5/9										
13/3-52	C.S.	—										
—	—	17/3										
17/3	C.S.	25/3										

20 NOV. 1957 BPD
APR. 1957

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1262

NAAM: Afweer tegen Communisme in ~~Europa~~

- 1 aangelegd op verzoek van B
acd=4.2.11.48.GH
- 2 GEZIEN BIII] - 15.2.49
- 3 aob IV: op verzoek van Gen B. G. v. n. Knipschildt
naam van dit OD wijziggen in: Afweer tegen
communisme: aob Knipschildt. 19/3/52 S
- 4 Naam gewijzigd: ACD IV 482 25/3-52
- 5 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad
aanwezig was dit bijgevoegd. juli '70.
S

Г А И Д С О В Л К К Е

ONAFGEDAAN

CO^v 140164

SD 1262

[Handwritten signature]

Afd./Sectie:

acp

Dat.:

1/11

Par.:

[Handwritten initials]

Achtereenvolgens aan:

ko.

Interne aanwijzingen A C D.

Verantw. voor

Adm. afdoening:

ko

H. ACD, naam en functie

Dat.:

[Handwritten signature]

A C D.

Dat.:

Par.:

AFD.	SECTIE	BEHANDELING	AFZ./PAR.	DAT.
------	--------	-------------	-----------	------

ko

6

*voegen in CB 118684 SD 1262
verbreiden van mondelinge (telefonische)
informatie a.g. de bindende kracht van wet.*

[Handwritten signature]

1/11

MINISTERIE

BINNENLANDSE ZAKEN
INGEKOMEN:

28 MEI 1952

Afdeling:

Agenda:

VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

01.132
09.25
28 MEI 1952
ACD/140164

Kenmerk: DEU/DU

Datum: 21 Mei 1952

Onderwerp: "Blitzgesetz Dr. Lehr"

ref Nummer: 50522

t.a.v. Mr. H.C.U.J. Huber.

./.
Hierbij moge ik U afschrift verlenen van mijn schrijven d.d. 8 Mei jl. Nr.46362/1301 betreffende het in hoofde dezes genoemde onderwerp. Tevens moge ik van het in antwoord hierop binnengekomen schrijven van de Tijdelijk Zaakgelastigde der Nederlanden te Bonn van 16 Mei jl. Nr.8238/1848 afschrift bijvoegen.

./.
Uitgaande van de veronderstelling dat U niet de beschikking heeft over de tekst van Wet 62, waarnaar in het schrijven van Dr. Helb wordt verwezen, moge ik U hierbij een copie doen toekomen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN ,
Voor de Minister,
Het Hoofd Bureau Duitsland,

E. P. Wellens Tein

Zijner Exoellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
te
's-Gravenhage.

"Blitzgesetz Dr. Lehr"

8 Mei 1952

46362

1301

Onder verwijzing naar Uw schrijven van 30 Augustus 1951, No. 14112/2833, betreffende het in hoofde deze genoemde onderwerp, vraag ik Uw aandacht voor het volgende. Op 30 Augustus 1951 werd in het "Bundesgesetzblatt" de tekst van deze wijziging van het Wetboek van Strafrecht gepubliceerd. Volgens de bepalingen van de Wet zou zij op 31 Augustus 1951 van kracht worden. Op blz. 4 van Uw schrijven wordt echter gezegd, dat de medewerking van de Geallieerde Hoge Commissie voor de invoeringstrading van deze Wet noodzakelijk was, zodat Wet No. 11 van de Geallieerde Centrale Raad buiten werking gesteld moest worden. Tevens sprak U de verwachting uit, dat door de Geallieerde Hoge Commissie een Wet zou worden afgekondigd, waarbij werd bepaald, dat West-Duitsers, die in dienst van de Geallieerden in conflict komen met het "Blitzgesetz", aan de West-Duitse jurisdictie zouden onttrokken blijven. Een dergelijke Wet is inderdaad uitgevaardigd op wel op dezelfde dag als de publicatie van het "Blitzgesetz" in het "Bundesgesetzblatt" onder A.L.C. Law No. 62. Het is mij echter onbekend, of de Wet van de Geallieerde Centrale Raad No. 11 inderdaad is opgeheven.

Aangezien mijn Amptsgenoot van Binnenlandse Zaken voor deze aangelegenheid speciale belangstelling heeft, zou ik het op prijs stellen nadere inlichtingen omtrent het bovenstaande te vernemen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Voor de Minister
De Chef van de Directie Europa

Aan Haarer Majesteits Buitengevoon
en Gevolmachtigd Ambassadeur

te BONN.

8238/1848

JD

Sectie I

Bijlagen: -

Onderwerp: "Blitzgesetz Dr. Lehr"

Bonn, 16 Mei 1952
Koblenzerstrasse 96

Met verwijzing naar Uw missive dd. 8 Mei jl. DEU/DU No. 46362/1301, betreffende het "Blitzgesetz Dr. Lehr", heb ik de eer U het volgende te berichten.

Het "Strafrechtsänderungsgesetz" van 30 Augustus 1951, waarin strafbepalingen op Hoog- en Landverraad wederom werden ingevoerd, vervulde in een leemte in de Duitse strafwetgeving, die was ontstaan door de afschaffing van verschillende wettelijke maatregelen bij de Controle Commissie-wet No. 11. Aangezien de Duitse wet trad op een terrein, waarop door de Geallieerden wetgevend was opgetreden en de Duitsers terzake nog niet volledig hun bevoegdheden hadden terugontvangen, moest de Hoge Commissie deze wet aan een onderzoek onderwerpen. De Hoge Commissie heeft de Duitse wet niet tegengehouden, doch heeft door gelijktijdige afkondiging van de Hoge Commissie-wet No. 62 gezorgd, dat medewerkers van de Geallieerden niet onder de nieuwe Duitse wet zouden komen te vallen.

In feite is dus door deze wettelijke maatregelen een deel van de materie, die in de Controle Commissie-wet No. 11 was geregeld, tenietgedaan, aangezien op het betrokken gebied thans weer strafbepalingen van kracht zijn. Daarmede is de wet No. 11 echter voor het overige niet afgeschaft.

DE TIJDELIJK ZAAKGELEASTIGDE

w.g. H.A. Helb

(Mr. H.A. Helb)

Zijner Excellentie
den Heere Minister
van Buitenlandse Zaken,
's-Gravenhage

AFSCHRIFT

OFFICIAL GAZETTE
of the Allied High Commission for Germany
page 1106

LAW No. 62

CONCERNING RELATIONS WITH THE OCCUPYING POWERS

The Council of the Allied High Commission enacts as follows:

Article 1

Neither the German Criminal Code nor any other criminal legislation of the Federal Republic or of any Land shall have application in respect to:

- (a) information of any kind which is supplied, or to be supplied, to the Governments of the United States, the French Republic or the United Kingdom, their Occupation Authorities, or their Occupation Forces;
- (b) the establishment or maintenance of relations with the Governments of the United States, the French Republic or the United Kingdom, their Occupation Authorities, or their Occupation Forces.

Article 2

This Law shall become effective on 31 August 1951.

Done at
BONN, Petersberg, on 30 August 1951.

On behalf of the Council
of the
Allied High Commission

JOHN J. McCLOY

United States High Commissioner
for Germany

Chairman

No: 93.- DIENSTGEHEIM.-

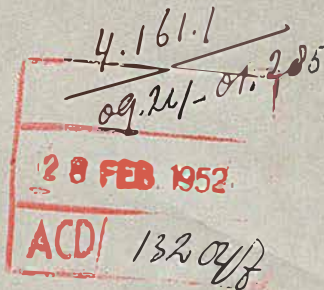
afged
27-2-52
26 Februari 1952.-

Onderwerp: "Zuivering in het
Franse leger".-

Bijlagen : één.-

A A N : K.A./R.A.-

V A N : W.-

Schubblad in nummer 1320/8
ms

Hierbijgaand gelieve U aan te treffen,
een opgeplakt artikel uit de "Gazet van Antwerpen" van Zater-
dag-Zondag, 23-24 Februari 1952, betreffende bovenvermeld on-
derwerp, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.-

**STRIJD TEGEN KOMMUNISTISCHE
5de KOLONNE INGEZET**

**Grootscheepse zuivering in
het Franse leger**

Alle verdachte elementen worden geneutraliseerd

Frankrijk treft vlugge maatregelen om de kommunistische vijfde kolonne uit het leger te weren en een algemene zuivering van het bestaande officierenkorps is aan de gang, aldus werd Vrijdag door de betrouwbaarste bronnen te Parijs verklaard.

De anti-rode bezem vaagt eveneens door de hoogste burgerlijke diensten, zoals de luchtvaart en de belangrijke industrie, die in geval van oorlog nauw verbonden zouden zijn met de oorlogsinspanning van de natie, aldus deze bronnen.

Een van de eerste doelwitten van de regering van de Franse eerste-minister Edgar Faure is het Franse leger veilig te stellen voor ontbinding ingevolge kommunistische sabotage van binnen uit.

Dientengevolge trof het Franse ministerie van Oorlog enkele tijd geleden maatregelen tegen de kommunisten. De resultaten worden niet publiek gemaakt maar ze zijn effectief, aldus voornoemde bronnen.

De man, die persoonlijk verantwoordelijk is voor de volledige zuivering, is de staatssecretaris voor oorlog, Pierre de Chevigné, die zelf beroepsofficier is.

Grondig Onderzoek

Alle twijfelachtige gevallen worden grondig onderzocht vooraleer een beslissing wordt getroffen. Elk officier, die verdacht wordt van kommunistische sympathieën, wordt naar het ministerie van Oorlog ontboden, waar alle dossiers door een getraind personeel zorgvuldig worden onderzocht.

Deze bronnen verklaarden dat weinig — of geen — officieren wegens kommunistische neigingen werden afgezet. De onbetrouwbaren worden uitgeschakeld op de traditionele wijze van het Franse leger: overplaatsing naar een afgelegen post in de kolonies,

waar ze weinig gelegenheid hebben om onheil te stichten, en zelfs daar wordt hun aktiviteit nagegaan, aldus deze kringen.

In de afgelopen eeuw was het traditionele garnizoen voor degenen die in ongenade gevallen waren, Limoges, in Centraal Frankrijk. (Vandaar de term «limogé»).

Zuivering hoognodig

Er waren geen cijfers verkrijgbaar daar de zuivering nog bezig was.

De Franse regering trof deze maatregel omdat:

1. — Een groot aantal leden van de kommunistische partij na de bevrijding van het land als officieren in het leger kwamen. In hun hoedanigheid van oorlogspartisanen behielden ze hun rang die ze tijdens de oorlog van het ondergronds kommunistisch opperbevel hadden gekregen.

2. — In geval van een oorlog met Rusland is het Franse leger geroepen om de spilrol te spelen in de verdediging van het oude werelddeel. Het zou het risico lopen operatiebevelen en verdedigingsgegevens die voor de vijand van vitaal belang zouden zijn, te zien onthullen.

Volgens betrouwbare kringen werden spectaculaire resultaten geboekt sinds de anti-kommunistische maatregelen werden in gang gezet door de gewezen minister van Binnenlandse Zaken Jules Moch. Dit geschiedde anderhalf jaar geleden.

(UP)

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

CO 121767

121262

121262

Afd./Sect.:

h/III

Dat.:

5.11.51

Par.:

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten mark]

ACD.

Dat.:

Par.:

20/11/51

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B.H. Downa @ 12

acv/ comb. 3/10/51

B.VII

2.11.51

C. tik r B

He - 9/11/51

ge MK 2 10/11/51

*CVV - spreuk CVVI 19/11.51
CVVII 20.11.51*

CEF.?

*De B.I.D. eelt de brochure "Dunkle Pentäfte"
Niet geheel betrouwbaar. De B.V.N. zwijgt
wel eens wat te veel uit de deimen.
30.11.51. af van CEF 30/11*

B. zie aantekening CEF.

3/12

B.VII

B.VII 5.12.51

10192/51

28 October 1951.

PC de Pösch

Ik moge hierbij aanbieden een uittreksel uit Das Freie Wort van 19 dezer met 3 daarbij behorende bijlagen van Der Volksbund für Frieden und Freiheit betreffende anti-communistische propaganda. Een en ander is op grote schaal door BVN verspreid.

$\frac{6.159}{09.232}$	$\frac{6.664}{05.22}$	$\frac{09.232}{05.22}$	$\frac{6.159}{09.23-05.25}$
			$\frac{6.159}{09.23-05.26}$
31 OCT 1951			
ACI: 121767			

Afd. no. D-5-Geheim.
Kab.

Ter beschikking doorgezonden aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst, Javastraat 68, te 's-Gravenhage.

30 October 1951.

63.

Das freie Wort

UNABHÄNGIGES ORGAN FÜR FREIHEIT RECHT UND MENSCHENWÜRDE

Herausgeber: Peter Lütches

Eigentümer: Bund der Verfolgten des Naziregimes e.V., Düsseldorf

Chefredaktion: Wolfgang Müller

Redaktion: Günter Baugrand, Heinz Bläser. Verlag: Alfons Lachenicht

DUSSELDORF-GERRESHEIM, HEYBSTRASSE 63. FERNSPRECHER 60800

Auszug aus Nr. 42 vom 19. Oktober 1951

Im Scheinwerfer

SPD contra BVN

Erwiderung auf die Angriffe des „Neuen Vorwärts“ von Peter Lütches

Am 10. Oktober stand Dr. Schumacher, gelegentlich seiner Hamburger Pressekonferenz, unserer Zeitung bereitwilligst zu Wort. Am 12. Oktober behandelten wir an dieser Stelle das „Problem“ BVN und SPD. Und würden hierbei — das ließen uns viele Sozialdemokraten wissen — Dr. Schumacher „in feinsinniger Weise gerecht“ (Ausspruch eines sozialdemokratischen Bundestagsabgeordneten.) Am gleichen Tage startete der „Neue Vorwärts“, Zentralorgan der SPD, einen scharfen und unsachlichen Artikel gegen den BVN, wobei er sich der Überschrift „BVN — Hilfstruppe der Bundesregierung“ bediente. Wir legen Wert darauf, unsere Antwort sachlich zu formulieren und uns jeder unnützen Polemik zu enthalten. Wir nennen das Demokratie.

1. Bevor der BVN ins Leben trat, fand ein durchaus freundlicher Meinungsaustausch mit Vertretern des Vorstandes der SPD statt. Zahlreiche Sozialdemokraten stimmten seiner Gründung telegrafisch, brieflich und mündlich zu. (Regierender Bürgermeister Brauer: „Spät kommt ihr, doch ihr kommt.“)
2. Der BVN veröffentlicht laufend Broschüren. Mehrere derselben, z. B. „Wir dürfen nicht schweigen“, „Wofür lebst Du eigentlich“ und „Neun Monate Gefängnis“ (Hedler-Prozeß) haben dem BVN ungezählte warmherzige Zuschriften von Sozialdemokraten erbracht.
3. Die Broschüre „Hier spricht Europa“ (Schuman-Plan) ist das Produkt gemeinsamer Überlegungen des BVN mit seinen westeuropäischen Freunden. Unter den 24 Mitarbeitern, die dem Schuman-Plan das Wort reden, befinden sich zwölf namhafte Sozialdemokraten. Von diesen nennen wir nur, Koos Voorink, den 1. Vorsitzenden der niederländischen Bundespartei der SPD und Léon Jouhaux, den in aller Welt bekannten Vorkämpfer des Sozialismus.
4. Wir haben — um der Wahrheit willen — auch nicht gezögert, die zurückhaltende Meinungsäußerung von P. Damien Reumont wiederzugeben. Warum auch nicht? Unsere Broschüre hatte in erster Linie den Zweck, die Diskussion über den Schuman-Plan zu befruchten.
5. Die Gelder für den Druck von 10 000 Broschüren entstammen den Mitteln des BVN und seines Freundeskreises, dessen Ehrenprotector bis zu seinem Tode unser unvergeßlicher Freund Dr. h. c. Hans Böckler war.

6. Unsere Veröffentlichung hat ein unerwartet großes Echo ausgelöst; die Zahl der Nachbestellungen nähert sich der Ziffer 50 000 (in Worten: fünfzigtausend). Das spricht für und nicht gegen unsere Broschüre.
7. *Sollte es dem BVN gelingen, eine zweite, verbesserte Auflage herauszubringen, so erklären wir uns ausdrücklich bereit, dem besten Experten der SPD Gelegenheit zu geben, seine gegensätzliche Meinung zum Schuman-Plan in die Form eines Beitrages in üblicher Größe zu kleiden, welcher ohne Kürzung zum Abdruck gelangt.*
8. Es entspricht nicht den Tatsachen, daß der BVN über seiner politischen Betätigung im Sinne des Vermächtnisses seiner toten Kameraden seine Arbeit um die Wiedergutmachung vergißt. Das Gegenteil ist der Fall; alle Initiative geht zumeist vom BVN aus.
9. Im gerechten Kampf um die Wiedergutmachung in Nordrhein-Westfalen wurde der erste Schritt gemeinsam getan; die AVS und der BVN arbeiteten Hand in Hand. Unermüdlich hat sich der BVN in der Folgezeit in Wort und Schrift, in Versammlungen und in Entschlüssen für die Zurücknahme des völlig unhaltbaren Gesetzentwurfes (und mit Erfolg) eingesetzt.
10. Der BVN bedauert die durch den „Neuen Vorwärts“ in völliger Verkennung der durchaus sauberen Absichten des BVN geschürte Polemik. Der BVN bekennt sich gläubigen Herzens zum neuen demokratischen Deutschland. Er hofft und wünscht, daß ihm die SPD, wenn auch nicht mit Liebe, so doch mit derselben Achtung begegnet, wie sie der Schreiber dieser Zeilen zeit- lebens gegenüber der SPD empfunden hat und immer noch empfindet.

Der BVN fragte und Dr. Schumacher antwortete

1. Frage:

„Herr Dr. Schumacher! Die Bundesregierung hat in letzter Zeit zwei Erklärungen abgegeben zur Wiedergutmachung an den jüdischen Betroffenen und den Leuten des 20. Juli. Bei aller Hochachtung vor zahlreichen Opfern, die gerade diese beiden Gruppen gebracht haben, scheinen jedoch beide Erklärungen der Bundesregierung von den Notwendigkeiten der Tagespolitik beeinflußt zu sein, weil die außerordentlich große Zahl der übrigen rassisch, religiös und politisch Verfolgten nicht erwähnt ist.“

Wie stellt sich die sozialdemokratische Opposition im Bundestag zu einem allgemeinen Wiedergutmachungsgesetz auf Bundesebene?“

Antwort:

„Die SPD hat bereits seit ihrem Bestehen, schon zu einer Zeit, als die politischen und innerpolitischen Geschicke Deutschlands lediglich von den Alliierten wahrgenommen wurden, bei den Alliierten auf Durchführung eines umfassenden allgemeinen Wiedergutmachungsgesetzes gedrungen und dabei insbesondere auf den mangelnden Wiedergutmachungswillen in der britischen und französischen Zone hingewiesen. Die SPD — insbesondere ich — haben stets eine Trennung in rassisch und politisch Verfolgte abgelehnt, weil hierdurch nach außen hin die Gefahr antisemitischer Ressentiments gegeben ist. Ich habe stets festgestellt, daß es verkehrt ist, die Juden nur als Haß- und Rache-Juden anzusehen. Nach 1945 sind es insbesondere Juden gewesen, die Deutschen im In- und Ausland die Türen geöffnet haben. Die Bundesrepublik als einzige gewählte deutsche Regierung betrachtet sich als Rechtsnachfolger des deutschen Reiches. Man erbt aber nicht nur Guthaben, sondern auch die Schulden. Wir sind daher für ein allumfassendes Wiedergutmachungsgesetz auf Bundesebene, schon um die Wiedergutmachung in den finanzschwachen Ländern nicht hintenanstehen zu lassen.“

2. Frage:

„Der Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN) hat die Bundesregierung um Schaffung eines „Bundesamtes für Wiedergutmachung im Range eines Staatssekretariats“ ersucht. Wie stehen Sie, Herr Dr. Schumacher, und Ihre Partei hierzu?“

Antwort:

„Leider fehlt der Bundesregierung der Drang aus Eigenem etwas zu machen! Wenn wir Aussicht zur Bundesregelung haben, dann besteht auch Aussicht auf die Schaffung eines derartigen unabhängigen Amtes, das dann eine dringende Notwendigkeit ist. Auch dieses Amt müßte sich u. a. um den Ausgleich zwischen den steuerschwachen und steuerreichen Ländern kümmern bzw. diesen schaffen.“

3. Frage:

„Wie stehen Sie, Herr Dr. Schumacher, zu den Soldatenbünden, insbesondere zu den Äußerungen führender Leute der Soldatenbünde, die die Widerstandskämpfer diffamieren und zur Einflußnahme ehemaliger Angehöriger der Waffen-SS auf diese Soldatenbünde?“

Antwort:

„Noch weiß niemand, wie groß diese Soldatenbünde werden. Ihre Schaffung kann nicht verhindert werden, weil das Koalitionsrecht im Grundgesetz verbürgt ist. Würde man die Schaffung von Soldatenbünden verhindern, könnten dadurch nur unnötige Ressentiments geschaffen werden, sogar bei Leuten, die außerhalb dieser Bünde stehen. Es gab 10—12 Millionen Soldaten. Es ist anzunehmen, daß sich nur wenige Hunderttausend in diesen Bünden organisieren werden. Friessner hat die Dinge, die er zu dem 20. Juli gesagt hat, sicher nicht in dieser Konsequenz gemeint. Die Äußerungen sind auf einer Pressekonferenz gefallen. Es muß die Entwicklung abgewartet werden, da sich erst nach erfolgter Wahl der Führer in den Soldatenbünden auch deren Entwicklung zeigen wird. Es gab 900 000 SS-Leute, von denen nicht alle Verbrechen begangen haben. Ich erinnere nur an den 9. August 1944, an dem 200 000 Angehörige der Luftwaffe zwangsweise in die SS überführt wurden. Die SPD duldet keine Entschuldigung für Verbrechen und Neonazismus und wird scharfe Stellung gegen alle Bünde beziehen, wenn sie sich als reaktionär oder nazistisch erklären sollten. Die SPD lehnt aber auch jede Kollektivschuld ab.“

Die BVN-Wochenzeitung „Das freie Wort“ ist ein Blatt, „das kein Blatt vor den Mund nimmt“. Es liebt eine offene, ehrliche Sprache, bejaht die Demokratie und wird von der Absicht geleitet, dem neuen Deutschland nach Kräften zu dienen. „Das freie Wort“ kostet DM 1,13 je Monat, zuzüglich Postzustellgebühren. Die Zeitung kann bei jedem Postamt bestellt werden. Probenummern versendet der Verlag „Das freie Wort“, Düsseldorf-Gerresheim, Heye-straße 63, Fernruf 60890.

Anschriften

des BVN und der in der Arbeitsgemeinschaft für Freiheit, Recht und Menschenwürde zusammengeschlossenen Verbände

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Bundesleitung — Bundessekretariat
Düsseldorf-Gerresheim
Heyestraße 63. Telefon 6 08 90

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Nordrhein-Westfalen
Düsseldorf
Industriehaus Am Wehrhahn 96. Telefon 2 94 10

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Berlin
Berlin-Charlottenburg 4
Mommsenstraße 27 VII. Telefon 32 01 32/33

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Hamburg
Hamburg 1
Glockengießerwall 25—26. Telefon 32 64 33

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Niedersachsen
Hannover
Brahmstraße 2, II

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Schleswig-Holstein
Kiel
Lorenzendam 30

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Rheinland-Pfalz
Trier
Metzelstraße 23

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Württemberg-Baden
Stuttgart
Augustenstraße 92, II

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Württemberg-Hohenzollern
Tübingen
Mühlstraße 12

Bund der Verfolgten des Naziregimes (BVN)
Landesverband Saarbrücken
Saarbrücken 3
Graf-Johann-Straße 21

Wochenzeitung „Das freie Wort“
Redaktion Düsseldorf-Gerresheim
Heyestraße 63

Wochenzeitung „Das freie Wort“
Mommsenstraße 27 VII. Telefon 32 01 32/33
Berlin-Charlottenburg 4

Landesrat für Freiheit und Recht e. V.
(BVN in Bayern)
M ü n c h e n
Karlsplatz 12, III, Tür 309

Verband für Freiheit, Recht und Menschenwürde
Frankfurt/Main
Große Friedbergerstraße 44—46

Deutsches Sekretariat der „Commission Internationale contre le Regime Concentrationnaire“ (C.I.R.C.)
Hamburg 1
Glockengießerwall 25—26

DUNKLE GESCHAFTE

HITZACKER • LENZEN
BERGEN • WITTENBERGE
WITTINGEN • ARENDSEE
FALLERSLEBEN • SALZWEDEL
DIESDORF • GARDELEGEN
"OBISFELDE
MAGDEBURG
HALBERSTADT
GOSLAR • WERNIGERODE • KÖTHEN
QUEDLINBURG
EISLEBEN
NAUMBURG
GERA
TORGAU

KASSEL • ESCHWEGE • LEIPZIG

ÜBER DIE GRENZE

GERSFELD • PLAUEN
MELLRICHSTADT • "ÖLSNITZ
KÖNIGSHOFEN • KOBURG • HOF
SCHWEINFURT • BAMBERG • BAYREUTH

WAS HALTEN SIE DAVON, DASS

das westdeutsche Volkswagenwerk aus Mangel an Feinblech zeitweilig verkürzt arbeiten mußte, während große Mengen ebendieses Bleches ostwärts geschmuggelt wurden?!

WAS HALTEN SIE DAVON, DASS

Schienen aus dem Ruhrgebiet sibirische Rüstungszentren miteinander verbinden?!

WAS HALTEN SIE DAVON, DASS

an der nordkoreanischen Front von amerikanischen Truppen erbeutete 10,5-cm-Flak aus belgischem Spezialstahl in sowjetzonalen Waffen- und Munitionsfabriken Thüringens anno 1949 produziert worden sind?!

WAS HALTEN SIE DAVON, DASS

bei der jüngsten Eroberung der nordkoreanischen Hauptstadt Pjöngjang in der gerade von den Kommunisten wiederhergestellten Fernsprechzentrale Kabel mit westdeutschen Firmenbezeichnungen lagen?!

WAS HALTEN SIE DAVON, DASS

bei den nordkoreanischen Verbänden Fernschreiber aus westdeutscher Fabrikation mit westdeutschen Firmenschildern in Betrieb sind?!

Sie wundern sich? Nun, wenn Sie aus dem Staunen nicht herauskommen wollen, lesen Sie die folgenden Seiten.

DUNKLE GESCHÄFTE ÜBER DIE GRENZE

EIN KLASSISCHES BEISPIEL

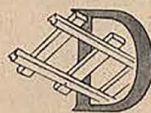
„(506) 1 Wl. KMs. 1.51. (277.50)

IM NAMEN DES VOLKES!

Strafsache gegen den Geschäftsführer Erich Otto Bruno Käding, geboren am 16. Oktober 1906 in Gnesen/Posen, wohnhaft in Berlin-Staaken, Straße 360, Nr. 32, wegen Wirtschaftsvergehens.

Die 6. Große Strafkammer des Landgerichts Berlin (In Westberlin) hat in der Sitzung vom 4. Mai 1951 . . . für Recht erkannt:

Der Angeklagte wird wegen fortgesetzter gemeinschaftlicher Wirtschaftstraftat zu einer Gefängnisstrafe von einem Jahr und sechs Monaten unter Anrechnung der erlittenen Untersuchungshaft und zu einer Geldstrafe von 50.000.— DM (West), ersatzweise zu einhundert Tagen Gefängnis kostenpflichtig verurteilt. . .“

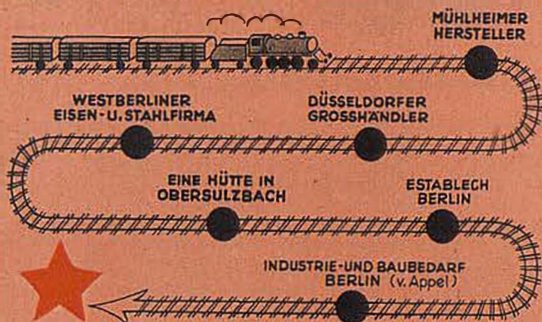

ieses Strafurteil geht einen jeden von uns an! — Warum? Es enthüllt ein düsteres Kapitel des Kalten Krieges zwischen West und Ost auf Kosten des deutschen Volkes.

Der verurteilte Käding war der Geschäftsführer¹ der Berliner Zweigstelle einer Düsseldorfer „Gesellschaft für Eisen-, Stahl- und Blecherzeugnisse m. b. H.“ Er knüpfte im Winter 1949/50 mit der Westberliner Zweigstelle der Firma „Industrie- und Baubedarf G. m. b. H.“, Düsseldorf, Viktoriastraße 33, Beziehungen zum Zwecke von Stahlgeschäften für die Sowjets an. Der Geschäftsführer dieser Firma war damals ein inzwischen nach Brasilien ausgewanderter v. Appel. Er war ein Strohmännchen der Sowjets. Sein Unternehmen war eine Briefkastenfirma, d. h. sie bestand aus einem einzigen Raum und einem einzigen Angestellten (dem sogenannten Geschäftsführer): ein Tarnunternehmen.

Über dieses Tarnunternehmen wurde ein Teil jener gefährlichen Geschäfte abgewickelt, die der Aufrüstung der Sowjetunion dienen und dem Westen illegal lebenswichtige Rohstoffe entziehen. Um die Kontrolle von Geschäften mit strategischen Rohstoffen zu umgehen und um die gutgläubigen Lieferfirmen zu täuschen, werden von den Sowjets in Westberlin oder Westdeutschland lizenzierte Eisenhändler in das Geschäft eingeschaltet, und die Waren gehen verworrene Wege bis zum roten Empfänger, z. B. so:

Von dem Mühlheimer Hersteller über einen Düsseldorfer Großhändler an eine Westberliner Eisen- und Stahlfirma. Von dort über Obersulzbach an die Firma „Establech“ in Berlin, die an die Firma „Industrie- und Baubedarf Berlin“ — d. h. Strohmänn v. Appel, lieferte.

Geschäftsführer Appel und seine Firma waren vorgeschobene Tarnungen für einen geheimnisvollen kommunistischen Drahtzieher, der die graue Eminenz des illegalen Zonenhandels ist: Johann Haselgruber. Er besorgt Stahl- und Eisengeschäfte größten Stils für die sowjetische Besatzungsmacht in Österreich und in Deutschland. Haselgruber hat seinen Sitz in Wien, aber er ist ebensogut im Ostsektor Berlins zu Hause. An die v. Appelsche Tarnfirma, d. h. in Wirklichkeit an Haselgruber und über ihn an die Sowjets, lieferte der erwischte und verurteilte Käding, der Geschäftsführer der Berliner Zweigstelle der „Düsseldorfer Stahl- und Blecherzeugnisse G. m. b. H.“, 8000 Tonnen Stahl- und Walzwerkerzeugnisse im Wert von 2,2 bis 2,4 Millionen DM. Bezahlung erfolgte in bar durch die Industrie- und Baubedarf G. m. b. H. unter Gewährung hoher Provisionen an v. Appel, der sich inzwischen mit 150 000 Dollar in Brasilien niederlassen konnte! Die Ware wurde nach dem Westberliner Güterbahnhof Tempelhof geliefert, nach Eingang sofort an einen im Ostsektor liegenden Bahnhof umgeleitet und dort der DERUTRA ausgehändigt, einer sowjetrussischen Transportgesellschaft. Damit erlosch jegliche Verfügungsgewalt der westdeutschen Lieferfirmen über die Ware, die zum Teil in die sowjetische Besatzungszone Österreichs geschleust wurde, zum Teil aber auch an die berühmte Wismuth-A.-G. in Aue ging.

MANAGER DUNKLER GESCHÄFTE

Durch das Urteil der Moabiter Strafkammer wurde Johann Haselgruber als der große Manager hinter den Kulissen

des illegalen Handels in die Sowjetzone zum erstenmal amtlich genannt. Dieser Name ist ein Programm.

**Wer ist Haselgruber?
Was treibt er?**

Der jetzt 45jährige Österreicher gehört zu jenen Hyänen der Wirtschaft, die ohne die leisesten Skrupel mit den Schicksalen ganzer Länder und Völker spielen.

Während des Krieges „organisierte“ Haselgruber für den Gau Oberdonau Maschinen und Materialvorräte aus den besetzten Ostgebieten. Seine kleinen Handlanger kamen dafür an den Strang oder in östliche Vernichtungslager; er selbst aber wurde vom Generaldirektor der USIA (rote Wirtschaftsverwaltung in der österreichischen Sowjetzone) Tichomirow in Sold und Gunst genommen. Tichomirow beauftragte ihn, ein großes Handelsunternehmen in Wien zu gründen. Bald machte Haselgruber in Berlin seine erste Filiale auf. Zahlreiche Auslandsvertretungen folgten. Bis nach

Ein Teil von Haselgrubers Geschäftsnetz

Kleinasien hin gehen die Fäden Haselgrubers, an denen seine Wirtschaftsagenten hängen. Seine Firmen „arbeiten“ unter unverfänglichen Bezeichnungen mit vielen Helfershelfern und Strohmännern. Manches Unternehmen weiß gar nicht, in welches Netz es einbezogen ist.

Theorie . . . harmlose Geschäfte

Da erscheinen in angesehenen westdeutschen Blättern große Anzeigen, in denen sich Handelsgesellschaften mit dem Sitz in Westberlin oder in Westdeutschland ihrer ausgezeichneten Verbindungen im Bundesgebiet und in der Deutschen Demokratischen Republik rühmen. Sie stellen Interessenten am Interzonenhandel ihre Beziehungen auch für die Durchführung „schwierigster Transaktionen“ zur Verfügung und versprechen, Ostgeschäfte für westdeutsche Firmen auf eigene Rechnung und Gefahr durchzuführen. Auch in vertraulichen Rundschreiben wird diese Werbung für den Osthandel betrieben. Es mag sein, daß diese Gesellschaften, die sich so wohltonend anbieten, sich streng und vorsichtig an die Schranken des legalen Handels halten. Wie aber oft genug die Wirklichkeit aussieht, die sich im Schatten dieses legalen Ost—West-Handels abspielt, zeigen viele Beispiele.

und Praxis . . mit Lastwagen über die Grüne Grenze

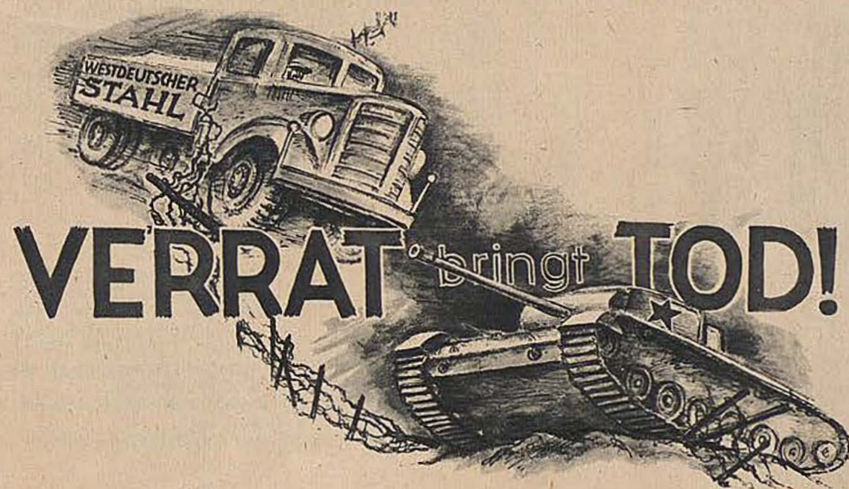
Da ist eine Firma mit Sitz in Harzbürg-Schlewecke. Dieses Unternehmen hat zum Beispiel Ende 1950 illegal über die Grüne Harzgrenze 50 Tonnen Vanadiumstahl, 90 Tonnen Silberstahl, 40 Tonnen Stahl ST. 7011 sowie Gleitlager, Buchsen usw. in die Ostzone verschoben. Das Unternehmen war in einem straff organisierten Grenzschmuggelring eingebaut, der ein reibungsloses Funktionieren von Transport und Übernahme der Kompensationsgüter gewährleistete. So bestellte die Firma Richard Pfitzmann, Vienenburg, ebenfalls Ende 1950 für 230 000 DM vierpaarige Fernsprechkabel, Lackdraht und Litzen (alles in Posten zu je 30 Tonnen für Lastwagentransporte zu liefern). Pfitzmann kaufte für Franz Hermann in Berlin-Westend, Eichenallee 53. Die Übernahme an der Zonengrenze besorgte Karl Grathes im sowjetzonalen Halberstadt, Katzenplan 3, mit seinen Vertrauensleuten in Osterwiek, Heudeber-Danstadt und Ilsenburg. Silberstahl, Kugellager und Fernsprechkabel kann man nicht im Rucksack über die Grenze tragen. Das muß generalstabsmäßig vorbereitet und minutiös durchgeführt werden. Wie geht der illegale Transport solcher Massengüter also vor sich? Da gibt es Spediteure in Braunschweig, Schöppenstedt und Goslar sowie Handels-, Schrott- und andere Firmen in den sonst unbedeutenden Orten wie Mattierzoll, Braunlage, Zorge, Walkenried, Harzburg, Vienenburg, bis hin nach Braunschweig, die bewußt oder ahnungslos im Dienste Haselgrubers stehen. Sie gewährleisten Anlieferung, Übernahme bzw. Übergabe und Abrollen der Gegenlieferungen an Waldschneisen, unbewachten Grenzwegen und Grenzgehöften.

KARL GRATHES in Halberstadt ist der Leiter dieses Aktionsstabes für den Umschlag illegaler Warenlieferungen für den Grenzbezirk Walkenried—Helmstedt. Zahllos sind die dunklen Geschäfte, die von ihm auf nächtlichen Waldschneisen prompt abgewickelt wurden. So übernahmen nahe von Gevensleben an der Grenze westdeutsche Lastzüge als Gegenwert für strategische Rohstoffe Textilien, Kaffee und Zigaretten aus der Ostzone. Fahrzeugkennzeichen und -papiere wurden mit den ostzonalen Lastwagen ausgewechselt — und nach dem Osten rollten hochwertige Rüstungsgüter, strategische Rohstoffe und sonstige Mangelwaren des Ostblocks.

Im Laufe eines einzigen halben Jahres wurden im Aktionsbereich K. Grathes' Werkzeugmaschinen, Spezialstahl und zum Einbau in U-Boote geeignete Hochfrequenzmotoren in wenigstens 300 LKW-Ladungen mit rund 3000 Tonnen Nutzgewicht illegal und schwarz über die Grüne Grenze östlichen Werken zugeleitet. Die Zollfahndungsinstanzen Westberlins schätzen, daß binnen Jahresfrist 50 000 Tonnen Stahl bester Güteklassen und bester Legierungen in Kanäle des Ostens geschleust worden sind. 40 Prozent davon gingen über die Berliner Sektorengrenzen, 60 Prozent durch „Abzweigung“ auf der Autobahn zwischen Helmstedt und Berlin in die Ostzone.

Um nur ein einziges Geschäft über die Berliner Sektorengrenzen zu nennen: Werkzeugmaschinen und Raupenkettens (angeblich für Traktoren, in Wirklichkeit für Panzer) lieferte eine Düsseldorfer Ingenieurfirma an die Berliner Speditionsfirma Wendschlag & Pohl. Diese aber verweigert beharrlich jede Auskunft, wer die Ware übernommen hat.

HASELGRUBER UND SEINE HINTERMÄNNER

Die riesigen Geschäfte mit Rüstungsgut, Mangelware und Luxusgütern zur Kompensation setzen das Bestehen und Funktionieren nicht nur deutscher, sondern internationaler Organisationen voraus. Der Ring oder Trust Haselgruber ist auch nur ein Teil davon. Er ist ein Glied einer noch mächtigeren Organisation mit Filialen in allen Ländern der westlichen Welt, die unter Leitung eines gebürtigen Bulgaren steht. Die Gefolgsleute dieser Männer sind verwegend, verschwiegen, rücksichtslos und kapitalkräftig. Sie arbeiten mit Fälschung, Betrug, Bestechung und schwindelerregenden Provisionen. Wie wäre es sonst möglich, daß eine kleine Schrottfirma — etwa in Braunlage — von der belgischen Rüstungsfirma Cockerill 7400 Stahlrohlinge besonderer Güte zwecks Weiterverarbeitung auf MG-Läufe hin bestellen und erhalten kann? Wie wäre es möglich, daß die gleiche Firma von den belgischen Fabriques Nationales 6200 Pistolen mit je 200 Schuß Munition erhält? Da müssen schon gewichtigere Unternehmen als ein Braunlager Schrotthändler in der Hinterhand sein. Ein Schöppenstedter Spediteur bekäme wohl kaum 2500 Rohlinge für Geschützrohre aus einem westeuropäischen Land oder 200 automatische Schnellfeuergeschütze von 2 cm Kaliber von den schweizerischen Orlikonwerken. Das wäre un-

gefähr so, als wenn ein Straßenbahnschaffner sich zwei Villeneinrichtungen, ein paar Cadillacs, eine Motorjacht und hundert Anzüge in Paris, London und Brüssel bestellen würde. Da müssen schon kapitalkräftigere Organisationen die Bürgschaft übernehmen. Kapitalkräftig aber ist der rote Trust Haselgruber.

Das ist ein kleiner Teil der Lieferungen aus Westdeutschland an die Sowjets: Material für Waffen und Rüstungsindustrie der roten Macht, mit deren Hilfe sie die Welt terrorisieren. Drängt sich nicht das Sprichwort auf:
Nur die allergrößten Käber ...

GEHEIM!

Bericht für IV B-Olga

Soll dem 1. September 1949 wurden folgende Waren aus Westdeutschland von der Firma Haselgruber an die USA in Wien und die Westmilitär-AG in Chantilly geliefert:

1.	18 000	Tonnen	Stablenkerk-Produkte und strukturalle Produkte
2.	3 000	"	Rupillager aller Größen
3.	4 000	"	Geschoße
4.	3 000	"	Tabehörteile für Sbrungerohre
5.	2 000	"	Stahlplatten und Blattstahl
6.	1 800	"	Blattstahl versch. Qualitäten
7.	1 900	"	Lehrungsrohre
8.	1 000	"	Zahnräder für Stablenkerk
9.	900	"	Blei
10.	400	"	Stahlzettel
11.	500	"	Kupfer (Barren, Kabel und Draht)
12.	180	"	Schienen
13.	150	Säbel	Windmesser
14.	150	"	Flottnann-Kompressoren BR 70
15.	100	"	feuersichere Elektromotoren mit Tabehör

Dazu kommen noch die folgenden Posten, die seit Sommer 1950 geliefert wurden:

9	500	Tonnen	Stablenkerk-Produkte und strukturalle Produkte
100	"	"	Geschoße
100	"	"	Kesselrohre

Wenn der Osten Aufträge für rüstungswichtige Rohstoffe hat wie zum Beispiel über 240 000 Spezialschlagbolzenfedern, über 24 000 Tonnen Schienen mit NP-12-Profil (nur für sowjetische Breitspur!) oder 6000

Wie die Fangarme eines Polypen sind Moskaus Rüstungsagenten

Tonnen Blei, 2000 Tonnen Kupfer und 4000 Tonnen Vanadiumstahl — dann treten die Haselgruberschen Firmen in allen Hauptstädten des Westens in Aktion. Sie sind so zahlreich, wie sie verschiedenartig aufgebaut und über die ganze nichtkommunistische Welt verteilt sind. Häufig bleibt dem Lieferwerk verborgen, wer der eigentliche Auftraggeber ist. Auf diese Weise werden zwischenstaatliche Handelsverträge ebenso ausgenutzt, wie es den Überwachungsstellen verborgen bleibt, wohin die Ware geht, wer sie am Ende bezahlt und welche Gewinne erzielt werden.

WIE WIRD ES GEMACHT ?

Wenn von einer sowjetischen Wehrmachts- oder Rüstungs-Dienststelle an die zuständige Instanz der „Deutschen Demokratischen Republik“ Wilhelm Pieck ein Auftrag — sagen wir einmal — auf Dreh- und Fräsbänke, Feldkabel, Nachrichtengerät und Automaten für die Fabrikation von Infanteriemunition zur Beschaffung im Westen erteilt worden ist, stellen Piecks Experten erst einmal fest, welche Kompensationsgüter aus den Ostblockstaaten verfügbar sind. Denn man muß ja bezahlen, und Devisen sind knapp im Osten. Da gibt es zur Kompensation: Textilien, Haushaltsgeräte, keramische Artikel u. ä. Die Preise dafür werden amtlich festgesetzt; dann beginnen die Firmen des Haselgrubertrusts zu arbeiten. Das geht so: Als Abnehmer für die genannten Kompensationswaren aus den Ostblockstaaten kommen unter den Satellitenstaaten gewöhnlich Ungarn und Rumänien in Frage. Unter den freien Ländern sind Israel und die Türkei gute Abnehmer. Diese Abnehmer zahlen entweder freie Dollarbeträge (was sie ungern tun) oder treten die auf Grund von Handelsverträgen mit anderen Staaten erworbenen Ansprüche auf Warenlieferungen ab. Diese Warenforderungen werden von Haselgrubers Unterfirmen solange untereinander gekoppelt, bis sich der Ring zwischen verfügbarer Kompensationsware aus dem Ostblock und angestrebtem Rüstungsgut aus dem Westen

Haselgruber zieht die Fäden

geschlossen hat. Ein Beispiel: Badewannen und sanitäre Artikel aus der Sowjetzone gehen nach der Türkei, die dafür Chromerz und Früchte an eine Firma in Schweden liefert; diese schwedische Firma bezahlt in Gestalt von Maschinen nach Holland, von wo als Gegenwert Radioröhren nach Belgien exportiert werden; die belgische Firma zahlt mit tropischen Produkten aus dem Kongogebiet an ein Unternehmen in der Schweiz — hier aber stehen die gewünschten Schnellfeuergeschütze, die der Osten haben will, und mit denen werden jetzt die Kongo-Bananen bezahlt. Mit erheblichen Zwischengewinnen gehen aus diesem „Ringtausch“ vor allem die Firmen Haselgrubers in Zürich, Marseille, Rotterdam und Brüssel heraus.

Was hier im großen rund um Europa exerziert wurde, geht genau so zwischen Westdeutschland und der Sowjetzone vor sich. Dabei ist Westberlin ein wichtiger Schlüsselpunkt. Und so kommt es, daß das Volkswagenwerk aus Mangel an Feinblech, welches in großen Mengen ostwärts geschmuggelt wurde, zeitweilig verkürzt arbeiten mußte! So kommt es, daß Schienen aus dem Ruhrgebiet sibirische Rüstungszentren miteinander verbinden! So kommt es, daß an der nordkoreanischen Front 10,5-cm-Flakgeschütze erbeutet wurden, die aus belgischem Spezialstahl in einem sowjetzonalen SAG-Betrieb produziert worden sind! So kommt es, daß nach der zeitweiligen Eroberung von Pjöngjang, der Hauptstadt Nordkoreas, in der Fernsprechkabel mit westdeutschen Firmenbezeichnungen und Fernschreiber gleicher Herkunft gefunden wurden!

DIE „PARTEI NEUEN TYPUS“ DES HERRN REIMANN HAT EINEN SCHIEBER NEUEN TYPUS GEBOREN

aus welchen Quellen stammen manche Reichtümer, die in jüngster Zeit gerade in Westdeutschland die Kluft zwischen arm und reich so unerträglich verbreitert haben? Nun, sie rühren oft genug von verbotenen Geschäften mit dem Osten her. Es ist eine Unterlassungssünde der bisherigen Gesetzgebung, daß nur die kleinen und kleinsten Helfershelfer der großen Haifische bestraft werden, die großen Räuber aber ungeschoren bleiben.

KOMMUNISTEN ALS GESCHÄFTEMACHER

Wer kennt die Firmen — nennt die Namen...

Getreu der kommunistischen Taktik behauptet die rote Propaganda: „Die westlichen Monopolkapitalisten beuten die Deutsche Demokratische Republik“ Wilhelm Piecks aus. Man stellt nach bewährtem Rezept die Dinge auf den Kopf und schreit, der Westen rüste mit Gütern der Sowjetzone auf, die in Schiebergeschäften herübergeschafft würden. Kurioserweise wird dabei auf angebliche Holzgeschäfte verwiesen, und die „Tägliche Rundschau“ scheut sich nicht zu schreiben, Holz sei Rüstungsgut, denn Westdeutschland baue davon Kasernen. Um die These von der geschädigten Sowjetzone zu unterstützen, zieht man sogar Prozesse gegen „illegale Ost-West-Händler“ auf. So ist in Leipzig seit Juli d. J. ein Prozeß im Gange, der allerdings hinter verschlossenen Türen stattfindet. Angeklagt sind die Angestellten

1. Paul Alfred Fleischer von den „Vereinigten Kugellager-Fabriken“,
2. Diplomingenieur Walter H. Schierenbeck, Leiter der „Einkaufs- und Verkaufsabteilung Walzlager“ der ostzonalen „Deutschen Handelszentrale“ in Berlin,
3. Techniker Horst Werner Trommler, Oberreferent in der Hauptabteilung „Innerdeutscher Handel“ der Landesregierung Sachsen,
4. Charlotte Burger, Vertreterin Fleischers.

Zum Pech für die roten Arrangeure sind die Vernehmungsprotokolle in den Westen gelangt. Und da ist zu ersehen, daß nicht etwa der illegale Handel unter Anklage gestellt wird — den wünschen und brauchen die Sowjets ja —, sondern es werden ein paar subalterne Figuren vor das Tribunal gestellt, weil sie Geschäfte auf eigene Faust zu Lasten der Sowjets — „des Bedarfsträgers“, wie es in der Klageschrift heißt — gemacht haben sollen, weil sie angeblich mehr verrechneten, als ihnen zugebilligt war, oder die Geschäfte nicht so betrieben, wie es die roten Auftraggeber wünschten. Da wurde zum Beispiel von einem Angeklagten den Sowjets Rüstungsgut für Dollars verkauft, das längst aus Schwarzgeschäften mit Westdeutschland in der Sowjetzone lagerte. Da wurden undurchsichtige Tauschgeschäfte

abgeschlossen, die angeblich zu ungünstig für die sowjetzonalen Seite getätigt wurden.

Interessanterweise werden die westdeutschen Hintermannfirmen der Angeklagten nicht genannt. Die Staatsanwälte sind überraschend diskret:

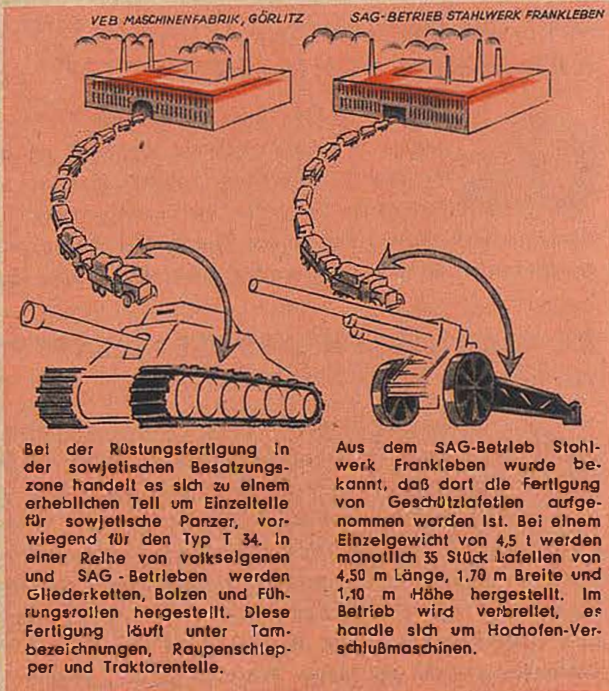
Mit den westdeutschen Firmen will man ja weiterhandeln — nur

besser, vorteilhafter und ohne „ungetreue“ Agenten. Die ausführenden Dunkelmänner der illegalen Geschäfte aber sollen linientreu sein. Sie sollen nur einer Moral folgen: Der Moral der GPU,

die die Moral von Grotewohl, Pieck und Ulbricht ist. Wenn die kleinen Handlanger nicht stramm an der Kandare gehen, werden sie liquidiert. Dann wird — wie die Vernehmungprotokolle zeigen — aus einer Kaffee-Einladung, die der Angeklagte Fleischer dem Oberreferenten Trommler und Frau gab, ein monopolkapitalistischer Korruptionsfall. Ein paar Stück Bienenstichkuchen und ein paar Leberwurstbrötchen fragwürdiger Qualität werden zum Ausgangspunkt von Wirtschaftsverbrechen gemacht. Was sind dann aber die Wodkaorgien in Karlshorst, an denen die Großen des ostzonalen Sowjetstaates teilnehmen? Was sind dann die Orgien der Funktionäre des Herrn Pieck mit sowjetischen Beauftragten und Chefagenten in den stillen reservierten Kurhotels im Harz?

Haselgruber und Konsorten bleiben ungeschorene Ehrenmänner. Sie sind die unentbehrlichen Handlanger für die unentbehrlichen dunklen Geschäfte mit dem Westen. Und diese Geschäfte florieren.

Beamte des Hauptzollamts Braunschweig-Landesgrenze haben den größten bislang ermittelten Schmuggel von Textilien aus der Sowjetzone nach Westdeutschland aufgedeckt. Seit 1950 hat die Firma Hans Locks G. m. b. H. in Coesfeld/Westfalen für über 3 Millionen DM Textilien aus der Sowjetzone eingeführt. Erst jetzt wurde ermittelt, daß das zuständige Landeswirtschaftsamt Zahlungsgenehmigungen aus-

Bei der Rüstungsfertigung in der sowjetischen Besatzungszone handelt es sich zu einem erheblichen Teil um Einzelteile für sowjetische Panzer, vorwiegend für den Typ T 34. In einer Reihe von volkseigenen und SAG-Betrieben werden Gliederketten, Bolzen und Führungsrollen hergestellt. Diese Fertigung läuft unter Tarnbezeichnungen, Raupenschlepper und Traktorentelle.

Aus dem SAG-Betrieb Stahlwerk Frankleben wurde bekannt, daß dort die Fertigung von Geschützlafetten aufgenommen worden ist. Bei einem Einzelgewicht von 4,5 t werden monatlich 35 Stück Lafetten von 4,50 m Länge, 1,70 m Breite und 1,10 m Höhe hergestellt. Im Betrieb wird verbreitet, es handle sich um Hochofen-Verschlußmaschinen.

gestellt hatte, ohne daß Locks überhaupt zum Ankauf von Textilien aus der Sowjetzone berechtigt gewesen wäre!

Solche Firmen, die vom Schmuggel aus der Sowjetzone leben, sind nicht selten in Westdeutschland. Die Inhaber sind Liebkind in Ostberlin. Häufig sind die Firmeninhaber oder ihre Hintermänner führende Kommunisten.

Geschäft und Politik gehen eben ineinander über:

Die „Gesellschaft für Osthandel (Gefo)“ in Hamburg, Chilehaus B III, unter Dr. Dr. Moser, ist eine Werbezentrale für die Ostausrichtung des westdeutschen Handels. Und die Politik kommt auch nicht zu kurz: Die Gefo hat ausgezeichnete Beziehungen zu zwei bekannten Hamburger Tarnorganisationen der KPD: dem HJ-Führer-Kreis unter Jurzek und dem Helgolandkomitee der Herren Gehrke und Harder. Die ehemaligen HJ-Führer mit Linksdrall geben neuerdings eine Wochenzeitung „Deutscher Beobachter“ mit 50 000 Auflage heraus, das Helgolandkomitee ein Blatt mit sogar 100 000 Auflage, genannt „Freies Helgoland“. Woher das Geld für diese Gründungen gekommen ist, pfeifen die Spatzen von allen Dächern der Hansestadt.

In den fernöstlichen Gewässern wurde vor Wochen das Schiff „Mai Rickmers“, das von Hamburg über einige westeuropäische Zwischenstationen und Hongkong gefahren war und kriegswichtige Ladung für Rotchina an Bord hatte, von einem nationalchinesischen Zerstörer aufgebracht. Der Generaldirektor der Rickmers-Linie, Homan, arbeitet mit seinem Sohn in Ostberlin zusammen. Angeblich ist es „ein reiner Zufall“, daß dieser zu den Begründern des Nationalkomitees Freies Deutschland gehört hat und heute noch der sowjetzonalen Volkskammer angehört. Ebenso „zufällig“ ist angeblich der Kontakt, den der Prokurist Grunwald von der Rickmers-Linie zur Ost-West-Handelsgesellschaft in Hamburg hat, an deren Spitze der „ehemalige“ kommunistische Funktionär Stender steht. Kein Zufall und bewiesene Wahrheit ist, daß das Hamburger Büro der Ost-West-Handelsgesellschaft vom „Mecklenburgischen Zentralkontor für Industrie und Handel“ gegründet wurde. Waren die Erträge aus den Geschäften für die Finanzierung der westdeutschen KP bestimmt?

Geschäft mit dem Tod — auch in Korea

Wo man in HAMBURG so erfolgreich ist, darf man in STUTTGART nicht müde sein. Vor kurzem ist auch dort eine „Gemeinschaft West-Ost-Handel“ gegründet worden, die Westdeutschland in dem auf der letzten Leipziger Messe geschaffenen, von Kommunisten geleiteten „Gesamtdeutschen Arbeitskreis für Handel und Industrie“ vertreten soll. Leiter der genannten Handelsgesellschaft wie des „Gesamtdeutschen Arbeitskreises“ ist ein Fabrikant von Viehtränken namens Artur Just. Ursprünglich sehr aktiver Parteibuch-Kommunist, widmet er sich heute der Wirtschaft. Natürlich auch für Stalin.

In MUNCHEN umfaßte eine West-Ost-Arbeitsgemeinschaft für Osthandel bereits im März 37 Firmen der westdeutschen Stahlproduktion. Ihre beiden wichtigsten Männer, H. Müller und Maximilian H. Fuchs, gehören der „Gesellschaft für deutsch-sowjetische Freundschaft“ an. Diese Münchner Arbeitsgemeinschaft hat mit der sowjetzonalen „Hauptabteilung für innerdeutschen Handel“ (im Ministerium für Außenhandel und innerdeutschen Handel) einen Warenaustausch im Werte von je 1,5 Millionen DM nach beiden Seiten hin vereinbart, und nach der Sowjetzone sollen spanabhebende Werkzeuge, Draht u. a. m. gehen. Verhandlungen mit Rotchina sahen vor, daß von westdeutscher Seite hochwertige Drehbänke und Spezialmaschinen, Edelstahl und ähnliche Industrieprodukte geliefert werden sollten. Wir wollen hoffen, daß es nicht dazu gekommen ist; denn sonst könnte es sehr leicht geschehen, daß Soldaten des Landes, das mit Marshallplan-Geldern unsere Wirtschaft wieder in Gang bringen half und hilft, von Granaten getötet werden, welche mit westdeutschem Stahl und auf westdeutschen Werkbänken gedreht worden sind...

West- und Norddeutschland ist das Tätigkeitsfeld der von der VVN (Verfolgte des Naziregimes) betriebenen Handelsgesellschaft Hansa mit Zweigniederlassungen in ESSEN, BERLIN, LUBECK und HAMBURG.

In KIEL arbeitet die Interzonenhandelsfirma „Selbsthilfe Kieler Betriebe“ unter ihrem Geschäftsführer Bruno Kossack. Der letzte Jahresumsatz betrug 7,5 Millionen DM.

Zu ihren bevorzugten Exportgütern gehören Kompressoren, nautische Geräte und Dieselmotoren, die auffälligerweise unter der Aufsicht sowjetischer Offiziere in Rostock, Wismar und Stralsund in amtlicherseits als „Fischkutter“ bezeichnete Küstenfahrzeuge eingebaut werden.

Manche westdeutsche Firma, die in illegale Zonengeschäfte verwickelt ist, nimmt für sich in Anspruch, gutgläubig die Geschäftsabwicklung getätigt zu haben. Aber auch hier gilt der alte Grundsatz: Unwissenheit schützt nicht vor Strafe. Gerade die hohen Profite sollten mißtrauisch machen.
Wissend oder unwissend?
Wer mit Rüstungsmaterialien handelt — trägt die Verantwortung.

WIR MÜSSEN ZUR SELBSTHILFE GREIFEN!

Wollen wir all dem weiter zuschauen? Nein! Die Partisanen des Ostschmuggels samt Ihren Kommandeuren dürfen nicht mehr zur Ruhe kommen. Das „Sieb nach dem Osten“, wie man in Ostberlin die Zonengrenze nennt, muß bis auf die kontrollierten Durchlässe verstopft werden. Berlin darf kein Schanghai und Düsseldorf kein Hongkong ungesetzlichen und profitgierigen Handels mit Rüstungsgut werden.

Die Maßnahmen der Bundesrepublik zur Verstärkung der Sicherungen an der Zonengrenze sind ein erster Beitrag zur Verhinderung des illegalen Handels. Die Sperrung von ERP-Mitteln für westdeutsche Firmen, die ihre Produkte statt dem Aufbau des Westens der Rüstungsmaschine des Ostens zuspiesen, ist eine weitere Antwort auf solch verantwortungsloses Handeln. Der Kreml lacht sich ins Fäustchen, daß die Amerikaner die Fabriken mit ERP-Geldern aufgebaut haben, die Stalin Stahl und Geräte für seine aggressive Rüstung gegen den Westen liefern. Es gibt unzählige Beweise dafür, daß die Sowjetzone immer mehr zu einer Waffenschmiede der Sowjetunion gegen die freien Völker wird. Können wir tatenlos zusehen, wie gewissenlose Geschäftemacher oder ahnungslose Firmen Panzerplatten, Panzerketten und Richtmittel für die Panzer liefern, die uns überrollen sollen? Optische Geräte für die Flugzeuge liefern, die morgen unsere Wohn- und Arbeitsstätten angreifen können?

ERP-Kredit gesperrt

dpa Bonn, 4. Juli

Die amerikanische ECA-Mission in Deutschland hat bei der Verteilung der dritten Tranche der ERP-Gegenwertmittel zum erstenmal einen vorgesehenen Kredit an eine deutsche Firma im Ruhrgebiet gestoppt, weil die Firma im Verdacht steht, am illegalen Osthandel beteiligt zu sein. Der Name wird einstweilen geheimgehalten, da die Vorwürfe noch geprüft werden.

WAS IST NOTWENDIG?

Augen auf, Arbeiter und Angestellte, im Betrieb wie im Güterverkehr, ganz besonders, wenn es sich um Aufträge aus dem Ausland und der Ostzone handelt, oder wenn Transporte dorthin bestimmt sind! Jene Geschäftemacher ohne Gewissen und ohne Vaterland sollen merken, daß sich ihre bisherigen Machenschaften nicht mehr lohnen, weil zu viele Augen ihr Treiben beobachten und zu viele Helfer dafür sorgen, daß jeder Fall ihrer Verbrechen sofort den zuständigen Stellen bekannt wird.

Augen auf, deutscher Unternehmer, wenn undurchsichtige Angebote mit hohen Provisionen locken. Wenn Lieferungen von Stahl und Eisen merkwürdige Wege fahren müssen, um angeblich nach Westberlin oder an eine unbekannte Firma in Westdeutschland zu gelangen!

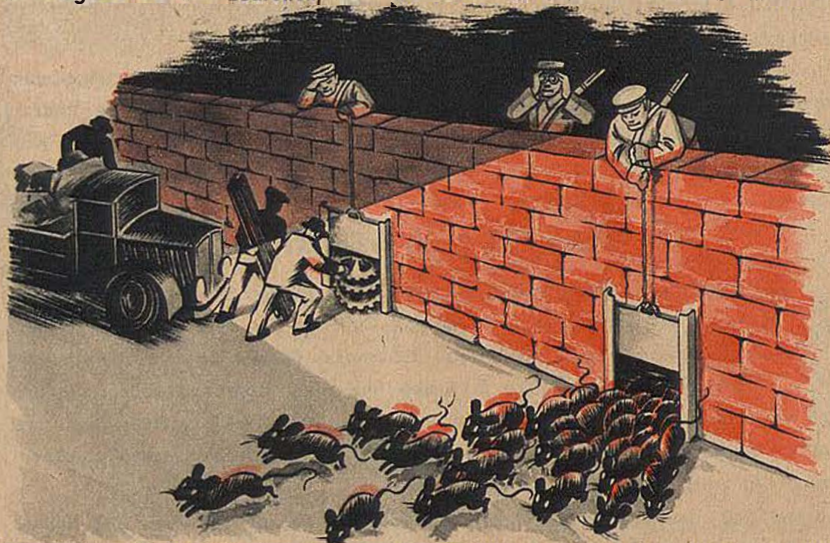
Jedermann helfe seinem Abgeordneten, seinem Stadtverordneten und seinem Berufsvertreter, damit diese Männer in der Lage sind, ihre Ämter zu verantwortungsbewußtem Tun gerade auch in diesem Bereich auszuüben! Schon sind scharfe gesetzgeberische Maßnahmen angelaufen, die mit der Vorstellung aufräumen, Warenschmuggel und illegaler Interzonenhandel seien Kavaliersdelikte.

Niemand stelle sich auf den Standpunkt, „das geht mich nichts an“. Die Freiheit geht jeden an. Achtet auf jeden verdächtigen Fall und helft dem

Volksbund für Frieden und Freiheit, Bonn, Alexanderstraße 20

bei seinem Kampf gegen den illegalen Handel.

Zahlreiche Hinweise über den Versand von Rüstungsmaterial in die Sowjetzone sind schon zu uns gelangt. Wir prüfen sie in Zusammenarbeit mit dem „Untersuchungsausschuß Freiheitlicher Juristen der Sowjetzone“ aufs genaueste. Jede Nachricht und jeder Vorschlag ist wichtig. Wir wollen die friedliche Wiedervereinigung Deutschlands. Wer Mitkämpfer gegen den illegalen Interzonenhandel ist, hilft mit dazu; denn nur der Bezug von Rüstungsgut aus dem Westen ermöglicht den Sowjets und den bolschewistischen Machthabern in der Sowjetzone ihre Politik der Drohung und Unnachgiebigkeit. Stopfen wir die Löcher des illegalen Zonenhandels, dann verliert die Sowjetzone 30 Prozent ihres benötigten Bedarfs zur Aufrüstung der Volkspolizei und zur Errichtung von Rüstungsindustrien für die Sowjetunion. Den Hahn des illegalen Handels zudrehen, heißt die Herren in Ostberlin friedlicher machen.

Es gibt Leute, die sagen: der illegale Zonenhandel ist ganz richtig. Die Wirtschaft muß zur Selbsthilfe greifen und den Eisernen Vorhang durchlöchern. Dadurch werde eine Voraussetzung zur deutschen Einheit geschaffen. Wie töricht! Durch die Löcher des Eisernen Vorhangs wandern die Rohstoffe für die Waffen der Bolschewiken, mit denen sie den Westen einschüchtern und vielleicht sogar eines Tages überfallen wollen. Und hierin kommen die Roten Ratten, die die geistigen, politischen und wirtschaftlichen Fundamente der Bundesrepublik unterhöhlen.

ARBEITER!

PACKERINNEN!

SPEDITEURE!

Legt diese Broschüre, Zeitungen und Zeitschriften aus dem Westen den Lieferungen und Sendungen in die Ostzone bei. Nehmt alle Möglichkeiten wahr, sie in die Sowjetzone gelangen zu lassen. Zeigt unseren Brüdern und Schwestern drüben, daß wir an sie denken, daß wir alles tun, um den roten Drahtziehern ins Handwerk zu pfuschen. Schreibt uns Eure Erfahrungen. Macht uns Vorschläge und helft mit, den roten Terror in der Sowjetzone zu brechen.

**DER VOLKSBU ND FÜR FRIEDEN UND
FREIHEIT, BONN, ALEXANDERSTR. 20**

ALLE TÜREN DURCH DEN
EISERNEN VORHANG
FÜHREN IN
DIE SKLAVEREI

Unter dem Sowjetstern verlieren die Worte und Begriffe ihre Bedeutung. Sie werden zu verlogenen Propagandaformeln mißbraucht, hinter denen eine grausame Wirklichkeit lauert.

Warum lehnen Sie den illegalen Interzonenhandel ab?

Bitte streichen Sie Ihre Gründe an und werfen Sie die Karte unfrankiert ein.

Ich bin gegen den illegalen Interzonenhandel,

weil er nicht den Interessen der deutschen Bevölkerung, sondern ausschließlich dem sowjetischen Imperialismus dient;

weil sich Schieber und skrupellose Spekulanten auf Kosten des deutschen Volkes an ihm bereichern;

weil er die sowjetische Aufrüstung ermöglicht, die Mord, Terror und Vergewaltigung über die freie Welt bringen soll;

weil er die stalinistische Untergrundarbeit, die Schrecken und Mißtrauen unter die Menschen tragen soll, finanziert;

weil ich nicht will, daß dieser Verrat, der Frieden und Freiheit zerstört, einmal mit deutschem Blute bezahlt werden muß.

Datum:

Ort:

Unterschrift:

Werbeantwort

Nicht freimachen
Gebühr
zahlt
Empfänger

An den

Volksbund für

Frieden und Freiheit e. V.

BONN/Rhein

Alexanderstraße 20

Systeem wet (B.G.B. 30-8-1951) 3 Hoofdstukken:

1. Hoogverraad.
2. Staatsgefährdung.
3. Landverraad.

Inhoud Hoofdstuk I.

Aanslag Staat Staatsvorm en Staatshoofd, bijbehorende voorbereiding en verspreiding.

Inhoud Hoofdstuk 2.

- A, Strafbaar is a. het beïnvloeden v/d (Bestand) van D.
b. het buitenwerking stellen van grondrechten, met name opgesomd (§ 88).
1. Door misbruik of aanmatiging van overheids bevoegdheden (§ 89).
 2. Door diverse sabotage handelingen.
 3. Inlichtingen te verzamelen of inl. werkverrichting voor een dienst, partij of partij buiten het gebied waarvoor de wet geldt a.g. bestuur organen, bedrijven vere-nigingen of personen die binnen het werkingsgebied van de wet zijn. (§2).
 4. Verspreiding enz. (93).
 5. Een aantal gewone delicten te begaan (§ 94).
(Strafverzwarende omstandigheid).

Het oprichten van daartoe strekkende verenigingen, evenals van een aantal andere verenigingen is strafbaar. (§ 90a) wier doel of werkzaamheid zich richt tegen de grondwettelijke orde of tegen de gedachte van het begrip onder de volkeren.

B. "Belediging" van Staat of Staatsinstellingen.

Inhoud Hoofdstuk 3.

Verraad van Staatsgeheim (§ 100, § 99) (verraad is het in handen spelen van onbevoegden of bekendmaken, waardoor het welzijn van D. in gevaar wordt gebracht (§ 100a).

"Vervalsing" van staatsgeheimen ter beschikking stellen van onbevoegden, (ook schuld delict).

Ten slotte diverse bepalingen over contact met het buitenland om een oorlog uit te lokken en het opzettelijk ten nadele van de Staat voeren van onderhandelingen, die ook in de Ned. Wetgeving voorkomen.

102

No: 443.- DIENSTGEHEIM.-

6.3131
nl. 122.7
25 SEP. 1951
ACD/ 119092

OD 1262

21 September 1951.-

Onderwerp: "I.T.F.-Waakzaamheidscomité".-

Bijlagen : één.-

UITTREKSEL
Un. OD 468
Voor: OD 1262
o.g.v.: B II
Dat. 15-11-51
Par.: 74e

A A N : K.A./R.A.-

V A N : W.-

Hierbijgaand heb ik de eer U - wellicht ten overvloede - te doen toekomen, een afschrift van een rond schrijven van het I.T.F.-Waakzaamheidscomité, hetwelk mij door "Labile" ter inzage werd verstrekt.-

VERTALING.

B.S.O.

20 Augustus 1951.-

Rendschrijven No: 40 (I.T.F.)

Aan de aangesloten Havenarbeiders- en Zeeliedenverenigingen.

Waarde Vrienden,

I.T.F.-Waakzaamheidscomité

Een bijeenkomst van bovengenoemd Comité had plaats te Londen, op 17 en 18 dezer. Wij herinneren er aan dat dit Comité gevormd werd door de I.T.F. als gevolg van een verenigde internationale havenarbeiders- en zeelieden- conferentie, gehouden te Rotterdam, ongeveer 2 jaar geleden. Op dat tijdstip waren de maritieme en haven-industries van West-Europa het toneel van een internationaal georganiseerde poging van de Communisten om overal onenigheid te verwekken en in het bijzonder om de uitvoering van het Atlantisch verdedigingspact te verhinderen.

Onder de auspiciën van ons Centraal Comité, werden subcomité's opgericht, welke zich bedrijvig hielden in drie verschillende streken: Scandinaviëen de Oostzee - Noordzee en Atlantische Kust - en de Middellandse zee.

In elk van deze drie gebieden werd de anti-communistische actie georganiseerd volgens plaatselijke omstandigheden en toestanden.

Het is werkelijk bevredigend dat, na twee jaar activiteit, de drie regionale comité's aan het Centraal Waakzaamheids-Comité te Londen konden mededelen, dat de communistische bedreiging, welke op zekere tijdstippen en op bepaalde plaatsen zeer groot was, tot staan is kunnen gebracht worden en dat de vrije en democratische vakverenigingen nu de toestand onder controle hebben.

Aan de andere kant wijzen inlichtingen aan het Comité erop, dat - alhoewel teruggedrongen - de communisten hun inzichten niet opgeven. (Het is bekend, dat zij van plan zijn een nieuwe aanval te wagen gedurende deze Herfst)

Het Centraal Waakzaamheidscomité heeft deze plannen overwogen evenals de manier en de middelen om ze te keer te gaan en de leden zijn naar hun respectievelijke Gewesten teruggekeerd in de overtuiging, dat de vrije en democratische vakverenigingen van havenarbeiders en zeelieden van West-Europa opnieuw zullen samenwerken teneinde elke nieuwe poging van de communisten om onlusten te stoken in de maritieme en havenindustriën, te verijdelen.

Het Centraal Waakzaamheidscomité vatte haar besprekingen samen in de volgende resolutie:

"Het Centraal Waakzaamheidscomité van de I.T.F., bijeengekomen te Londen, op 17 en 18 Augustus 1951, heeft kennisgenomen van de vooruitgang geboekt door haar Gewestelijke Comité's en de toestand overwogen welke er heerst in de havens van West-Europa, in verband met de door de Cominform geïnspireerde activiteiten.

Het Comité bevestigt, dat het grootste gevolg is gegeven aan de beslissingen van het Stuttgart-Congres van de I.T.F. voor het behandelen van onlusten-zaijende activiteiten in de maritieme en havenindustriën, vermeldt met bijzondere voldoening op welke succesvolle wijze alle pogingen tot sabotage van het Atlantisch Ver-

dedigingspact

dedigingspact zijn verijdeld geworden.

Het waarschuwt er echter voor, dat verder verraad te verwachten is.

Terwijl de W.V.V.-departementen voortgaan alsof zij de vriendschapshand reiken aan goedgebouwde vakbonden, weet men uit wél-ingelichte bron, dat een andere valse aanval in de havengebieden van West-Europa wordt voorbereid voor de komende Herfst.

Het Comité besluit daarom zijn waakzaamheid met de nodige kracht voort te zetten.

Het draagt de Gewestelijke Waakzaamheidscomité's op, hun activiteit voort te zetten volgens de hun gegeven aanwijzingen en beroept zich op de havenarbeiders en zeelieden, welke de principes van Vrijheid en Democratie aanhangen, om gereed te zijn teneinde alle aanvallen van de dictators van het Cominform en van het W.V.V. en haar agenten, af te slaan".-

Volgende leden woonden de bijeenkomst bij:

- A. BIRD, British Transport & General Workers' Union.
- R. DEKEYZER, Belgische Transportarbeidersbond.
- P. FERRI-PIANI, Franse Zeelieden Vereniging.
- H. HILDEBRAND, Duitse Openbare Diensten en Transportarbeidersbond.
- R. LAAN, in vervanging van Th. SMEDING, Ned. Transportarbeidersbond.
- I. HAUGEN, Noorse Zeeliedenbond.
- T. YATES, Britse Nationale Zeeliedenbond (Voorzitter).
- O. BECU, Algemeen Secretaris I.T.F.

Zoals gemeld in vorenvermeld verslag van de bijeenkomst, zal het Centraal Waakzaamheidscomité van de I.T.F. voor de maritieme en haven-industrieën, alsmede de Gewestelijke Sub-commissies, die werken onder haar auspiciën, voortgaan alle communistische actie van dichtbij te volgen, om gereed te zijn alle nodige tegenactiviteit te voeren.

Intussen leidt het geen twijfel dat het zeer nuttig zou zijn - en tevens de communisten stof tot nadenken zou geven - indien de grootste mogelijke publiciteit aan bovengemelde resolutie werd gegeven.

Uit dit rondschrjven moge blijken, dat alles wordt gedaan om onze verenigingen te wapenen in de strijd tegen het communisme.

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

Bergen in 1262

CO
K
-
11.2.54

1262
06.12.51

Niets op kaart

zie
no 140154

Afd./Sect.: BII Dat.: 28/m/51 Par.: BIIg.

Interne aanwijzingen A C D.

[Handwritten signature]

A C D. Dat.: Par.:

als kaart 1/10/51

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1 B
K O

als kaart 2/10/51

2 HB

BII

BII e ja III e. 27.12.51

21. BII - 31.52

4.12.51

Mag opm?

2/1/52

K O. 1-6-7

3-2-52
1/1/52

4 *[Handwritten note:]* Het metronoom, zelf...
ent... kaart...
...exemplar...?

6 Hack

2/2

7 P2B - zie kaart 4 op 1262 schied blad. Ziet 16 keer
land toe?

7/2 deo

ONAFGEDAAN

Afd./Sect.: Dat.: Par.:

Internè aanwijzingen A C D.

A C D. Dat.: Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

Retour KA:

Vragen mochten wij dit soort stukken altijd houden. Is het niet mogelijk dat Binn. Zaken eigenlijc beoogt de BVD een exemplaar te sturen, maar niet weet dat Binnelandse Zaken de stukken thans a.h.w. onderschept? Mogelijk ware dit over andere adressering of toerensip in Duplo te voorkomen. 20/9 heren

flr. H. K.A.

1. aan H.v. Beundel heb ik verzocht om twee kopieën te versochten 2 exemplaren te sturen, waarvan het eerste exemplaar kunnen krijgen om te behouden.

K.A. Jpl

Er is in de wetgeving van een blitsgevoel is niet terecht gekomen. Het van onderaan is W. Duitse parlement heb ik nu ook nog wel te zeggen. Een glibbe met het hebben van het nieuwe element van. Staatgefehrding systeem is de elementen heb nogal totalitair smacht, maar het is de geest. debets omringeling het tijd met het behoren te zijn en verantwoordelijk met in de dit komt een grote vrijheid en interpretatie. niet uitsluitend. De wetten langst hier volledig de democratische staten aan meer strafrecht. Het is op het zelf niet de beschikbare als een vol de politie o versloegs amboudels kunnen bijeen met arretator op gms verdundert in ontbreken onschied foto. f 25/9

Mag is het belangrijk.

19/11/57

De bijlage kan dusdelijk terug. Het is nu
fotocopie t.b. van de H. hangende, kwam in
H.C.

WA 12/11/57

Origineel bijlagen bescheiden aan Bi. Z. dat 26/9 '57
WA D

Genie KADA
11/11

H.C. act/cont. 12/11/57 16/11/57
m.i. an alle rechte 1/11/57

Genie pnes 24/11/57

HE
CVV + k. p. + H. 57.

Vindt het geen aantekening om deze aan te tekenen
ter bepaling met de P's te behandelen?

- Genie CVVI 5/11/57
- CVVII 5/11/57
- CVVIII 5/11/57
- CVIX 5/11/57
- CVX 5/11/57

1-11-57

CA ~~11/11~~ 1/11

KA (Mey. Roelands) hier want. HC dd 1/11/57
CA. 7/11/57

H.C./CA. Mey. Krasika. mag want aan Mr. Feldhof gemacht
mit argub/air aantekening op mijn schriftelijke informatie?

12/11/57

14/11/57

HC 15/11/57

Genie en bewaag. E 140/162/11/57
D. K. Krasika

Genie CA
16-11-57

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. 118684

Betreft: Blitzgesetz Dr. Lehr

's-Gravennag, 26 September '51
Javastraat 68

GD 1262

DIENSTGEHEIM

UITGEBOKT

./.

Hiermede heb ik de eer Uwer Excellentie de
bijlage bij Uw schrijven 5050 Kabinet van 18
dezer, betreffende Blitzgesetz Dr. Lehr wederom
aan te bieden met dankzegging voor de mij ver-
leende inzage.

Het Hoofd van de Dienst,

Mr. H.W. Feiderhof.

Aan Zijne Excellentie
de Vice-Minister-President
Minister zonder Portefeuille
Ministerie van Binnenlandse Zaken
te
's-GRAVENHAGE.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN

NR. 5050 AFD. Kabinet.

BETREFFENDE

's-Gravenhage, 18 September 1951.

Blitzgesetz Dr. Lehr. *ontv. 20/9 DS.*

Bijlagen: div.

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG
HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING EN HET
NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN

DIENSTGEHEIM.

Met verzoek om terugzending na gemaakt
gebruik, doe ik U hierbij bijlage dezes
ter kennisneming toekomen.

DE VICE-MINISTER-PRESIDENT,
MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE,

Leunig

4.21 4.1
29.252 29.232-01.132
21 SEP. 1951
ACD/118684

AAN:

de ~~er~~ Hoofd van de Binnen-
landse Veiligheidsdienst,
's-Gravenhage.

FOTO
No. 1746

A.

Speciale instructies aan ACD, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO

ONAFGEDAAN

Sect.: Dat.: Par.:

Interne aanwijzingen ACD.

ACD. Dat.: Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

Retour KA:

Vroeger mochten wij dit soort stukken altijd houden. Is het niet mogelijk dat Buit. Zaken eigenlyk behoort de BVD een exemplaar te sturen, maar niet weet dat Buit. Zaken de stukken thuis a.l.w. onderschikt? Hopelijk waren dit voor andere adressering of toerusting in Duplo te voorkomen.
20/9 Kera

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN

NR. 5050 AFD. Kabinet.

BETREFFENDE 's-Gravenhage, 18 September 1951.
Blitzgesetz Dr. Lehr. *mtb. 20/9 75.*

Bijlagen: div.

MEN GEBEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG
HET ONDERWERP, DE DAGTEKING EN HET
NUMMER VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN

D I E N S T G E H E I M .

Met verzoek om terugzending na gemaakt
gebruik, doe ik U hierbij bijlage dezes
ter kennisneming toekomen.

DE VICE-MINISTER-PRESIDENT,
MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE,

AAN:
de Heer Hoofd van de Binnen-
landse Veiligheidsdienst,
's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

BINNENLANDSCHE ZAKEN

INGEKOMEN:

Directie

No.

du / du
00151

11 SEP 1951

Afdeling: *Kabinet*
Agenda nr.: *5050*

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer aan
Zijne Excellentie de Minister *van Binnenlandse*
Zaken bijlage dezes ter kennisneming
aan te bieden.

's-Gravenhage, *6 sept. 1951*

Agr. D.V.

toe kommen B.V.D. ?
8/13/51

apl. O.O. v
8/17/51
[Signature]

AMBASSADE
DES
PAYS-BAS

- 1 SEP 1951

14112/2833

Foto. 44860.

88151

Jl
Sectie I
Bijlagen: -
Onderwerp: "Blitzgesetz Dr. Lehr"

Bonn, 30 Augustus 1951
Koblenzerstrasse 96

Bij de in versneld tempo doorgezette voorbereidingen welke tot doel hebben een effectieve bestrijding van binnenlandse subversieve elementen bleek in de afgelopen maanden dat de Ministers van Binnenlandse Zaken en de "Ämter" voor "Verfassungsschutz" zowel van de bondsregering als van de regeringen van de "Länder" nog niet met voldoende effectieve bestrijdingsmiddelen zijn uitgerust.

In eerste instantie bleek er behoefte te bestaan aan een spoedige voorziening in de lacune in de bepalingen van de Duitse strafwet tĳn aanzien van de zogenaamde anticonstitutionele delicten (hoog- en landverraad).

De bestaande Duitse strafbepalingen, na 1933 sterk genazificeerd, waren op 30 Januari 1946 door de Wet no. 11 van de Geallieerde Controle Raad buiten werking gesteld. Op aandringen van de bondsminister van Binnenlandse Zaken Dr. Lehr, werd in versneld tempo gedurende de laatste zittingen van de Bondsdag en de Bondsraad voor het zomerreces de strafrechtnovelle aangenomen, die hierin moest voorzien. Dit wetsontwerp kreeg in de pers de bijnaam "Blitzgesetz Dr. Lehr".

Bij de behandeling van deze strafrechtnovelle die voorziet in strafbaarstelling van "Hochverrat", "Staatsgefährdung" (een nieuwe groep van delicten) en "Landesverrat" bleek dat men ook in Westduitsland geen oplossing wist te vinden voor de vraag in hoeverre de spelregels

Zijner Excellentie
den Heere Minister
van Buitenlandse Zaken,
's-Gravenhage

No 14112/2833

van de democratie in acht dienen te worden genomen bij de bestrijding van anti-democratische elementen. Het behoeft geen nader betoog dat de discussies hierover in West-Duitsland een bijzonder relief vertonen.

Terwijl in het "Blitzgesetz" de strafbepalingen voor hoog- en landverraad weliswaar uitgebreid doch in het algemeen traditioneel zijn vormt de politieke kern de nieuw ingevoerde, aan het Zwitserse recht ontleende afdeling welke behandelt de zogenaamde "Staatsgefährdung". In deze afdeling vindt men een aantal caoutchouc-artikelen waarmede de wetgever beoogt de gehele techniek van de koude oorlog resp. de koude revolutie te omschrijven en als zodanig strafbaar te stellen.

In deze afdeling treft men aan het delict "Verfassungsverrat", dat is elke poging om door misbruik of usurpatie van overheidsbevoegdheden, hetzij het voortbestaan van de bondsrepubliek Duitsland in gevaar te brengen, hetzij de grondslag van de constitutie, de zogenaamde "Verfassungsgrundsätze", aan te tasten.

Als "Verfassungsgrundsätze" worden opgesomd:

1. het recht op vrije verkiezingen;
2. de constitutionnalité van de handelingen van de wetgevende, de wet- en rechtmatigheid van de handelingen van de uitvoerende en de rechtsprekende macht;
3. het recht om een parlementaire oppositie op een constitutionele wijze te voeren en te voeren;
4. de parlementaire verantwoordelijkheid van de regering;
5. de rechterlijke onafhankelijkheid;
6. de bescherming van de in het "Grundgesetz" opgesomde grondrechten tegen onwettige intimidatie;
7. de uitsluiting van iedere heerschappij van geweld en willekeur.

14112/2833

De volgende delicten worden eveneens als "Staats-
gefährdung" beschouwd:

staking of sabotage in spoorwegen, P.F.T. en andere vitale bedrijven, indien althans de bedoeling voorligt het voortbestaan van de bondsrepubliek in gevaar te brengen of een van de "Verfassungsgrundsätze" aan te tasten.

Verder worden genoemd:

het oprichten of begunstigen van een anti-constitutionele partij of vereniging;

het "bewerken" van ambtenaren om hun constitutionele plichten te verzaken;

de opbouw van een inlichtingendienst ten gunste van een vreemde regering, partij of vereniging;

de illegale import en distributie van opruiende geschriften, afbeeldingen, gramfoonplaten, enz.;

het bespottelijk maken van de bondsrepubliek, de "Länder" en hun symbolen;

de "Verunglimpfung" (laster, smaad) van Westduitse bonds- en "Länder"-regeringen, parlementen, de hoogste rechterlijke instanties en hun leden.

De kritiek in de Westduitse pers op het "Blitzgesetz" was in het bijzonder ten aanzien van de "Staatsgefährdung" lang niet mals.

In essentie komt deze kritiek hierop neer, dat men de bondsregering verwijt zich te hebben overgegeven aan de illusie, door het invoeren van een reeks stringente strafbepalingen de opbouw van de democratische instellingen in Westduitsland te kunnen beveiligen. Men verwacht dat de toepassing van het Blitzgesetz wel eens een gevaarlijke toetssteen zou kunnen worden voor de ontwikkeling van het democratische bestel in West-Duitsland.

In de praktijk zal naast de bondsregering in de eerste plaats de strafrechter voor de handhaving van de democratische normen verantwoordelijk zijn bij de interpretatie van de vele ~~o~~ouchouc-artikelen uit het "Blitzgesetz", zonder dat hij op een gevestigde, althans bruik-

Nr. 14112/2833

bare jurisprudentie kan terugvallen. Gezien de materie heeft de wetgever ten aanzien van anti-constitutionele delicten opnieuw, het in Duitsland theoretisch zo aanbeden legaliteitsprincipe uit het strafprocesrecht overboord gezet; het O.M. zal nl. met toestemming van de competente rechter de vervolging zelfs nog tijdens het gerechtelijk vooronderzoek kunnen staken.

De dramatische spoed waarmede het parlement het Blitzgesetz er door heen joeg, heeft niet mogen baten.

Thans is gebleken dat de strafrechtnovelle niet de goedkeuring heeft kunnen wegdragen van de Geallieerde Hoge Commissie. In casu is de medewerking van de Geallieerde Hoge Commissie vereist, omdat de bovengenoemde wet no. 11 van de Geallieerde Controleraad dient te worden buiten werking gesteld. De te dien aanzien gevoerde besprekingen zijn nog niet beëindigd. O.a. wordt verwacht, dat de Geallieerde Hoge Commissie in dit verband een wet zal uitvaardigen waarbij West-Duitsers, die in dienst van de Geallieerden in conflict komen met de bepalingen van het Blitzgesetz, aan de Westduitse jurisdictie onttrokken zullen blijven.

In afwachting van de beslissing van de Geallieerde Hoge Commissie kan reeds het volgende worden opgemerkt over de doeleinden die de bondsregering met de toepassing van het "Blitzgesetz" voor ogen staan.

Het is evident dat het "Blitzgesetz" een onmisbaar element vormt voor de vervolging en veroordeling van anti-constitutionele delinquenten. Daarnaast biedt echter toepassing van deze wet, die immers gericht is tegen individen, aan de bondsregering de mogelijkheid om materiaal te verzamelen teneinde haar in staat te stellen een klacht

AMBASSADE
DER
WESTDUITSE

14112/2873

bij het "Bundesverfassungsgericht" in te dienen tegen anti-constitutionele partijen en verenigingen.

De plannen die de bondsregering te dien aanzien koestert vereisten een snelle totstandkoming van het "Blitzgesetz"; het is thans niet uitgesloten te achten, dat het uitstel, veroorzaakt door de Geallieerde bezwaren, het Westduitse parlement de gelegenheid biedt het "Blitzgesetz" nog eens onder de loupe te nemen en van enige amendementen te voorzien.

DE AMBASSADEUR
voor deze

(Mr. H.A. Helb)
Ambassaderaad

UITTREKSEL

Uit : OD 1301

Naam: Hongaarse Emigranten Beweging

Voor : OD 1262

Naam: Afweer tegen communisme in Europa

Ag. nr: 115364

Afz. : BZ

Datum: 31 Juli 1951

Aard van het stuk: rapport

Voor bijzonderheden omtrent Hongaarse (militaire en burgerlijke) anti-communistische organisaties in West-Europa zie: OD 1301 GO 105107, 108009, 113362. 115364.

Uitgetr. door: C15

Op aanwijzing van: CVV

Datum: 7-3-52

10529 JNR

1047.45 mps 15227

OD 1262

U 32392f - C 56 - C1/css2

14 Juli 1951.

B

01.1
09.2.52-01.12.51 *6.15*
09.2.52-05.51

Land :

WESTDUITSLAND

Onderwerp :

Maatregelen tegen de KPD

10 JULI 1951
ACD/113720

NIET O.K.
ACD/48
PAR: 15

105647
105645

Referenties :

zie: Gr.V.D. 357/51 Conf., dd. 19 Mrt'51
afkomstig van de Marechaussee.

Schutblad is...

Datum van waarneming :

7 Jun 51

Bron :

Gr.V.D.

•• Opmerkingen :

hiernevens doe ik U een copie van een rapport, afkomstig van de Koninklijke Marechaussee toekomen

Verzonden aan :

-

Aan het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst,
Javastraat 68
'sGRAVENHAGE.

Datum van bericht: 7 Juni 1951.
Rapporteur: S.D. Pol. Sonderdienst.
Van wie is het bericht afkomstig: o.i. betrouwbaar.
Betrouwbaarheid van het bericht: idem.
Betrouwbaarheid van berichtgever: gene.
Welke acties zijn ondernomen: S.D.
Met welke instanties wordt samengewerkt:

Onderwerp: Genomen maatregelen contra de K.P.D.

Bijlagen: Verordnungsblatt für das Land Nordrhein-Westfalen.

Inleiding.

In aansluiting op rapport d.d. 2.6.1951, mogen wij U het volgende rapporteren:

Afgekondigde verandering:

Bij een nader ingesteld onderzoek is ons gebleken dat bij Verordnungsblatt für das Land Nordrhein-Westfalen d.d. 28 April 1951, no. 16, de volgende vijf c.q. mantelorganisaties van de Kommunistische Partei Deutschland officieel verboden zijn, in verband met hun activiteit bij de voorgenomen volkeraadpleging in West-Duitsland.

Verboden organisaties:

Die Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes (V.V.N.)
Die Freie Deutsche Jugend (F.D.J.)
der Gesamtdeutsche Arbeitskreis für Land und Forstwirtschaft;
das Deutsche Arbeiterkomitee.

Te Uwe orientatie is een afschrift van het desbetreffende Verordnungsblatt bijgevoegd.

Verbod van D.F.B.

Voorts is blijkens mededeling van de S.D. voornoemd, bij afzonderlijke verordening, eveneens verboden verklaard de vereniging "Deutsche Frauenbund". Een afschrift waarin deze verordening werd afgekondigd, kon ons nog niet worden verstrekt.

Rectificatie inzake verbod K.P.D.

Betreffende de K.P.D. werd ons medegedeeld, dat deze partij niet kon verboden worden, ingevolge de in West-Duitsland geldende grondwet.

Bijzonderheden omtrent V.V.N.

Om rent de Vereinigung der Verfolgten des Nazi-regimes (V.V.N.) die blijkens voornoemd Verordnungsblatt verboden is, bleek geen overeenstemming te bestaan; enerzijds werd medegedeeld dat deze voor het gehele Land Nordrhein-Westfalen was verboden, anderzijds werd medegedeeld, dat indien deze plaatselijk een loyaliteitsverklaring hadden getekend waarbij zij zich zouden onthouden van propaganda, c.q. instemming van de voorgenomen volkeraadpleging, zij konden blijven voortbestaan.

Wel is door ons gezien dat de administratie van deze vereniging (V.V.N.) door de politie-Sonderdienst, inbeslag genomen is.

Mochten ons omtrent verboden c.q. opgeheven organisaties nieuwe gegevens bereiken, dan zullen deze bij afzonderlijk rapport U ter kennis worden gebracht.

Datum	Inhalt	Seite
28. 4. 1951.	Polizeiverordnung des Innenministers des Landes Nordrhein-Westfalen betreffend das Verbot der "Volksbefragung über die Remilitarisierung Deutschlands".	47

Polizeiverordnung des Innenministers des Landes Nordrhein-Westfalen betreffend das Verbot der "Volksbefragung über die Remilitarisierung Deutschlands".

Vom 28 April 1951.

Die Bundesregierung hat durch Beschluss vom 24 April 1951 festgestellt, dass die Volksbefragung "gegen die Remilitarisierung und für den Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland im Jahre 1951" einen Angriff auf die verfassungsmäßige Ordnung des Bundes darstellt und dass die Vereinigungen, welche die Aktion durchführen, durch Artikel 9 Absatz 2 des Grundgesetzes für die Bundesrepublik Deutschland verboten sind, insbesondere folgende Vereinigungen:

1. die Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes (VVN),
2. die Freie Deutsche Jugend (FDJ),
3. der Gesamtdeutsche Arbeitskreis für Land- und Forstwirtschaft,
4. das Deutsche Arbeiterkomitee.

Gemäß dem Ersuchen der Bundesregierung nach § 5 des Gesetzes über die Zusammenarbeit des Bundes und der Länder in Angelegenheiten des Verfassungsschutzes vom 27 September 1950 (BGBl. S. 682) verordnet auf Grund der §§ 14, 25 des Polizeiverwaltungsgesetzes vom 1 Juni 1931 (GS.S. 77) für das Gebiet des Landes Nordrhein-Westfalen:

§ 1

Verboten sind alle Veranstaltungen, Versammlungen und Kundgebungen der genannten Vereinigungen.

§ 2

Verboten sind alle Veranstaltungen anderer Vereinigungen, die eine Förderung der geplanten Volksbefragung bezwecken.

§ 3

Verboten ist jegliche Tätigkeit zur Vorbereitung, Förderung oder Durchführung der geplanten Volksbefragung.

§ 4

Die Polizeibehörden sind berechtigt, das Vermögen der genannten Vereinigungen sowie in ihrem Besitz befindliche Betriebsmittel sicherzustellen.

§ 5

Die Polizeibehörden sind berechtigt, alle Gegenstände, welche bestimmt sind, die Volksbefragung zu fördern, insbesondere Propagandamaterial, Zeitungsauflagen, Unterschriftenlisten und Geldmittel, sicherzustellen.

§ 6

Wer den Verboten dieser Verordnung zuwiderhandelt, insbesondere wer es unternimmt, eine nach dieser Verordnung verbotene Vereinigung aufrecht zu erhalten, wird, soweit die Tat nicht nach anderen Vorschriften mit schwerer Strafe bedroht ist, mit Geldstrafe bis zu 150.- DM oder bei besonders schweren Fällen mit Haft bis zu zwei Wochen bestraft.

§ 7

Diese Verordnung tritt mit ihrer Verkündung in Kraft. Düsseldorf 28.4.51.

Der Innenminister des Landes Nordrhein-Westfalen:

gez. Dr. F l e c k e n

43552 - 148

ETLAWKBC

B. III

Doss. no.	001262
Cat.	Carool
Datum	27-6-51

III

Bonn verbiedt F.D.J.
(communistisch)

(Bijzondere correspondentie)

BONN, Woensdag — De communistische organisatie Freie Deutsche Jugend (FDJ) is door de regering van Bonn, op voorstel van de minister van Binnenlandse Zaken Lehr, in geheel West-Duitsland verboden. De regering is van oordeel, dat de FDJ door haar optreden heeft bewezen, dat haar doelstellingen in strijd zijn met de grondwet.

Enkele weken geleden nog hadden duizenden FDJ-functionarissen in de omgeving van de Petersberg (de zetel van de geallieerde Hoge Commissie) een betoging georganiseerd, waarvoor geen toestemming was gegeven en die door de politie moest worden ontbonden.

СЕНТРАЛНА АРХИВСКА ДИРЕКЦИЈА

1262

Haagische Cour. 24.1.51
**Communistische bladen in
Frankrijk in beslaggenomen**

Alle exemplaren van vandaag van de Franse communistische bladen „Humanité” en „Liberation” zijn door de politie in beslag genomen „wegens het aansporen tot oproerige volksverzamelingen”. zo heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken medegedeeld.

~~29/1/50~~

09.293
02.819 - 6.158
Kj

A A N : B.II. -

V A N : W. -

Bijl. : 1. -

4.0
09.293 = 27.4

13 September 1950. -

19 SEP. 1950

ACD/ 93198

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een opgeplakt artikel uit de "Gazet van Antwerpen" van heden - 13 dezer - betreffende de plannen van de Belgische Regering om de communistische staats-ambtenaren te ontslaan, naar de inhoud waarvan ik U overigens moge verwijzen.

Ofschoon daaromtrent in de Nederlandse dagbladen van heden eveneens melding wordt gemaakt, meen ik toch goed te doen U bijgaand stuk uit een Belgisch dagblad te doen geworden.

Met de reactie van Belgische Communistischen wellicht ook van bepaalde Socialistische zijde, op deze maatregel, welke zeer zeker te verwachten is, hoop ik U zoveel mogelijk op de hoogte te houden. -

Kommunisten worden uit de Staatsdiensten geweerd

Een beslissing van de Regering tegen de partij die zich voortdurend tegen 's lands belangen verzet

Nadat hij hun Maandag een mededeling had gedaan over de sankties tegen de staatsbedienden die aan de politieke stakingen van einde Juli hebben deelgenomen, heeft de eerste-minister Dinsdagnamiddag opnieuw de journalisten ontvangen om hen op de hoogte te brengen van een nieuwe maatregel van de regering.

De regering, — zegde dhr Pholien, — eerbiedigt ieders overtuiging. De Belgen hebben het recht hun mening te uiten door de pers, het gesproken woord, het uitoefenen van het verenigingsrecht, binnen de perken aanvaard door de Grondwet, de wet en een gezonde nationale traditie.

VERSTEVIJGING VAN DE DEMOKRATISCHE INSTELLINGEN GEBODEN

Maar op het ogenblik dat de regering van de ganse natie een bijzondere inspanning vraagt om de verdediging van de democratische instellingen naar buiten beter te verzekeren, heeft zij tot plicht terzelfdertijd haar democratische instellingen op het binnenlands plan te verstevigen.

Aldus kan zij niet aanvaarden dat elementen, die ten aanzien van 's lands belangen een afbrekende houding hebben, enige invloed zouden uitoefenen in de openbare diensten.

In die omstandigheden heeft de regering besloten uit elke staatsdienst deze personeelsleden te verwijderen die door hun lidmaatschap of anderzijds, openlijk de aktiviteit steunen van een vereniging die als revolutionair of anti-nationaal zal bestempeld worden door de regering, die voor haar beslissingen tegenover het parlement verantwoordelijk is.

Deze maatregel is te vergelijken bij de resolutie van de ministerraad van de regering De Broqueville op datum van 17 Juli 1933, waarbij de ambtenaren en staatsbedienden die revolutionaire en anti-nationale meningen verkondigden of schuldig werden bevonden aan oproerige handelingen, uit de openbare diensten van het Rijk werden geweerd.

Een dergelijke principiële verklaring behoort ongetwijfeld tot de taak van de regering. Aan het Parlement zal het behoren te oordelen over de verantwoording die de regering er voor zal geven, evenals over de modaliteiten volgens dewelke een dergelijke beslissing zal worden ten uitvoer gelegd.

DE KOMMUNISTISCHE POLITIEK STRIJDIG MET 'S LANDS BELANG

Het is bijna overbodig te zeggen dat deze stellingname van de regering toepasselijk is op alle oproerige verenigingen, gelijk van welke aard, maar de regering stelt nu reeds vast dat de kommunistische partij, die in België slechts een kleine minderheid betekent, steeds in totaal tegenovergestelde richting reageert van de overgrote meerderheid der landgenoten.

Tevens stelt zij vast, dat de kommunisten zich voortdurend tegen 's lands belangen verzetten.

Op het politiek plan weigert alleen de kommunistische partij deel te nemen aan de nationale verzoening rond Zijne Hoogheid de Koninklijke Prins.

Op sociaal gebied tracht de kommunistische partij het verwezenlijken van vrijelijk aangegane akkoorden tussen gemandateerde vertegenwoordigers van arbeiders en patroons tegen te werken.

Op militair gebied voert de kommunistische partij een openlijke oppositie tegen iedere verdedigingspolitiek.

De regering konstateert bovendien dat de aktiviteit van de kommunisten in de naburige landen volgens in alle opzichten gelijkaardige methodes wordt gevoerd.

VOORBEELD VAN HET BUITENLAND

Andere regeringen namen gelijkaardige initiatieven. Vermelden wij slechts Frankrijk en Zwitserland en dhr Attlee, eerste-minister van de Britse Labourregering, verklaarde onlangs dat het kommunisme moest worden beschouwd als een vijand die binnen de grenzen zit.

In dezelfde geest handelt de regering.

TOEPASSINGSMODALITEITEN NOG NIET BEPAALD

Tot daar de verklaring door de eerste-minister voorgelezen.

Op een vraag van de journalisten volgens welke modaliteiten de uitsluiting van de kommunistische staatsbedienden zou gebeuren, antwoordde dhr Pholien, dat deze modaliteiten nog niet bepaald waren, doch te gelegener tijd zouden bekend gemaakt worden.

Rapport

Aan H.B.

Van B III k

afgelede

Betreft: "Les Documents Politiques, Diplomatiques et financiers"

Bijlage: ~~een~~ (ter inzage)

Bij het regelmatig contact met een der bona-fide internationale vakcentrales werd van die zijde de aandacht gevestigd op de uitgave van het periodiek

"Les Documents Politiques, Diplomatiques et Financiers".

Een door bedoelde centrale ontvangen exemplaar van het April-nummer, werd ter inzage en eventuele bestudering medegegeven. (Zie bijlage).

Men zal het ten zeerste op prijs stellen, wanneer door ons iets meer over de uitgave kan worden medegedeeld, van welke melding uiteraard een discreet gebruik zal worden gemaakt.

Mocht de inhoud van het orgaan van die aard zijn, dat dezerzijds op regelmatige toezending prijs wordt gesteld, dan zal de bedoelde vakcentrale zeker bereid zijn haar medewerking daarbij te verlenen. - Einde.

7 Juni 1950

Wre in me

LES DOCUMENTS

POLITIQUES, DIPLOMATIQUES ET FINANCIERS

Revue Mensuelle fondée en 1920 et publiée par

L'AGENCE INDÉPENDANTE D'INFORMATIONS INTERNATIONALES

PARIS 9°
16, BOULEVARD MONTMARTRE
TÉL. : PROVENCE 02-86

DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE:
ROGER MENNEVÉE

ABONNEMENTS ANNUELS
PRIX 2.500 FRANCS
C. CHÈQ. POST. : MENNEVÉE 714-43

SPECIMEN

AVRIL 1950

VATICAN et U.R.S.S.

La Faillite d'une Politique Secrète

16, Boulevard Montmartre, PARIS (IXe)

1262

CENTRALE BOND VAN TRANSPORTARBEIDERS

Hoofdbestuur

Secretariaat: Heemraadssingel 323
Rotterdam, Telefoon 31560-33450

UIT REKSEL	
Uit	: 10.15.50
Ag. no.:	: 10.15.50
Voor	: 10.15.50

★

VOOR VREDE en VRIJHEID

Aan de havenarbeiders

Weet U het nog?

Hoe wij in de Meidagen van 1940 uitzagen naar hulp van onze bondgenoten, de Engelsen en de Fransen?

Van de Russen verwachtten wij toen geen hulp; die waren immers door het verdrag „Stalin—Hitler” van 23 Augustus 1939 nog bondgenoten van de Nazi's.

Maar van het Westen verwachtten wij hulp. Tot onze diepe ontmoediging bleef zij uit. Waarom kwam ze niet? Wel, wij wilden immers neutraal zijn. Daarom hadden wij alle militaire samenwerking met het Westen afgewezen. Wij dachten pas aan hulp toen we al overvallen waren. Dat was te laat. Voor *tijdige* hulp was *voorafgaande* samenwerking noodzakelijk geweest. Hoeveel tijd en organisatie heeft de landing in Normandië op 6 Juni 1944 geëist? Zo iets doet men niet in een vloek en een zucht.

En zo is Rotterdam voor een deel in de as gelegd. Wij stonden alleen. En wij hebben de verwoesting machteloos moeten aanzien. Maar deze vreselijke les kon ons ten minste één ding leren: de politiek van ieder voor zichzelf heeft voor goed afgedaan. Als wij ons doelmatig willen verweren tegen een nieuwe dreiging zullen we het moeten doen in samenwerking *vooraf*, zodat *tijdige* hulp gewaarborgd is. Daarom sloten de Westerse volken het Atlantisch Pact. Ze voelden zich niet ten onrechte bedreigd door de Russische militaire macht, het Russische propaganda-apparaat van de Kominform en de communistische hulptroepen ervan in West-Europa.

Ze hebben gezien hoe een hele reeks van Oost-europese staten door de Russen is overweldigd en hoe daar sindsdien de bevolking door een soms kleine minderheid wordt geterroriseerd;

hoe Russische maarschalken de legers der satellietstaten zijn komen drillen tegen het Westen. Dus heeft dit Westen begrepen, dat het zich nu *tijdig* aaneensluiten moet. In 1940 werd iedere *afzonderlijke* staat (Oostenrijk, Tsjechoslowakije) een gemakkelijke prooi van de oorlogsmachine der Nazi's. Nu zou iedere *afzonderlijke* staat even weinig kans hebben tegen de Russen.

Geldt dit voor ons gehele land, van bijzonder belang is Rotterdam en Amsterdam met hun grote havens. Rotterdam is een der grootste Atlantische havens ter wereld, een der voornaamste verkeersknooppunten van het *Westen*. Amsterdam is onze tweede havenstad. Het Westen heeft bij het voortbestaan van die functie belang, slechts uit het Oosten kan gevaar dreigen. En wij toonden reeds aan, dat *dit* gevaar niet denkbeeldig is. Daarom hebben juist, en in het bijzonder, onze grote steden (en onze havens) een eminent belang bij een westelijk defensiesysteem, dat de dreiging uit het Oosten kan pareren. Alleen de Moskou-aanhangers stellen het Russisch belang boven dat van Rotterdam en Amsterdam en hun arbeidersbevolking.

Maar als de arbeiders hun eigen belang goed begrijpen, zeggen ze:

- > **Nooit meer alleen in de strijd.**
- > **Alleen tijdige samenwerking waarborgt tijdige hulp.**
- > **Het Atlantisch Pact is dus noodzakelijk.**
- > **Wij zullen loyaal medewerken aan de maatregelen, die het eist.**
- > **Wij zullen dus de wapenen aanvaarden voor onze eigen veiligheid.**

Voor het Hoofdbestuur:

R. Laan Sr., Voorzitter.
Th. Smeding, 2e Voorzitter en belast met de
algemene leiding vakgroep Havenarbeiders.

Voor het Vakgroepsbestuur Havenarbeiders Rotterdam:

W. Kamphuis.
F. Rietdijk.
A. van Galen.

Voor het Vakgroepsbestuur Havenarbeiders Amsterdam:

C. Oosten.
C. Maarsen.
J. Spruyt.

Rotterdam, Amsterdam, April 1950

~~OD 524~~

vrijing

2038	no	1051262
CRT.:	Waarheid	H
DATUM:	10-8-49	
P.S.:		

O.K

①

Britse regering weigert visum voor Pablo Neruda

De Britse regering heeft een doorreisvisum geweigerd aan Pablo Neruda, de beroemde Chileense dichter, die momenteel in Praag is.

Neruda was voornemens slechts vijf uur in Engeland te blijven, in welke tijd hij van vliegtuig kon verwisselen om zijn reis naar Zuid-Amerika voort te zetten.

Ons zusterorgaan de Daily Worker schrijft: „Neruda is een beroemd antifascistisch en progressief schrijver, gehaat en achtervolgd door de Chileense regering. Hij woonde het vredescongres te Parijs bij en dit is waarschijnlijk vordende reden voor het Foreign Office om hem het doorreisvisum te weigeren.”

4959
PROCUREUR - GENERAAL
BIJ HET HOF VAN JUSTITIE
IN
SURINAME.

PARAMARIBO, 30 SEPTEMBER 1948.

Voigno

- 6 OCT. 1948

ACD/47003

No. 1342

BIJLAGEN :

ONDERWERP :

Met verwijzing naar Uw schrijven van 16 September 1948 No. 2959 Zeer Geheim heb ik de eer U de ontvangst te berichten van het mij daarbij toegezonden exemplaar van het Staatsblad I 413 bevattende de Wet van 3 September 1948, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk van de Grondwet.

De Procureur-Generaal,

M. DE NIET.

Aan

het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68 - 's-Gravenhage.

P A R K E T
VAN DE
PROCUREUR - GENERAAL

DIENST DER ALGEMENE RECHERCHE
=====

No. 5241/G 50
Bijlagen: -

ONDERWERP: Afweer tegen communisme
in Europa.-

Batavia, 29 September 1948.-

Volgno.

- 5 OCT. 1949

ACD/46917

ZEER GEHEIM.-

Met verwijzing naar mijn (strikt persoonlijk) schrijven van 23 Juni jl. No. 3311/GB, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge de goede ontgangst te berichten van Uw zeer geheime brieven genummerd: 39514, resp. van 29 Juli, 6 Augustus en 16 September jl. met bijlagen, alsmede van het Geheim Overzicht no. 5 van Uwe Dienst, voor de toezending van welke bescheiden ik U wel mijn erkentelijkheid moge betuigen.-

De Procureur-Generaal
bij het Hooggerechtshof van Indonesië,
Voor deze:
Het dd. Onderhoofd van de Dienst
der Algemene Recherche,

S. T O L.-
Hoofdcommissaris van Politie.

A a n
het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68

te

's-GRAVENHAGE.-

PROCUREUR . GENERAAL

BIJ HET HOF VAN JUSTITIE
IN
SURINAME.

PARAMARIBO, 13 SEPTEMBER 1948.

No. 133/134 Geheim

BIJLAGEN :

ONDERWERP :

Met verwijzing naar Uw schrijven van 6 Augustus 1948 No. 32959 heb ik de eer U hierbij dank te betuigen voor het mij daarbij toegezonden geheim rapport over " De Communistische Partij van Joegoslavië".

De Procureur-Generaal,

M. DE NIET.

Aan

het Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
Javastreet 68
's-Gravenhage.

16 September 8.

B. 32959.

XXXX
XXXX

VIII. TZ.3.

ZEER GEHEIM.

Afweer tegen communisme
in Europa.

In aansluiting op mijn zeer geheim schrijven van 6 Augustus j.l., No.32959, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrengste hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No.I 413, bevattende de Wet van 3 September 1948, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk van de Grondwet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hof van Justitie,
te
PARAMARIBO.

Mr.I.Eindhoven.

16 September 8.

B.32959.

UITGEBODEN

~~XXX~~
~~XXX~~

VIII. TZ.3.

ZEER GEHEIM.

Afweer tegen communisme
in Europa.

In aansluiting op mijn zeer geheim schrijven van 7 Augustus j.l., No.32959, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrange hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No.I 413, bevattende de Wet van 3 September 1948, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk van de Grondwet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST, 2

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hof van Justitie,
te
WILLEMSTAD.
Suracao.

Mr.L.Einthoven.

UITGEBOKT

16 September

8.

B. 39514.

~~XXX~~

ZEER GEHEIM.

VIII. TZ.3'

Afweer tegen communisme
in Europa.

In aansluiting op mijn zeer geheim schrijven van 6 Augustus j.l., No. 39514, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No. I 413, bevattende de Wet van 3 September 1948, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk van de Grondwet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST, 2

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hooggerechtshof van
Nederlands-Indië,
te
BATAVIA.

Mr. L. Einthoven.

STAATSBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. I 413) **WET** van 3 September 1948, tot verandering in de Grondwet, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk met een regeling nopens de mogelijkheid van overgang van grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag op andere organen van burgerlijk gezag.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de wet van 28 Mei 1948 (*Staatsblad* no I 210) heeft verklaard, dat er grond bestaat om het daarbij vastgestelde voorstel tot verandering in de Grondwet, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk met een regeling nopens de mogelijkheid van overgang van grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag op andere organen van burgerlijk gezag, in overweging te nemen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Aan het Tiende Hoofdstuk van de Grondwet wordt toegevoegd een artikel 195a, luidende:

Ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid kan in buitengewone omstandigheden door of vanwege de Koning voor elk gedeelte van het grondgebied des Rijks worden bepaald, dat de grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag ten opzichte van de openbare orde en de politie geheel of ten dele overgaan op andere organen van burgerlijk gezag. De wet bepaalt

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 47/48, 907;

Bijl. Hand. II 48, 907; Hand. II 48, bladz. 137—144, 145;

Bijl. Hand. I 48, 907; Hand. I 48, bladz. 13—43.

de wijze waarop en de gevallen waarin zulks kan geschieden en regelt de gevolgen.

Het bepaalde in het derde lid van artikel 195 is hierbij van toepassing.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te Amsterdam, 3 September 1948.

WILHELMINA.

De Minister-President,
W. DREES.

De Minister zonder Portefeuille,
J. R. H. VAN SCHAIK.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. H. VAN MAARSEVEEN.

*De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,*
TH. RUTTEN.

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK.

De Minister van Oorlog,
SCHOKKING.

De Minister van Marine a.i.,
SCHOKKING.

*De Minister van Wederopbouw
en Volkshuisvesting,*
J. IN 'T VELD.

De Minister van Verkeer en Waterstaat a.i.,
J. R. H. VAN SCHAIK.

De Minister van Economische Zaken,
VAN DEN BRINK.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*
MANSHOLT.

De Minister van Sociale Zaken,
A. M. JOEKES.

De Minister van Overzeese Gebiedsdelen,
E. SASSEN.

De Minister zonder Portefeuille,
GÖTZEN.

Uitgegeven de achtste September 1948.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

STAATSBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(No. I 301) **WET** van 15 Juli 1948 tot aanvulling van de provinciale wet en de gemeentewet.

In naam van Hare Majesteit Wilhelmina, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

WIJ JULIANA, PRINSES DER NEDERLANDEN, REGENTES VAN HET KONINKRIJK,

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzaak zich doet gevoelen de provinciale wet en de gemeentewet aan te vullen met bepalingen nopens de mogelijkheid aan leden der Gedeputeerde Staten en wethouders tussentijds ontslag te verlenen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

A. In het eerste lid van artikel 59 der provinciale wet wordt tussen de woorden „worden” en „benoemd” ingevoegd: „behoudens het bepaalde in het volgende artikel”.

B. Na artikel 59 der provinciale wet wordt ingevoegd een artikel 60, luidende:

„Artikel 60.

De Staten zijn bevoegd aan een lid van Gedeputeerde Staten tussentijds ontslag te verlenen, ingeval deze heeft opgehouden het vertrouwen van de Staten te bezitten.

Over een voorstel tot ontslag van een lid der Gedeputeerde Staten, als bedoeld in het eerste lid, kan niet worden beraadslaagd of be-

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 47/48, 796; Hand. II 47/48, bladz. 1861—1887, 1891—1895;
Bijl. Hand. I 47/48, 796; Hand. I 47/48, bladz. 704—715.

sloten, dan nadat in een vergadering, tenminste veertien dagen tevoren gehouden, is besloten te verklaren, dat het betrokken lid het vertrouwen niet meer bezit.

Het voorstel tot het verlenen van ontslag moet met redenen zijn omkleed, schriftelijk worden ingediend en tenminste acht dagen vóór de vergadering aan de leden van de Staten worden toegezonden.

Een besluit tot het verlenen van tussentijds ontslag aan een lid van Gedeputeerde Staten kan niet meer dan één lid betreffen. Het besluit vermeldt de verklaring, waarbij het vertrouwen aan dat lid is opgezegd en de datum ervan; het is met redenen omkleed.

Het ontslag gaat onmiddellijk in."

C. In de aanhef van artikel 62a der provinciale wet wordt tussen de woorden: „kan” en „met ingang” ingevoegd: „, ook bij tussentijds ontslag,”.

Artikel II

A. In het eerste lid van artikel 87 der gemeentewet wordt tussen de woorden „worden” en „gekozen” ingevoegd: „behoudens het bepaalde in het volgende artikel”.

B. Na artikel 87 der gemeentewet wordt ingevoegd een artikel 87a, luidende:

„Artikel 87a.

De raad is bevoegd aan een wethouder tussentijds ontslag te verlenen, ingeval deze heeft opgehouden het vertrouwen van de raad te bezitten.

Over een voorstel tot ontslag van een wethouder, als bedoeld in het eerste lid, kan niet worden beraadslaagd of besloten, dan nadat in een vergadering, tenminste veertien dagen tevoren gehouden, is besloten te verklaren, dat de betrokken wethouder het vertrouwen niet meer bezit.

Het voorstel tot het verlenen van ontslag moet met redenen zijn omkleed, schriftelijk worden ingediend en tenminste acht dagen vóór de vergadering aan de raad worden bezorgd.

Het oproepingsbriefje voor die vergadering vermeldt het voorstel; het wordt tenminste twee maal vier en twintig uren vóór het houden van de vergadering aan de leden van de raad bezorgd.

Artikel 48 is in deze niet toepasselijk.

Een besluit tot het verlenen van tussentijds ontslag aan een wethouder kan niet meer dan één wethouder betreffen. Het besluit vermeldt de verklaring, waarbij het vertrouwen aan die wethouder is opgezegd en de datum ervan; het is met redenen omkleed.

Het ontslag gaat onmiddellijk in."

C. In de aanhef van artikel 101 der gemeentewet wordt tussen de woorden: „kan” en „met ingang” ingevoegd: „, ook bij tussentijds ontslag,”.

Artikel III

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 15 Juli 1948.

JULIANA.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

WITFEMAN.

Uitgegeven de drie en twintigste Juli 1948.

De Minister van Justitie,

J. H. VAN MAARSEVEEN.

B.32959.

één.

VIII TV.3.

UITGEBOKT

7 Augustus

8.

XXXX

ZEER GEHEIM.

Afweer tegen communisme
in Europa.

Ten vervolge op mijn zeer geheim schrijven van 29 Juli j.l.,
no.32959, handelende over het in hoofd dezès vermelde onderwerp,
heb ik de eer UHoogedelgestrenge hiernevens aan te bieden een
exemplaar van een geheim rapport over "De Communistische Partij
van Joegoslavië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen
moge worden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST.

Namens deze,

De Heer Procureur-Generaal
bij het Hof van Justitie

J.G.Crabbendam.

WILLEMSTAD.

6 Augustus 8.

B.39514.

één.

ZEER GEHEIM.

XXXX

VIII TV.3.

Afweer tegen communisme
in Europa.

UITGEBOKT

Ten vervolge op mijn zeer geheim schrijven van 29 Juli j.l., no.39514, handelende over het in hoofde dezès vermeldè onderwerp, heb ik de eer UHoogedelgestrenge hiernevens aan te bieden een exemplaar van een geheim rapport over "De Communistische Partij van Joegoslavië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST.
Namens deze,

Heer Procureur-Generaal
b het Hooggerechtshof van
Nederlands-Indië
te BATAVIA.

J.G.Crabbendam.

6 Augustus 8.

B. 32959.
één.

ZEER

GEHEIM.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

VIII TV.3.

UITGEBOekt

Afweer tegen communisme
in Europa.

Ten vervolge op mijn zeer geheim schrijven van 29 Juli j.l.,
no.32959, handelende over het in hoofde dezès vermelde onderwerp,
heb ik de eer UHoogedelgestrenge hiernevens aan te bieden een
exemplaar van een geheim rapport over "De Communistische Partij
van Joegoslavië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen
moge worden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST.

Namens deze,

De Heer Procureur-Generaal
bij het Hof van Justitie

J.G.Crabbendam.

P. AMARIBO.

PROCUREUR - GENERAAL

BIJ HET HOF VAN JUSTITIE

IN

SURINAME.

PARAMARIBO, 3 AUGUSTUS

Volgno.

17 AUG. 1948
1948.

ACD/44003

No. 106 *Geheim*

BIJLAGEN :

ONDERWERP :

Met verwijzing naar Uw schrijven van 2 Juli 1948 No. 32959 *Geheim*, inzake afweer tegen communisme in Europa heb ik de eer U hierbij mijn dank te betuigen voor de daarbij verstrekte inlichtingen onder mededeling dat door mij hiervan met belangstelling is kennisgenomen.

De Procureur-Generaal,

M. DE NIET.

Aan

het Hoofd van de Centrale

Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage

Javastraat 68.

B.32959.

1.
VIII. TZ.3.

ZEER GEHEIM.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

29 juli

UITGEBOEKT

8.

Afweer tegen communisme
in Europa.

Met verwijzing naar mijn geheim schrijven van 2 Juli j.l., No. 32959, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrange hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No. I 301 (Wet van 15 Juli 1948 tot aanvulling van de provinciale wet en de gemeentewet).

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze:

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Gerechtshof,
te
PARAMARIBO.

J.G.Crabbendam.

29 Juli

8.

B. 39514.

1.

Z E E R G E H E I M .

~~XXX~~
UITGEBODEN

3e copie

VIII. TZ.3.

Afweer tegen communisme
in Europa.

Met verwijzing naar de voorlaatste alinea van mijn zeer geheim schrijven van 7 Juni j.l., no.32959, handelende over het in hoofde dezes vermelde onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No.I 301 (wet van 15 Juli 1948 tot aanvulling van de provinciale wet en de gemeentewet).

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze:

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Hooggerechtshof
van Ned-Indië,

J.G.Crabbendam.

P A T A V I A .

UITGEBOKT

29 Juli

8.

B. 32959.

1.

ZEER GEHEIM.

XXXX
XXXX

VIII. TZ.3.

Be copie

Afweer tegen communisme
in Europa.

Met verwijzing naar mijn geheim schrijven van 2 Juli j.l., No. 32959, handelende oyer het in hoofde dezès vermeldè onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestrengè hiernevens aan te bieden een exemplaar van Staatsblad No. I 301 (Wet van 15 Juli 1948 tot aanvulling van de provinciale wet en de gemeentewet).

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze:

Aan de Heer Procureur Generaal
bij het Gerechtshof,

J. G. Crabbendam.

te
WILLEMSTAD.

KA. 32959.

~~XXX~~
~~XXX~~G E R E I M.

VIII. Tz.4.

Afweer tegen communisme in Europa.

UITGEBOEKT

Ik heb de eer U Hoogedelgestrengede mede te delen, dat de Procureur Generaal bij het Hooggerechtshof van Nederlands-Indië mij in een brief over "Afweer tegen communisme in Europa" het navolgende schreef:

"Aan de hand van publicaties in verschillende persorganen heb ik - uiteraard slechts in algemene zin - een indruk kunnen verkrijgen van de wijze, waarop de West-Europese staten hebben gemeend front te moeten maken tegen het opdringende communisme met zijn propaganda en infiltratie, gericht op uiteindelijke machtsovername.

"Ter toetsing van de verdere ontwikkeling van het communisme in deze gewesten en inzonderheid van de buitenlandse invloeden, die daarbij een rol spelen, komt het mij gewenst voor nopens de jongste ontwikkelingen van het politieke gebeuren in Europa wat meer zaakkundig geïnformeerd te zijn.

"Uit dien hoofde zijn dzz. uit de pers enige korte aantekeningen verzameld, welke U hiernevens gelieve aan te treffen met verzoek terzake wel in beknopte vorm van Uw oordeel te willen doen blijken.

"Teneinde i.c. een zoveel mogelijk analoge gedragslijn te kunnen volgen, hebben in dit verband de in Nederland ter betoegeling van het communisme van overheidswege getroffen, c.q. te treffen voorzieningen - niet in het minst ten aanzien van ambtenaren - mijn bijzondere aandacht, weshalve ik mij dienaangaande dan ook gaarne wat meer omstandig zag ingelicht".

Naar aanleiding hiervan deed ik de Procureur Generaal toekomen:

10. het gevraagde commentaar op de zijnerzijds verzamelde persberichten als hiervoren bedoeld;
20. een rapport inzake de Communistische Partij van Nederland, dat een overzicht biedt van de ontwikkeling dezer partij sinds 1945;
30. een rapport inzake de reacties h.t.l. op de gebeurtenissen in Tjecho-Slowakije d.d. 20-26 Februari j.l., dat strikt vertrouwelijk is;
40. de Wet van 27 Mei 1948 tot het in overweging nemen van een voorstel tot verandering in de Grondwet, teneinde een nieuwe rechtsorde voor de in artikel 1 der Grondwet genoemde grondgebieden te kunnen voorbereiden en vestigen, alsmede
50. de Wet van 28 Mei 1948 tot het in overweging nemen van een voorstel tot verandering in de Grondwet, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk met een regeling nopens de mogelijkheid van overgang van grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag op andere organen van burgerlijk gezag.

AAN:

de Heer Procureur Generaal
bij het Gerechtshof,
te P. A. R. A. M. A. R. I. B. O.

de Heer Procureur Generaal
bij het Gerechtshof,
te W. I. L. L. E. M. S. T. A. D.

2 Juli

6.

KA. 32959.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

G E H E I M.

VIII. TZ.4.

- 2 -

Overwegende dat genoemde stukken ook voor Uwe oriëntering van belang kunnen zijn, moge ik U deze bescheiden hierbij aanbieden onder bijvoeging volledigheidshalve van een samenvatting van de meerbedeelde persberichten, die Mr. Felderhof mij toezond.

Ik teken hierbij nog aan, dat in behandeling is het wetsontwerp inzake de uitsluiting van communisten uit bepaalde colleges van dagelijks bestuur, terwijl aan de totstandkoming van een wetsontwerp tot uitsluiting van communisten uit overheidsdiensten wordt gewerkt.

Zodra beide ontwerpen wet geworden zijn, zal ik U ook de desbetreffende staatsbladen doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze:

4

Mr. Dr. J. Hazenberg.

32959
K.
P A R K E T
VAN DE
PROCUREUR - GENERAAL

DIENST DER ALGEMENE RECHERCHE
=====

No. *320/G B*

Bijlagen:

ONDERWERP: Afweer tegen communisme
in Europa.-

Batavia, *22* Juni 1948.-

Vbigno.

1 JULI 1948

ACD/ 30514

STRIKT PERSOONLIJK.-

151
Met verwijzing naar Uw zeer geheim schrijven met bijlagen van 7 dezer, No. 32959, heb ik de eer UHoogEdelGestrenge hierbij wel mijne bijzondere erkentelijkheid te betuigen voor de toezending van het betreffelijke materiaal.

Aangetekend zij, dat het door U bedoelde exemplaar van het maandoverzicht no. 4 reeds in mijn bezit is.-

De Procureur-Generaal
bij het Hooggerechtshof van Ned. Indië,
Voor deze:
Het dd. Onderhoofd van de Dienst
der Algemene Recherche,

[Handwritten signature]
S. T O L.-
Hoofdcommissaris van Politie.

A a n
het Ministerie van
Algemene Zaken
(t.a. Mr. L. Einthoven)

te

's-G R A V E N H A G E.-

PROCUREUR GENERAAL
BIJ HET HOOGGERECHTSHOF VAN NED.INDIE.

Batavia C., 20 Mei 1948.

No. *2655/G.B.*

Onderwerp: Afweer tegen communisme
in Europa.-

Volg.

27. MAI 1948

ACD/36309

ZEER GEHEIM EIGENHANDIG.

Ik heb de eer U Hoogedelgestrenge te verzoeken de afdoening van de aangelegenheid bedoeld bij mijn zeer geheim schrijven van 3 April jl. No. 1778/G.B. zo mogelijk wel te willen bespoedigen.-

52959 - Co

De Procureur Generaal
bij het Hooggerechtshof van Ned.Indie
op last:
het Kantoorhoofd,

VandenBerg.

A A N:

het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst
Javastraat 68.

's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 7 Juni 1948.
Javastraat 68.

No.: KA 32959

Bijl.: 5 stuks

Betr.: Afweer tegen communisme
in Europa.

UITGEBOEKT

STRIKT PERSOONLIJK.

In antwoord op Uw schrijven dd. 3 April j.l., No.1778/G.B., heb ik de eer UHoogedelgestrenge te berichten, dat tengevolge van drukke werkzaamheden van het Hoofd van de dienst de afdoening van Uw bovenvermeld schrijven enige vertraging ondervond.

Overeenkomstig de door de Heer Einthoven gegeven instructies moge ik U thans namens hem de hierbij gevoegde nota's aanbieden, t.w.

- 1o. het door U gevraagde commentaar op de door Uw dienst verzamelde berichten uit de pers.
- 2o. een rapport inzake de Communistische Partij van Nederland. Te Uwer informatie zij hierbij vermeld, dat dit rapport, hetwelk een overzicht biedt van de ontwikkeling van deze partij sinds 1945, eveneens ter oriëntatie aan de Nederlandse Ambassadeurs en Gezanten werd toegezonden.
- 3o. een rapport inzake de reacties h.t.l. op de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije dd.20-26 Februari j.l.. Hierbij moge ik opmerken, dat dit rapport in het bijzonder strikt vertrouwelijk is.

In verband met de laatste alinea van Uw schrijven doe ik U tevens toekomen de Wet van 27 Mei 1948, tot het in overweging nemen van een voorstel tot verandering in de Grondwet, teneinde een nieuwe rechtsorde voor de in artikel 1 der Grondwet genoemde grondgebieden te kunnen voorbereiden en vestigen, alsmede de Wet van 28 Mei 1948, tot het in overweging nemen van een voorstel tot verandering in de Grondwet, strekkende tot aanvulling van het Tiende Hoofdstuk met een regeling nopens de mogelijkheid van

AAN:

de Procureur-Generaal bij het
Hooggerechtshof van Nederlands-Indië,
de Hoogedelgestrenge Heer
Mr.H.W.FELDERHOF,

Waterlooplein 1,

B A T A V I A - C.

ZEER GEHEIM

Vervolg op schr.No.32959 dd.7-6-48 aan de Proc.-Gen. bij het Hooggerichtshof van Nederlands-Indië te Batavia.

STRIKT PERSOONLIJK.

- 2 -

van overgang van grondwettelijke bevoegdheden van organen van burgerlijk gezag op andere organen van burgerlijk gezag.

In behandeling is het wetsontwerp inzake de uitsluiting van Communisten uit bepaalde colleges van dagelijks bestuur, terwijl aan de totstandkoming van een wetsontwerp tot uitsluiting van Communisten uit Overheidsdiensten wordt gewerkt.

Zodra beide ontwerpen wet geworden zijn, zal ik U de desbetreffende Staatsbladen doen toekomen.

Voorts zullen U in den vervolge de maandoverzichten van deze dienst worden gezonden, waarvan een exemplaar van no.4 - naar ik aanneem - inmiddels reeds in Uw bezit is.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN,
Mr.L.Eindhoven,
namens deze:

Mr.Dr.J.Hazenberg.

PROCEUREUR-GENERAAL
BIJ HET HOOGGERECHTSHOF VAN NED.-INDIË
(WATERLOOPLEIN OOST 1)

Volgno.
- 9 APR. 1948
ACD/ 32959.
April 1948

No. 177 0/2 B

BATAVIA(C), 3

BIJLAGEN: een

ONDERWERP:

Afweer tegen communisme in Europa.

ZEER GEHEIM-EIGENHANDIG.

Ik heb de eer U Hoogedelgestrengede het navolgende mede te delen.

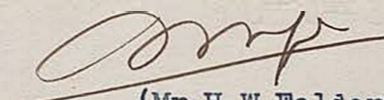
Aan de hand van publicaties in verschillende persorganen heb ik - uiteraard slechts in algemene zin - een indruk kunnen verkrijgen van de wijze waarop de West-Europese staten hebben gemeend front te moeten maken tegen het opdringende communisme met zijn propaganda en infiltratie, gericht op uiteindelijke machtsovername.

Ter toetsing van de verdere ontwikkeling van het communisme in deze gewesten en inzonderheid van de buitenlandse invloeden die daar bij een rol spelen, komt het mij gewenst voor nopens de jongste ontwikkelingen van het politieke gebeuren in Europa wat meer zaakkundig geïnformeerd te zijn.

Uit dien hoofde zijn dzz. uit de pers enige korte aantekeningen verzameld, welke U hiernevens gelieve aan te treffen, met verzoek terzake wel in beknopte vorm van Uw oordeel te willen doen blijken.

Teneinde i.c. een zoveel mogelijk analoge gedragslijn te kunnen volgen hebben in dit verband de in Nederland ter beteugeling van het communisme van Overheidswege getroffen, c.q. te treffen voorzieningen niet in het minst ten aanzien van ambtenaren - mijn bijzondere aandacht, weshalve ik mij dienaangaande dan ook gaarne wat meer omstandig zag ingelicht.-

De Procureur-Generaal
bij het Hooggerechtshof van Ned. Indië,

(Mr. H. W. Felderhof).

A A N
het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-Gravenhage.

Enige korte mededelingen uit persberichten inzake het zich te weer stellen van de West-Europese democratieën tegen de jongste ontwikkelingen van het bolsjewisme.

Tegen het uit Oost-Europa dreigende bolsjewistische gevaar hebben de West-Europese democratieën zich staatkundig en politiek (door sterk verhoogde actie der onderscheidene politieke partijen) te weer gesteld.

I. Staatkundige afweermiddelen.

Als direct gevolg van de communistische manoeuvres in Oost-Europa moet gezien worden het te Brussel getekende vijf-mogendheden pact „voor economische samenwerking en militaire steun“.

De te Stockholm bijeengekomen Premiers van Zweden, Noorwegen en Denemarken, die zich in hun redevoeringen op het standpunt stelden, dat hun resp. landen „vrijheid en democratie zouden verkiezen boven slavernij en dictatorschap“, spreken in het onderhavige verband een duidelijke taal.

Het Noorse parlement ging er reeds toe over een extra bedrag van 100 miljoen kronen (de normale begroting van het lopende jaar beliep 109 miljoen kronen) te voteren voor het versterken „van de militaire en civiele defensie“.

Ook enige andere regeringen gingen er toe over maatregelen te treffen om zich veilig te stellen tegen destructieve krachten welke hare resp. landen van binnen uit bedreigen.

De Britse regering besloot nl. geen communisten (waaronder ook te verstaan degenen verbonden met de comm. partij „in die mate dat twijfel aan hun betrouwbaarheid gewettigd is“) meer te werk te stellen in „bedrijven, vitaal voor de veiligheid van de Staat“.

De Franse nationale vergadering hechtte haar goedkeuring aan een wetsontwerp, waarbij de Franse binnenlandse veiligheid versterkt wordt teneinde een mogelijke communistische staatsgreep of nationale staking te voorkomen. Het wetsontwerp geeft de regering de macht acht inspecteurs-generaal aan te stellen die bevoegd zijn de minister van binnenlandse zaken bij te staan bij het handhaven van de orde in perioden van binnenlandse ordeverstoringen.

In Nederland heeft de Regering (Verg. de door de Min. v. Justitie, sprekende in de Eerste Kamer over de gezamenlijke verklaringen) besloten voor de versterking van het potentieel van het gezagsapparaat der overheid aan de Rijkspolitie en Gemeentepolitie een aanzienlijke uitbreiding met vrijwilligers te geven. In de Rijkspolitie zullen ongeveer tienduizend vrijwilligers als reservisten worden opgenomen, terwijl de Gemeentepolitie met vrijwilligers als reserve, verdubbeld zal worden.

Daarnaast zou de Regering nog andere maatregelen ter waarborging van de openbare veiligheid overwegen.

Mogelijk houdt hiernede verband een binnenkort te verwachten hernieuwde toepassing van art. 97B van het Rijksambtenaren-reglement, dat 1 September 1938 van kracht werd, doch sedert (na het optreden tegen de N.S.B) niet meer is gehanteerd.

De bedoeling

De bedoeling zou n.l. bij de Regering voorzitten door weder toepassing van gemeld artikel aan communisten eventuele sleutelposities in het ambtelijk apparaat te ontnemen op grond van hun politieke onbetrouwbaarheid.

In dit kader passen wellicht de stappen ondernomen om de twee communistische wethouders in de Amsterdamse Gemeenteraad te bewegen hun functies neer te leggen.

Sedert is ook de Rotterdamse Gemeenteraad er toe overgegaan de communistische wethouder uit te nodigen (in een met grote meerderheid van stemmen aangenomen motie) zijn zetel ter beschikking te stellen. De motie was gegrond op de overweging, dat steeds duidelijker blijkt, dat de CPN doeleinden nastreeft die onverenigbaar zijn met de geestelijke waarden die de grondslag vormen van de Nederlandse samenleving, daarbij de nationale belangen ondergeschikt makend aan de belangen van een vreemde mogendheid.

II. Politieke(i.c.partij-)afweermiddelen.

Als algemeen symptoom valt waar te nemen een zich organiseren van de arbeiders van Engeland, Frankrijk en de Benelux-landen tot een hechte eenheid om op deze wijze front te maken tegen de pogingen tot bolsjewisering van de arbeidersmassa in het Westen.

In Frankrijk werd door de rechtse partijen een zeer intensieve anti-communistische campagne ingezet, waarbij de communisten als „leden van een buitenlandse partij“ werden aangemerkt.

Ten aanzien van België valt er op te wijzen, dat de „Algemene Arbeiders Federatie“ er toe is overgegaan alle communisten uit het secretariaat te verwijderen.

De Partij van de Arbeid liet zich evenmin onbetuig en deed een waarschuwend geluid horen tegen verdere samenwerking met de communisten in Nederland, die werden aangemerkt als „leden van een vijfde colonne“.

Dat op deze actie, reactie van de zijde der communisten niet is uitgebleven, is wel duidelijk.

Voor wat Nederland betreft zette de CPN in Amsterdam, middels verspreiding van opruiende pamfletten op grote schaal, de bevolking aan tot het stichten van zg. „comité's voor nationale welvaart“, kennelijk bedoeld ter coördinering van gemeenschappelijk te voeren strijd tegen de maatregelen van de „reactie“.

Dat b.v. ook in Frankrijk tot het vormen van dergelijke comité's is overgegaan, toont weer eens aan dat volgens een bepaald schema en naar bepaalde directieven wordt gewerkt.

Batavia, 1 April 1948

betreffende: afweer tegen
communisme in Europa.

Haar aanleiding van de aan Uw schrijven d.d. 3 April 1948 no. 1778/G.S., toegevoegde samenvatting van persberichten volgt hieronder een korte beschouwing, welke uiteraard geen aanspraak op volledigheid kan maken.

In het onder 3° van ons schrijven vermelde geheime rapport over de reacties in Nederland op de bekende gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije, wordt o.m. de betekenis van de Welvaarts-comité's hier te lande belicht (zie blz. 8 en 10).

De toelichting berzake wijkt af van het commentaar, gegeven in de slot-alinea van Uw bijlage, waarvan overigens de mededelingen in het algemeen op feiten steunen.

De tegenstel-
ling Oost-
West.

De tegenstelling tussen de Sovjet-Unie en haar satellieten enerzijds, en de Verenigde Staten van Noord-Amerika en hun invloedssfeer anderzijds, is sedert Februari 1948 vooral verscherpt tengevolge van de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije. Toch betekende de communistische staatsgreep in het Boheemse land niet anders dan het door Rusland in praktijk brengen van bepaalde afspraken, eertijds te Yalta gemaakt. Het scheppen van invloedssferen is anders verlopen dan sommige confererenden, onder wie vooral president Roosevelt, zich eertijds te Yalta hadden voorgesteld. Men had deze Sovjet-Russische bevestigingsregelen kennelijk niet voorzien.

Het wederzijds onbehagen en wantrouwen zijn sedert 1945, toen er over en weer reeds ernstige contrasten bestonden, gaandeweg toegenomen. De staatsgreep in Praag droeg er nochtans het zijns toe bij dit aan de publieke opinie zuidelijker dan ooit te maken.

Wat Rusland en zijn satellieten hadden begroot als een overwinning van de "volksdemocratie" in Tsjecho-Slowakije op de reactie, werd door West-Europa en door vrijwel alle andere, niet onder rechtstreekse communistische invloed staande landen en volkeren, veroordeeld als een overveldiging van de democratie ter uitbreiding van de totalitaire communistische regimens.

Kraachtiger
beveiliging.

De gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije (en in beperkter mate de recente politieke ontwikkeling in Finland) werden voor vele volkeren een aansporing te meer en zich kraachtiger dan tot dusver te gaan beschermen tegen het uit Oost-Europa opdringende gevaar. Het jongste optreden van enige West- en Zuid-Europese landen tegen de dreiging van een door Moskou direct of zijdelings geleid totalitair stelsel, is in de praktijk niet los te maken van heere anti-communistische activiteit op het westelijk halfrond. Aan de spits van dit verzet staan de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Amerika poegt zijn actie tegen communistische ondermijning binnen de belangensfeer der democratiën te ontdoen van de schijn, dat het een anti-Russische politiek zou willen voeren. Zulke wordt zelfs nadrukkelijk ontkend. Momenteel zijn er in de U.S.A., diepgaande meningsverschillen op te lossen over het al dan niet verbieden van de numeriek kleine communistische partij elders.

Een strijd-vraag is of de ingediende Mundt-Nixon-wet daarvoor van nut kan zijn. Het Huis van Afgevaardigden nam dit ontwerp van wet aan met 319 tegen 58 stemmen, doch de Senaat staat er afkerig tegenover en heeft het voorlopig niet in behandeling.

willen nemen. Het bedoelde wetsontwerp, dat zijn naam ontleend aan de Congresleden Mundt en Nixon, zou in feite ontworpen zijn door de Commissie tegen on-Amerikaanse activiteit.

Amerikaanse
eisen.

Het verklaart handelingen van personen of organisaties onwettig, die tot doel hebben "in de V.S. een totalitaire dictatuur te vestigen, waarvan de leiding in handen, of onder de dominerende macht van een buitenlandse regering zou zijn". Het eist van alle groepen, die "redelijkerwijze" beschouwd kunnen worden als "organisaties van communistisch-politieke aard", dat zij bij de Minister van Justitie een lijst indienen van hun vroegere en tegenwoordige bestuursleden en van al hun leden. Communistische "front-organisaties" moeten alleen de namen van hun bestuursleden opgeven. Leden van "communistisch-politieke organisaties" kunnen geen rijksbetrekking en geen paspoort krijgen. Overtreders van de wet zullen worden gestraft met boeten en gevangenisstraf. De als onduidelijk gekwalificeerde tekst blijkt een heletaal te vormen om uit te maken of genoemd ontwerp, na eventuele aanvaarding, de Communistische Partij in de V.S. buiten de wet stelt, zoals sommige voorstanders bewezen. Uit de reeds gevoerde debatten, zowel voor de Amerikaanse radio als in het Congres (het parlement der V.S.) bleek, dat men het gevaar ernstig onderschat, en het een verbod der C.P. de aanhangers van het communisme naar ondergrondse activiteit te schrijven.

"Vijfde
Colonne".

Dit is een overweging, welke ook in West-Europa, blijkens de in Engeland, Nederland en elders gevoerde gedachtenwisseling in parlement en pers, in het geding is gebracht. Zowel in de Nieuwe als in de Oude Wereld is men voorsl beducht voor het eventueel optreden van een "Vijfde Colonne". Juist dit gevaar maant de wetgevers tot het betrachten van grote voorzichtigheid bij het opstellen van maatregelen ter bestrijding van ontoelaatbare communistische activiteit. Keuter meldde eind Mei 1948, dat Paul Griffith, de vroegere commandant van het Amerikaanse Legioen, in de Senaatcommissie die het wetsontwerp ter beteugeling van de communistische activiteit in de V.S. onderzoekt, o.m. had verklaard: "100.000 getrainde en geharde quislings van het communistische front bedreigen de Verenigde Staten. Wij hebben thans de grootste vijfde colonne van mogelijke saboteurs, verzwakkers van het moreel, verraders en vernielers uit de moderne tijden in ons midden". Deze quislings zouden worden gesteund door "naar schatting een miljoen kassaden, sympathiserenden en gedupeerden".

Westerse Unie
in het
Verdrag van Brussel.

In West-Europa is, in aansluiting op het hiervoren genoemde Amerikaanse standpunt, dat een anti-communistisch optreden geenszins anti-nuwtische gedragingen inhoudt, vastgesteld, dat het kortelings tot stand gekomen Pact van Vijf, tegen geen enkele mogendheid of staat gericht is. Dit Verdrag van Brussel, gesloten tussen Groot-Brittannië, Frankrijk en de drie Benelux-landen, heeft als positief doel, o.m. het economisch samenwerken en elkaander militair steunen ter bescherming van de democratische waarden. Deze Westerse Unie is stellig niet tot stand gekomen als reactie op de politieke gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije. Reeds op 19 Februari 1948 was b.v. aan de Belgische premier Spaak door de Britse en Franse ambassadeurs de tekst overhandigd van een verdrag der Westelijke landen waarop de Benelux reageerde door het indienen van gemeenschappelijke memoranda.

Reacties in
het Noorden.

Ook de Scandinavische landen trachten zich te beschermen tegen dreigende totalitaire gevaren. In het bijzonder Zweden, en het

evenszins in de jongste oorlog neutrale Zwitserland en Ierland, voeren echter terzake een minder scherp onzijdig beleid, dan de vijf westerse mogendheden. Zweden weet, dat er naast geestelijke ook zeer grote stoffelijke belangen op het spel staan. Als staat, welke thans met Sovjet-Rusland een gemeenschappelijke grens heeft, is men in Zweden kennelijk beducht om de machtige nabuur op allerlei wijze onnodig te prikkelen. Ook Finland voert met het oog op zijn kwetsbare strategische positie een gereserveerde politiek, al durfde men daar openlijk front te maken tegen het communisme. Dit wil echter niet zeggen, dat men in die landen met de handen in de schoot ging zitten. Zo kwamen de premiers van Denemarken, Noorwegen en Zweden bijeen in een op 9 Februari l.l. beëindigde consultatieve conferentie. Tevoren had een uit 30 leden bestaand Comité voor Scandinavische samenwerking der socialistische partijen de beraadslaging ingeleid. De eerstgenomde conferentie der ministers-presidenten stelde vast, dat alle voorwaarden voor een gemeenschappelijk optreden waren vervuld. Men sprak zich uit vóór het Marshall-plan, tegen z.g. "blokpolitiek", vóór de politieke democratie en vóór verdere ontwikkeling der Scandinavische samenwerking.

Marshall
beleid.

Het Congres der V.S. heeft ondanks de klemmende waarschuwingen van Marshall begin Juni 1948 besloten om de fondsen voor het Europees Herstel Plan te verminderen. Dit kan het élan van West-Europa om, ongeacht de communistische agitatie tegen het Marshall-plan, te blijven ijveren voor een snelle economische opbouw, nadelig beïnvloeden.

In zijn afscheidsrapport als stafchef (Februari 1948) liet Eisenhower nog een ernstige waarschuwing horen. Indien de West-Europese en Middellandse Zee-staten hun onafhankelijkheid zouden verliezen en plannen van het totalitaire stelsel zouden worden, zo zou, volgens Eisenhower, de Amerikaanse veiligheid in dreigend gevaar raken en de oorlog nabij zijn.

De Sovjet-
Russische
internationale
politiek.

Het is duidelijk, dat de reacties van anti-communistisch karakter, moeilijk zijn los te maken van een misprijzing der Sovjet-Russische politiek. De communisten in de landen buiten het nachtsgebied der U.S.S.R. volgen immers blindelings de richtlijnen van Moskou t.a.v. nationale en internationale politieke problemen. In de praktijk leiden de anti-communistische maatregelen dan ook tot reacties tegen het internationaal beleid van Moskou zelf. Een sub-comité van de Commissie voor buitenlandse zaken diende bij het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden op 1 Maart 1948 een rapport in betreffende "de strategie en de tactiek van het wereldcommunisme". Daarin worden de Verenigde Staten opgewekt de leiding te nemen in de afscheiding van Rusland van de niet-communistische wereld of anderszins het hoofd te bieden aan een heftige wereldrevolutie.

Beveiliging
vooral.

In de maatregelen, welke Groot-Brittannië heeft genomen en Nederland nam of voorbereidt, ligt een streven om bij voorbaat te verhinderen, dat in het ambtelijke apparaat onheil kan worden geacht door extremistische woelarbeid.

Geen verbod.

In West-Europa, inclusief Groot-Brittannië, blijkt er voorschans geen behoefte te bestaan om tot verbod van respectievelijke communistische partijen te geraken. In het algemeen verwacht men ook in Nederland meer heil van een scherper toezicht op de gedragingen van communisten en andere extremisten en van hun organisaties.

In Spanje, Portugal en Griekenland, waar de communisten ingevolge uitgevaardigde verboden slechts ondergronds kunnen ageren,

blijft de bestrijding van hun excessen zeker niet gemakkelijker te zijn.

Een algemeen verbod, dat de communisten zou vervreemden van democratische rechten, welke zij thans genieten, ontsoette tot haaten geen bijval in de landen van het Pact van Vijf. Wel is mer, zoals opgemerkt, in Frankrijk, Engeland, Nederland, België en Luxemburg overtuigd van de noodzaak en de democratische instellingen (overheidslieden etc.) beter dan voorheen te beschermen en beveiligen tegen uitholling en verzwakking door extremisten.

Hoer geen internationale bestrijdingsmethode.

Tot duaver valt er echter weinig te bespeuren van een internationaal georganiseerde methode ter bestrijding van de concrete gevaren, veroorzaakt door het internationaal communisme. Vele leidende politici van het Westen hebben zich huiverig betoond en nade te werken aan een verdere toespitsing van de internationale situatie.

Terwijl de Ver. Staten een ontwerp voor tweejarige dienstplicht van mannen van 18-25 jaar in behandeling namen en de Senaat besloot tot versterking van de Amerikaanse luchtmacht van 35 tot 70 gevechtsgroepen, zeide Minister Marshall een politieke breuk met Rusland te willen voorkomen. Hij wenste het contact met de Sovjet-Unie in de Verenigde Naties te handhaven. Hij verwachtte, dat het wantrouwen der Russische leiders ten overstaan van het Westen zal verminderen wanneer meer veiligheid en economische welvaart tot stand gebracht zullen zijn. Op 3 Mei l.l. betoogde Marshall voor de Commissie van Buitenlandse Zaken van het Huis van Afgavaardigden, dat een herziening van het Handvest der Verenigde Naties zonder inaseming van Rusland de V.N.O. zou vernietigen en zou leiden tot de vorming van elkander bestrijdende militaire bondgenootschappen. Kort daarna heeft Amerika zich nog eens nadrukkelijk uitgesproken tegen diplomatieke onderonsjes. President Truman verklaarde op 11 Mei 1948, dat de nota, welke de Amerikaanse ambassadeur te Moskou op 4 Mei l.l. aan de Sovjet-regering overhandigd had en die volgens radio Moskou was uitgelegd als een uitnodiging voor een tweezijdighedenconferentie over de meningsverschillen tussen beide landen, waaraan de Sovjet-regering bereid zou zijn gevolg te geven, geen wijziging van de Amerikaanse politiek inhield. De dag daarop, 12 Mei 1948, verwierp Minister Marshall tijdens een persconferentie het denkbeeld van een bilaterale conferentie tussen de V.S. en Rusland over zaken, waarbij de belangen van andere mogendheden betrokken zijn. De geschillen dienden behandeld te worden in de daarvoor gezegende lichamen, zoals de Veiligheidsraad en de Geallieerde Bestuurscommissie te Berlijn. De regering der V.S. verklaarde ten overvloede op 18 Mei 1948, dat zij op dezelfde overwegingen als 12 Mei reeds waren uiteengeset, niet kan ingaan op een voorstel van Stalin. De Russische staatsleider had in antwoord op een open brief van Wallace G.D. 17 Mei 1948 verklaard, dat "het program van Wallace zou kunnen dienen als een goede en vruchtbare basis voor een Russisch-Amerikaanse overeenkomst en voor de ontwikkeling van de internationale samenwerking". De Britse minister van buitenlandse zaken zelde tezelfdertijd in het Lagerhuis, dat verdere conferenties met de Russen in de tegenwoordige omstandigheden zonder grondige voorbereiding slechts tot teleurstelling konden leiden.

Vastberaden ooch voor-
bronsla.

Uit deze en andere uitspraken van vooraanstaande westerse politici blijkt, dat men in de kwestie der machtsverhoudingen thans een vastberaden standpunt is gaan innemen. Tot duaver tonen echter de zeer uiteenlopende maatregelen ter bestrijding van links-extremistische gevaren, een uiterst verbrokkeld beeld. Van een

eensgezind en centraal geleid optreden is nog geen sprake. Of-
schoon de communistische activiteit over de gehele wereld haar
stootkracht voornamelijk ontleend aan een internationale leer
en aan de wereldmacht der Sovjet-Unie, die het extreme marxisme
dezer leer met woord en daad blijft propageren, dragen de afweer-
maatregelen nog steeds een nationaal karakter. De democratische
landen pogen elk voor zich zoveel doenlijk hun veiligheid te be-
schermen tegen de dreiging van het internationale communisme.
Zoals hiervoor echter werd opgemerkt, weigert zelfs een wereld-
macht als Amerika officieel te constateren, dat een afwijking
van de nationale communistische praktijken identiek is met een
veroordeeling van het Sovjet-Russische beleid in internationale
kwesties.

De kerken.

Een krachtige, boven-nationale haard van verzet tegen het "godde-
loze communisme" in de katholieke kerk. In haar zorg voor het
geestelijk heil van haar gelovigen heeft zij een zeer brede praec-
tische activiteit tegen het extreme materialisme georganiseerd.
Haar jongste missie in Italië demonstreerde, dat deze be-
strijding opmerkelijke resultaten heeft opgeleverd. Als een cen-
trale, die niet nalat over de hoofden der volkeren heen, front
te maken tegen de communistische leer, is de katholieke kerk een
belangrijke factor gebleven in de afweer van het extreem marxis-
tische gevaar. De protestantse kerken in west-Europa ondersteun-
den deze actie als nationale eenheden evenzeer. In Nederland
werden in Mei 1948 kanselhoodschappen van de geestelijke leiders
van beide gezindten voorgelezen, waarin het communisme werd ge-
laakt. Als reactie tegen de kwaal beperken de geestelijke leiders
lieden zich niet tot de negatieve bestrijding van het communisme.
In het betrekken van de sociale rechtvaardigheid herkennen zij
als christenen een bij uitstek geëigend positief middel.

De politieke partijen.

Van grote invloed op de staatkundige en politieke positie van de
communisten in de niet door hen overheerste landen is het optre-
den van andere politieke partijen. Krachtiger dan tevoren ont-
wikkelde zich in hun geleiden een verzet tegen de doelstellingen
van Moskou's volgelingen. Deze anti-communistische houding strekt
zich in enige west-Europese landen uit over een politiek front,
waarin zowel uiterst rechts als gematigd links geschaard blijven
te zijn.

In Nederland poogde men de colleges van dagelijkse bestuur te sui-
veren door het nemen van meerderheidsbesluiten, waarbij de commu-
nisten werden gesommeerd hun bestuurszetels ter beschikking te
stellen. Behoudens een enkele incidentele uitzondering hebben de
communistische afgevaardigden geweigerd aan deze eis gevolg te
geven.

7 Juni 1948.

SECRET

Z E E R S E H R I M .

Over de reacties op de gebeurtenissen van 20 - 26 Februari 1948 in Tsjecho-Slowakije, hoofdzakelijk van communistische zijde in Nederland, veroorloof ik mij het navolgende onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen:

onverdeelde
instemming.

Zowel in het openbaar als in besloten kring hebben de leiders van de C.P.N. (De Waarheid) uiting gegeven aan hun onverdeelde instemming met de jongste staatkundige ontwikkeling in de Tsjecho-Slowaakse Republiek. Opvallend is de uiteenlopende wijze, waarop zij in communistische en andere recente bijeenkomsten de gedragingen hunner Tsjechische geestverwanten hebben toegelicht. Als geheel poegt deze verdediging het accent te leggen op het onvoorwaardelijk legaal en democratisch karakter van de communistische praktijken, zoals deze in de kritieke week der beslissingen in Tsjecho-Slowakije konden worden waargenomen. Daarbij hebben de propagandisten der C.P.N. echter rekening gehouden met het in meerdere of mindere mate ontwikkelde onderscheidingsvermogen van hun auditorium. Men heeft bijvoorbeeld in intellectueel milieu de gebeurtenissen te kraag onverbloeder voorgesteld dan in de vele vergaderingen voor een weinig kritisch gestemde menigte. Kennelijk was thans afgewoken van het gebruik om de woordvoerders scherp omschreven richtlijnen te verstrekken ten aanzien van het te behandelen onderwerp. De talrijke toespraken kenmerkten zich dientengevolge door een meer persoonlijk inzicht. Zij leveren bij onderlinge vergelijking soms markante meest incidentele verschillen op.

Verklaring Dage-
lijks Bestuur der
C.P.N.

Het dagelijks bestuur van de C.P.N. publiceerde een verklaring, waarin het zijn vreugde uitsprak over de schitterende overwinning, dank zij de vastberaden houding van de Tsjechische arbeiders, boeren en progressieve intellectuelen, onder leiding van Gottwald op de reactie behaald.

De partijleiding propageerde de stelling, zoals deze door het communistische propaganda-weekblad "Voorwaarts" tot uitdrukking is gebracht, n.l.:

Voor vooruitstrevende krachten - ook in ons land - zijn de gebeurtenissen, die zich gedurende de laatste weken in Tsjecho-Slowakije voltrokken hebben, van onschatbare betekenis. Langa democratische weg, steunende op de wil van het volk, werd een nieuw kabinet ge-

- 2 -

Aan Z.E. de Minister President,
te
's-GRAVEENHAGE.

vormd door de communist Gottwald, bestaande uit ministers van allerlei richtingen.

Uit overtuiging, of gedwongen door de wil van hun leden, daar zij anders het vertrouwen zouden verliezen, hielpen groeperingen mede om de crisis in een snel tempo op te lossen. En niet alleen de twaalf ministers, provocateurs en samenzweerders, maar ook de buitenlandse lakeien staan nu te koop.

Bij deze opvatting sloot ook de "Vrije Katheder" zich aan met deze conclusie:

Het staat dus vast dat de crisis bewaard door de rechtse partijen is geforceerd met de bedoeling een zakenkabinet zonder communisten te vormen.

Voor een kritisch gencor.

Als een voorbeeld van de spaarzame voorlichting aan intellectuelen verstrekt, diene de 17 maart 1948 onder auspiciën van de Amsterdamse studentenverenigingen "Pericles" en "Politeia" gehouden debatavond in een der zalen van de Gemeentelijke Universiteit.

Als inleiders fungeerden de directeur van het in de hoofdstad gevestigde Rijksbureau voor Oorlogsdokumentatie, Drz. I. de Jong, en de Amsterdamse communistische wethouder P. S. POLAK.

Drz. de Jong kwam in zijn betoog, nadat hij de ondemocratische weg, door het Tsjechooslovakische communisme gevolgd, had getoond, tot de gevolgtrekking: De communisten hebben de bewering van een ontdekte aanslag niet waar kunnen maken, nergens gewapend ~~aangetroffen~~, de bevolking was volkomen passief door intimidatie. Er heerste een "Untertanen-mentaliteit" bij de bevolking.

Geen Russische machtenpolitiek.

Wethouder POLAK onderkende in de gebeurtenissen van de laatste maanden geen Russische machtenpolitiek, maar een natuurnoodzakelijke ontwikkeling in de maatschappelijke omwenteling.

In het thans zo scherpe vormen aannemend anti-communisme zag hij een front van de zwartste reactie. Hij hecritiseerde in dit verband de K.V.P.-leider ROMBE en de partij van de Arbeid. Als men ons bestrijden wil door het scheppen van welvaart dan zullen wij daarbij graag helpen. Wij willen graag overbodig zijn, aldus zeide hij o.m.

De kern van Polak's rede, afwijkend van het betoog terzake van andere communistische sprekers in Nederland, lag aan het slot van de hier volgende passage van zijn inleiding: Wethouder Polak meende dat de thans zo duidelijk naar voren tredende angst voor het communisme een erkenning inhoudt van machtsleusheid tegenover eigen problemen der imperialistisch kapitalistische klasse, welke momenteel nog een groot deel van de wereld beheerst. Door deze groep wordt niet gestreefd naar werkelijke vrede en welvaart; zij vreest en bestrijdt het communisme slechts omdat het haar heersende positie aantast. Later heeft dezelfde vijand (die in 1917 een interventie-leger tegen Rusland deed oprukken om de Sovjet-Unie te vernielen) kans gezien, nationaal-socialistische en fascistische legers te doen oprukken tegen de Sovjetstaat, maar ook deze poging tot het doen leegbloeden van Rusland, is mislukt. Als leidend principe stelde spreker zich, dat binnen het kapitalisme de sociale en economische moeilijkheden niet opgelost kunnen worden, terwijl dit in een socialistische gemeenschap wel mogelijk is, maar nog niet gedaan kan worden door de

druk van de vijand. Spreker achtte het heel normaal, dat de buurlanden van de Sovjet-Unie haar systeem overnamen en dat er een grote mate van samenwerking ontstond. Ook Tsjecho-Slowakije kende na de tweede wereldoorlog het begin van een ingrijpende sociale hervorming. Men streefde daarbij naar liquidatie van het grootgrondbezit en socialisatie van de belangrijkste industrieën. Deze wijzigingen zouden worden opgenomen in de nieuwe grondwet, welke begin 1948 klaar zou moeten zijn. Dit regeringsprogramma had de goedkeuring van de verschillende partijen.

Niet formeel democratisch.

Inderdaad werd met de wijziging van de grondwet een begin gemaakt, maar reeds spoedig bleek, dat de machtige klasse van grootgrondbezitters zich niet aan de regels van de democratie wenste te onderwerpen. De voorgenomen maatregelen saboteerde en sleutelposities in het machtsapparaat bezet hield. Toen deze tactiek aan de communistische partij duidelijk werd, meende ook zij, aldus wethouder Polak, niet langer formeel te kunnen blijven en maakte gebruik van de kabinetscrisis, daarbij gesteund door de vele demonstraties waaraan ook niet-communisten deelnamen. De sociale hervorming moest doorgang vinden. Wanneer men het gebeurde in Tsjecho-Slowakije dictatuur wenst te noemen, dan vroeg spreker zich af, wat democratie en wat dictatuur is. De burgerlijke democratie brengt vele onvolkomenheden; het ware Marxisme brengt een beperkte hoeveelheid dictatuur naast een bepaalde hoeveelheid vrijheid.

Het verloop der gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije was niet formeel-democratisch, zo constateerde dus de Amsterdamse wethouder. Deze uitspraak is te beschouwen als de uitzondering, welke de communistische regel bevestigt, die de jongste gebeurtenissen in Praag als bij uitstek wettig en democratisch stelt. De communistische sprekers in Nederland, uitgezonderd wethouder Polak, weken van die regel niet af.

Volksdemocratie.

In de openbare C.P.N.-vergaderingen gewijd aan de voorvallen in Tsjecho-Slowakije, werden nochtans soms merkwaardige uitspraken gedaan. Te Zwolle zeide J.H. van BORK over de volksdemocratie o.a.:

"De C.P.N. maakt gebruik van de parlementaire rechten en past ze ook toe, doch zij houdt ook rekening met de wil van het volk. In Tsjecho-Slowakije eiste het volk de nationalisering van de industrie en dit is gebeurd. In België, Frankrijk en Italië moeten de communisten uit de regering treden op bevel van Amerika. Dit zou in Tsjecho-Slowakije ook gebeuren, doch wij nemen de leiding daar over".

Doelend op een geallieerde onderscheiding in 1945 verleend aan de verzetsman Gerben Wagenaar (voorzitter van de C.P.N. (De Waarheid), stelde L.W. SCHMIDT, communistisch wethouder voor Rotterdam in een protestvergadering van de C.P.N. de vraag:

"En wie was de man die van generaal Eisenhower het grootkruis van verdienste heeft verworven? (Geroep: Kees Forpink). Nee, aldus spreker, die kreeg het kruis van IJmuiden en wij geven hem het heilige kruis niet. "Ons is gevraagd, hoe onze houding zal zijn, als er weer een 10de Mei komt. Spr. vraagt of het Vijfandenpact niet duidelijk tegen Rusland gekeerd is. (Geroep: Laat ze maar gauw komen)".

In dezelfde Rotterdamse bijeenkomsten sprak het Amsterdamse gemeenteraadslid voor de C.P.N., Henk GORTZAK. Hij constateerde, dat de steen des aanstoots in Rotterdam Tsjecho-Slowakije is en in Amsterdam zijn het de Welvaartcomité's. Hoofdzaak is, volgens spreker, echter, dat dit alles op "bevel" van Truman gebeurt en wordt uitgevoerd door lieden, die niet anders kunnen zingen dan de "Mars-hallaise".

"De Communisten belijden de Marxistisch-Leninistische leer en staan daarnaast op het standpunt van de Amerikaanse vrijheidsstrijder Lincoln n.l. een regering van en door het volk. De communisten juichen de ontwikkeling in Tsjecho-Slowakije en andere Oost-Europese landen toe, omdat duidelijk blijkt, dat het volk daar achter staat". Spr. noemde deze ontwikkeling een kleine stap verder naar welvaart en vrede, om dan te vervolgen:

"Er zijn geen communistische politieke delinquenten, maar de andere partijen hebben hun Colijn, de Geer, Vorrink, Romme e.s. en hun partijen gingen op het kritieke ogenblik onder". Spr. ontkeerde daarom dat de grens loopt tussen geloof en ongeloof, want men kan "geleevig" zijn land dienen en verraden. De communisten hebben evenwel hun partij, de partij die hen nooit in de steek laat en eenvoudige mensen tot de beste zonen en dochters van het Nederlandse volk maakt. Als het dan nodig is weten deze mensen te sterven met op de lippen een vers, dat ze nooit geleerd hebben, n.l. "Den Vaderland getrouwa, blijf ik tot in den dood".

Een nieuwe tiende Mei.

Gortzak zeide het volgende antwoord te willen geven op de vraag wat de communisten zullen doen bij gelegenheid van een nieuwe tiende Mei: "Als leerlingen van Marx en Engels zullen zij zich ten sterkste verzetten tegen elke bezetting, die hier komt om de vrijheid te onderdrukken; en het verleden heeft bevestigd dat de communisten deze opvatting waar maken. Daarom strijden de communisten dan ook thans weer uit alle macht om de dreigende Amerikaanse bezetting af te wenden. De Russen daarentegen zijn in de geschiedenis in tegenstelling met anderen nimmer als onderdrukkers opgetreden, wel als bevrijders. Denk bijv. aan de Boezakken. Wat de reactie thans als Russische agressie ziet, is niets anders dan dat Rusland zekerheid nodig heeft om in vrede zijn enorme oorlogverliezen te boven te komen. De begroting voor Marine en Leger is in Rusland lager dan in 1938, terwijl de Amerikaanse elf maal zo groot is, als die van 1938. Gortzak besloot niet te zeggen; dat de communisten er voor zullen strijden, dat het Hollandse volk op Hollandse manier tot een vrij en welvarend leven komt.

De geest van het verzet.

Uit beide toespraken - aan te vullen met talrijke andere voorbeelden - blijkt mede de opzet om te appelleren aan de verzetgeest tijdens de oorlog, waaruit de oprechte vaderlandse gezindheid der communisten dient te worden afgeleid.

J.H. van BORK wijdde aan dit verzet tijdens een openbare filmvoortoning van Radio Werkend Nederland bijzondere aandacht met betrekking tot het gebeuren in Tsjecho-Slowakije. "Ook daar, aldus deze spreker, heeft de partij van het verzet, dat is de communistische partij, pal gestaan. Zonder één druppel bloed vergieten is er de macht door de arbeiders overgenomen. De bewering dat Sovjet-troepen

aan de grens van Tsjecho-Slowakije hebben klaargestaan om in te grijpen, wordt door hem een leugen genoemd. De troepen, die in Praag handelend zijn opgetreden zijn de voormalige B.S.-ers. Tsjecho-Slowakije heeft na de capitulatie van Duitsland zijn B.S. behouden en niet, zoals in Nederland, spoedig opgeruimd. Dit opruimen van de B.S. in Nederland werd door spreker gehekeld. De B.S. in Tsjecho-Slowakije is thans het leger waarop de Tsjechen trots zijn. In België, Frankrijk en Italië zijn door de van buiten af gevoerde politiek de communisten uit de regering gezet. De stilte die op dit ogenblik heerst, is niet de stilte van de angst, maar de stilte van de groei van het verzet. Straks zullen de omstandigheden bekend maken, waarom deze stilte er is geweest".

De leider van het propagandabureau der C.F.N., Nico A. MOURER, sprak eveneens over de Tsjechische volksmilitie als de niet ontbonden Binnenlandse Strijdkrachten (B.S.), die zorgde voor een onbloedige omwenteling. Mourer vergeleek de toestanden vóór de ommekeer in Tsjecho-Slowakije met de huidige situatie in Nederland. Ook daar werden beloften gedaan, welke nimmer werden ingelost. De beloofde nationalisatie werd niet uitgevoerd. Verdeling van het grootgrondbezit vond niet plaats.

De Welvaartscomité's.

De heftige reacties van anti-communisten in Nederland op de houding van de C.F.N. inzake Tsjecho-Slowakije, zijn mede door de te vormen Welvaartscomité's gestimuleerd. In de communistische "Voorwaarts" is o.m. vastgesteld, dat deze comité's hun voedingssappen ontleenen aan de ontevredenheid, welke zich onder de heersende omstandigheden van grote groepen der bevolking meester maakt. Letterlijk luidt het:

"Zij willen deze ontevredenheid mobiliseren tot een machtig front tegen de anti-nationale Amerikaanse partij. Daarom is de werkzaamheid van de Welvaartscomité's niet beperkt tot verzet tegen de aanslagen op het levenspeil, tot het formuleren van eisen en het activeren van de bevolking ter vervulling van deze eisen. Hun werkzaamheid reikt verder. In deze comité's moet een systematische voorlichting plaats vinden. Zij moeten zich politiek ontwikkelen."

Ondanks het feit, dat Henk GORTZAK te Amsterdam op de eerste vergadering om te komen tot de oprichting van een buurtcomité verklaarde, dat de C.F.N. als zodanig niets uitstaande heeft met de comité's en Joop van SANJEN in een andere samenkomst mededeelde, dat het doel van de comité's is "de concretisering van de in het werkend volk van Nederland levende wensen en dat zij als het ware geboren waren uit de grote massa van deze wensen", blijkt uit het artikel in de "Voorwaarts" duidelijk wat de bedoeling met de oprichting van deze comité's is.

Trouwens, een door de communisten alom in den lande verspreid manifest onder de titel PRAAG.....DEN HAAG, laat geen twijfel over. In dit manifest geven de communisten hun lezing over het gebeurde in Praag, met de opwekking die weg ook hier te gaan.

Stenuncomité's.

In een verklaring van het hoofdbestuur van het N.V.V., wordt gezegd:

Deze comité's zijn bedoeld als een nabootsing van de actie-comité's, die in Tsjecho-Slowakije door dreiging met wapengeweld tegen hun medeburgers en mede-arbeiders de communistische staatsgreep hebben mogelijk gemaakt.

Verder wordt de wens tot uitdrukking gebracht, dat geen lid van het N.V.V. onigerlei medewerking aan de communistische stengun-comité's verleent.

Geen lastgeving van Moskou.

De C.P.N. ziet de gevaren van deze terugslag. Tijdens een openbare vergadering van het Welvaartscomité Amsterdam (18-3-'49) zeide Jaap BRANDENBURG, leider van het Bedrijfsbureau der Partij:

"Men poogt door een leugencampagne de Welvaartscomité's in discrediet te brengen. Men zegt, dat deze zijn gesticht op last van Moskou of dat deze zijn gesticht in verband met de ontwikkeling in Tsjecho-Slowakije. Maar de feiten zijn, dat onze C.P.N.-raadsfractie met enkele anderen reeds tot de oprichting van de comité's besloten toen er nog geen sprake was van een ommekeer in Tsjecho-Slowakije". Anders zeggelieden der C.P.N. verwezen voor de geboorte van deze comité's naar het Eerstcongres der C.P.N. in December 1947, dat het definitieve besluit nam om tot oprichting van deze Welvaartscomité's te geraken.

Het Cominform.

Het feit, dat overeenkomstige comité's, op communistisch initiatief in andere Europese landen (Italië, Frankrijk, België, de costelijke zone van Duitsland) verrijzen, duidt evenwel op de waarschiijnlijkheid van een centraal geleide campagne, mogelijk met behulp van het Communistisch Informatiebureau te Belgrado (Cominform), dat sedert September 1947 officieel aanschijn kreeg.

Te Arnhem sprekende trok J.N. van BORK een parallel tussen de gebeurtenissen in de Sovjet-Unie in 1917 en de huidige in de Oost-Europese landen, waar in beide gevallen het volk de kapitalistische overheersing voorkwam. Hij noemde zulke voor de recente gebeurtenissen een van de verdiensten van het evengenoemde Cominform.

Tegenstrijdigheden.

Terwijl het communistische propagandablad "Voorwaarts" vaststelde, dat deze Welvaartscomité's zich politiek moeten ontwikkelen, constateerde o.a. de C.P.N.-leider H. van RIJK te Amsterdam, dat de Nationale Welvaartsbeweging geen politieke actie van de C.P.N. is, welke deze z.i. ook niet nodig zou hebben. Enige propagandisten van de C.P.N., onder wie de Amsterdamse wethouder I. SEEGERS, hebben in aanvulling op de mededelingen betreffende de Tsjechische B.S. (volkmilitie) opgemerkt, dat "onze welvaartscomité's" niet te vergelijken zijn met die staatscomité's van hetie in bedoeld land.

De A.N.J.V.-er Nico LUTINK, lid van de Amsterdamse gemeenteraad voor de C.P.N., ging daar dieper op in. Hij verklaarde, dat er een principieel verschil bestond tussen de Welvaartscomité's en de Comité's van Actie in Tsjecho-Slowakije. De laatste waren er ten einde steun te verlenen aan de Regering. Zij hebben medegeholpen de voorgenomen staatsgreep van de reactionnaire elementen te doen mislukken. Maar de Welvaartscomité's hier zijn en worden helemaal niet opgericht om de regering steun te verlenen maar om haar aan het verstand te brengen, dat de toestand onhoudbaar is geworden. Er is geen vergelijking mogelijk tussen de Welvaartscomité's en de Comité's van Actie. De Welvaartscomité's zijn geen stengun-comité's, zoals wij door de P.v.d.A. zijn genoemd. De stengun-comité's van Vrijwillige Hulppolitie en B.V.L. moeten, volgens Lutink, in de rijen van de P.v.d.A. gezocht worden.

Geen staatsgreep.

"wij strijden, maar niet met stenguna, wij hebben ook geen staatsgreep op het oog en wij werken niet op gezag van een ander land, wij zijn Nederlanders, die werken voor Nederland", aldus formuleerde de reeds eerder genoemde N. van WIJK te Amsterdam zijn standpunt, dat elders ook door andere communisten in dezelfde geest was geuit.

Vreesaanjaging.

In een openbare debatvergadering der C.P.N. te Voorst gaf de C.P.N.-bestuurder J.H.J. Van 't RAVE, de luttel belangstellenden in overweging goed uit te kijken naar Rusland momenteel reeds veel dichterbij was dan 25 jaar geleden, omdat ze nu in Berlijn konden beginnen om zich in westelijke richting te begeven.

Nico A. MOURER, leider van het Propagandabureau der C.P.N., heeft reeds enige malen het middel der vreesaanjaging (de Russen zijn nabij!) gebruikt in openbare vergaderingen, o.a. in Februari 1948 in het Noorden des lands en d.d. 24 Maart 1948 te Zeist. Aldaar zei hij o.m., "dat de arbeiders in een heilige kruistocht eenmaal de bevrijding van het proletariaat zouden hewerkstelligen. Hij gewaagde in dat verband van de landen in Oost-Europa, en noemde, met een variant op het bekende gezegde van Multatuli, deze landen een "gordel van vuurrode robijnen welke zich slingert van de Poolzee tot de Middellandse Zee". Mourer zeide er heilig van overtuigd te zijn, dat op 18 April a.s. ook Italië zich bij deze gordel zou aansluiten. Van het Marshallplan zei spr., dat het mes voor Amerika aan twee kanten sneed, aangezien door de hulpverlening aan Europa tevens een stoothlok zou worden gevormd tegen Rusland. Amerika leverde bij een toekomstige oorlog met Rusland de wapenen, Engeland de officieren en het overige Europa de manschappen. Mourer roemde echter de sterkte van de Russische legers, welke volgens hem al aan de Noordzee zouden staan nog voordat de Amerikaanse vliegtuigen benzine hadden ingenomen en de Amerikaanse schepen onder stoom waren.

Heroep op sociaal-democraten.

De kopstukken der Communistische Partij van Nederland proberen hun invloed ook met andere middelen als de hierboven aangeduide te vergroten. Zij trachten hun front - zij het wellicht slechts tijdelijk - ook politiek te verbreden. Dit bleek tijdens de ~~recente~~ openbare protestvergadering te Amsterdam in de Apollo-hal, waar tienduizend personen, van wie 20% vrouwen, werden toegesproken. Aanleiding voor deze bijeenkomst was de positie der communistische fractie in de hoofdstedelijke gemeenteraad. Berend BLOKZIJL, landelijk voorzitter der E.V.C., en Paul de GROOT, Algemeen Partijsecretaris waren de voornaamste sprekers. Berend Blokzijl wakte de socialistische onder de aanwezigen op, toch in te zien, dat het niet gaat om de communisten, doch dat het een aanval is, welke de reactie inzet op het levenspeil der arbeiders. De E.V.C. heeft door de communistische wethouders in Amsterdam overleg gekregen met het Gemeentebestuur. Wanneer deze wethouders uit het College van B. & W. verdwijnen, verdwijnt ook tegelijkertijd het overleg van de E.V.C. met dat college". De rede van deze spreker was er blijkbaar op gericht, om de Sociaal-Democraten in de P.v.d.A. sympathiek te doen stemmen tegenover de communisten. Evenals Berend Blokzijl bewerkte ook Paul de GROOT de S.D.A.P.'ers in de P.v.d.A. Hij wies op de prachtige samenwerking tussen Gottwald en Fierlinger in Tsjecho-slo-

d.d. 23.1.1948

wakige. Door deze samenwerking heeft men in dat land de reactie de deur uit kunnen smijten. "Laten wij doen zoals zij: de fabrieken aan de arbeiders; de grond aan de boer en de kapitalisten aan de deur".

Vervolgens wies deze spreker op de aanvankelijk door de P.V.d.A. tegenover de communisten aangenomen welwillende houding in de Provinciale Staten van Noord-Holland en in de Gemeenteraad te Groningen. Vanwaar thans ineens deze ommezwaai? Deze is ontstaan na het tekenen van het Vijf-mogendhedenpact te Brussel en hieruit blijkt, dat wij thans marionetten van Wallstreet zijn geworden, concludeerde Paul de Groot.

Materiele belangen.

Sommige kopstukken der C.P.N. (o.a. de Amsterdamse wethouder Polak) poneerden de stelling, dat de aanwezigheid van communisten in de bestuurscollege's, economische verslechteringen, zoals verhoging der tarieven van gemeentebedrijven e.d., had voorkomen. De communistische wethouders en andere bestuurders, wier verdwijning men thans eiste, zouden, volgens Polak, kans hebben gezien hun invloed tot nu toe zodanig te gebruiken, dat belangrijke wijzigingen, welke de regering wou, niet waren doorgevoerd. Ook was het de communisten door hun macht in de raad mogelijk geweest pressie te oefenen op de leden van de Partij van de Arbeid. Hetgeen thans in Amsterdam gebeurde (de eis aan communistische wethouders om hun zetels ter beschikking te stellen), moest volgens Polak niet worden gezien als iets van plaatselijk of landelijk karakter. Het hield z.i. verband met het werelangebeuren.

De tweede communistische wethouder in de hoofdstad, L. SEEGERS, merkte in een oprichtingsbijeenkomst voor een welvaartscomité te Amsterdam o.a. op:

"Men noemt ons landverraders omdat we sympathiseren met de Sovjet-Unie; dat laatste is waar, dat is geen geheim meer. Wij zouden opdrachten krijgen uit Moskou, alsof Moskou het niet druk genoeg heeft met z'n eigen zaken".

Met betrekking tot een mogelijke verwijdering van communistische wethouders en leden van Gedeputeerde Staten, zeide Seegers: "Maar we zijn niet gebrand op onze zetels; wij zijn daar neergezet door de arbeiders, de strijd gaat verder; met behulp van die arbeiders komen we spoedig terug!".

Nijval van de Verheids Vak Centrale.

De E.V.C. tracht de schijn van politieke onafhankelijkheid te bewaren bij de beoordeling van de gebeurtenissen in Tsjeche-Slowakije. Men hield zich overigens in openbare vergaderingen met deze kwestie vrijwel niet bezig. In de praktijk wijken de betreffende uitspraken van woordvoerders dezer communistische mantelorganisatie geenszins af van het bekende standpunt der C.P.N.

"Wij zouden even verheugd zijn wanneer de arbeiders in Engeland het kapitalisme overwonnen. Wij hebben recht om te juichen wanneer de arbeiders het kapitalisme overwerpen", zei J.J.P.H. ter HOLDEK op een openbare E.V.C.-bijeenkomst te Amersfoort.

Berend BLICKIJL gaf in diezelfde vergadering uiting aan zekere bezuchtheid.

"Men zal in de toekomst ernstig samenspannen om de Nederlandse arbeiders te beroven van de E.V.C. Men wil de gehele vernietiging van het strijdend gedeelte van de E.V.C. De kapitalistische samenleving voelt zich voortdurend bedreigd door de strijdende arbeidersklasse. De scheldkanonnades beginnen los te breken. Bij het N.V.V.

is reeds het begin door ons te verwijten, dat wij vanuit Moskou gefinancierd worden. Zet U schrap kameraden, er zal in de naaste toekomst veel van U gevergd worden. Men zal pogen de etoottroepen van het leger van de arbeid uiteen te doen jagen".

De mislukte 24
uurs-staking in
Amsterdam.

De C.P.N. wilde te Amsterdam met een algemene proteststaking van een etmaal door de bedrijven laten antwoorden op het tegen haar vertegenwoordigers gerichte politieke offensief. Dit plan is op een fiasco uitgelopen. In totaal hebben op de daarvoor gekozen 24ste Maart 1948 slechts een tweeduizend arbeiders gestakt. In de Amsterdamse havenbedrijven waren er op een totaal van 4000 man 500 stakers. Bij de British American Tobacco Company legden 450 jeugdige personen van de totaal 576 arbeiders het werk die dag neer. Voor zover bekend is geworden heeft het gemeentepersoneel van Amsterdam, merendeels georganiseerd in de N.V.O. en waarvan omstreeks 1500 man deel uitmaken van de afdeling Overheidspersoneel C.P.N., niet aan de staking deelgenomen.

rol van het
A.M.J.V.

Het bestuur van het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (A.M.J.V.) was in de actie betrokken en had aan zijn leden een schriftelijke mededeling doen toekomen, waarin hun opdracht werd gegeven tot staking aan te zetten in een in die mededeling met name genoemd bedrijf, waarin jongelings werkzaam zijn (confectie-ateliers, sigarettenfabrieken, e.d.). Voor het niet-slagen van een staking werden die leden verantwoordelijk gesteld. Men deel van deze leden was gedeeltelijk in uniform gekleed (z.g. Sponbrigade).

Politieke staking
als stok achter de
deur.

Het Amsterdamse raadslid Henk Cortzak zou trachten in de gemeenteraadszitting van Woensdag 24 Maart 1948 de motie ingetrokken te krijgen, waarin de heren L. Seegers en B. Polak werden uitgenodigd hun zetels in het college van B. en W. van Amsterdam ter beschikking te stellen. De algemene staking op die dag was bedoeld om kracht bij te zetten aan de communistische eis. Voorts zouden grote groepen arbeiders langs het stadhuis moeten defileren op het tijdstip dat de wethouderskwestie in de gemeenteraad aan de orde werd gesteld. Van het voorhijttrekken van protesterende arbeiders is niets terechtgekomen.

Een week later, in de raadsvergadering van Woensdag 31 Maart 1948, werd de desbetreffende motie met 29 tegen 14 stemmen (die der C.P.N.-leden) aangenomen.

De C.P.N. heeft zich, toen de mislukking der staking evident werd, van haar eigen stakingsinitiatief gedistancieerd. De C.P.N.-propagandist J.H. van NCK ging zelfs zo ver in het openbaar vast te stellen, dat de partij met de staking van 24 Maart 1948 niets uitstaande heeft gehad. Dezelfde partijman had het in besloten kring der C.P.N., ten overstaan van een groot gezelschap, d.d. 24 Maart betreurd, dat de vergaderde C.P.N.'ers niet eens even een kistje konden gaan nemen in Amsterdam, waar duizenden kameraden demonstreerden voor hun rechten.

Overleg met
bedrijfskernen.

Tevoren, d.d. 21 Maart 1948, pleegde de C.P.N., volgens zeer vertrouwelijke berichtgeving, overleg met 36 bedrijfskernen te Amsterdam om tegen een voorstel tot uitsluiting van de communistische wethouders te ageren door middel van resoluties, welke de bedrijven aan de raad diende te zenden.

Voorbereiding der
stakingsectie.

In de avond van 22 Maart werden, eveneens strikt vertrouwelijk, vervolgens door het C.P.N. Districtsbestuur, de vertrouwde leden in de z.g. Waarheidswinkels in de hoofdstad bijeengeroepen. Aan hen werd door een vertegenwoordiger van het Districtsbestuur het plan om een staking te proclameren, kenbaar gemaakt en hen vervolgens opdracht gegeven zich in de vroege morgen van de 24e Maart naar een met name genoemd punt in de resp. afdelingen te begeven, teneinde daarop naar de diverse in die afdelingen gelegen bedrijven te trekken, o.g. toegangswegen af te zetten om de arbeiders te beletten aan de arbeid te gaan.

Revolutionnaire
gezindheid.

Onmistkenbaar springen de revolutionnaire gezindheid en praktijken der C.P.N., mede gelet op vorenstaande uitlatingen van openbare en geheime aard, in het oog. Uit tactische overwegingen verdoezelt de C.P.N. in het openbaar haar belangrijkste doelstelling: het streven naar de dictatuur van het proletariaat. Haar unanieme lofprijzing van de communistische praktijken in Tsjecho-Slowakije toont aan, dat deze revolutionnaire doelstelling niet is prijsgegeven.

In het openbaar hebben de communisten hier te lande met nadruk gewezen op het wezenlijke verschil tussen de welvaartscmité's, welke zij in Nederland willen oprichten, en de bewapende Comité's van Actie in Tsjecho-Slowakije. Uit betrouwbare informatie dezerzijds kwam naar voren, dat een bekende partijfunctionaris der C.P.N. in een vertrouwelijke partijvergadering in een der grote bevolkingscentra scherpe critiek op de laksheid in de Partij oefende. Vele kameraden moesten volgens hem maar eens een voorbeeld nemen aan de Partij van de Arbeid, die de betekenis van de welvaartscmité's beter heeft begrepen dan menig partijgenoot, getuige haar betiteling ervan als stenguancomité's.

De Nederlandse communisten hebben zich in het openbaar juist beijverd om het agressieve karakter van deze welvaartscmité's reeds bij voorbaat te leechenen. Aan deze nog op zich zelf staande kwalificatie mag dan ook voorschands geen al te grote betekenis worden toegekend. Zij kan echter mede een aansporing zijn om de gedragingen der welvaartscmité's scherp in het oog te blijven houden. Het is immers opvallend, dat de C.P.N.-leiders hun bewondering voor het effectieve optreden van de Tsjechische Comité's van Actie geenzins hebben verheimelijkt.

Uitzendingen van
Radio Moskou.

Te dien aanzien verdienen de uitzendingen in de Nederlandse taal van Radio-Moskou over de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije speciale aandacht. Ze kunnen, qua toon en inhoud, met de communistische commentaren in Nederland worden vereenzelvigd. De omroepster zeide d.d. 26-2-'48 o.a.: "De gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije zijn een slag in het gezicht der reactionnaire groep. De afgetreden ministers zijn verraders van het nationale front". Op 9 Maart 1948 luidde het: De nieuwe regering Gottwald is bevrijd van de rechtervleugel, die besluiten saboteerde.

Deze beweringen werden door de C.P.N. klakkeloos overgenomen.

In industriële centra van ons land wordt bij voorkeur met bewondering gerept van de communistische praktijken van revolutionnaire aard.

Op 25 Maart 1948 sprak Jan NAKEN, C.P.N.-bestuurder en

Tweede Kamerlid, te Mengelo over nationalisatie van bedrijven en verdeling van het grootgrondbezit in Tsjecho-Slowakije onder de kleine boeren. Hij stelde de vraag: "Is dat wat bijzonders? Ik wilde dat wij hier in Nederland ook reeds zover waren. Met de bedrijven is nu eveneens korte metten gemaakt en ik wilde dat wij hier in Mengelo ook zover waren en dat mijnheer Stork aan de deur van zijn fabriek stond en de arbeider er in. Maar laten ze er rekening mee houden, ook hier komt het zover en dan zullen wij gezamenlijk als democratische arbeiders de vruchten van ons werken plukken.

Ik ontzeg een ieder het recht, critiek uit te oefenen op de Tsjecho-Slowaakse arbeiders, die thans hun rechten verkregen hebben. Alleen spijt het mij dat het hier in Nederland nog niet zover is, maar reken er op, ook hier komt het zover".

Verbod van de
C.P.N. ongewenst
reacht.

Het eventueel verbieden van de C.P.N. (De Waarheid) maakte in verschillende politieke en andere kringen van Nederland een onderwerp van discussie uit.

De voorzitter van de Communistische Partij van Nederland, Gerben WAGENAAR, stelde deze kwestie aan de orde in een toespraak, d.d. 11 Maart 1948 te Blaricum gehouden in een openbare vergadering der Partij. Wagenaar zeide over het verbieden van de C.P.N. een artikel te hebben gelezen in "De Tijd" van 11-3-1948. Spreker deed uitkomen, dat het verbieden van de C.P.N. uitgesloten moet worden geacht in een democratisch land als Nederland. Hij beriep zich te dien aanzien op de Wet Vereniging en Vergadering. Door een partijgenoot werd aan Wagenaar de vraag gesteld of de C.P.N. nog wel kon samengaan met de P.v.d.A. na de gebeurtenissen in Indonesië en of het niet wenselijk ware, dat de C.P.N. in Nederland zou worden verboden. Dan zou blijken, dat de C.P.N. een revolutionair karakter draagt. Hierdoor zou zij meer kracht kunnen ontplooiën.

Wagenaar achtte samenwerking met de P.v.d.A. wel mogelijk, wanneer dezelfde idealen werden nagestreefd. Hij liet in zijn antwoord verder uitkomen, dat het niet gewenst was de C.P.N. te verbieden, omdat zij de werkers van deze tijd verenigt en zij het volk moeten inlichten omtrent verschillende wantoestanden, hetgeen niet mogelijk zou zijn, wanneer de C.P.N. verboden werd.

Ingezonden N° 52959

Over de reacties op de gebeurtenissen van 20 - 26 Februari 1948 in Tsjecho-Slowakije, hoofdzakelijk van communistische zijde in Nederland, verzoel ik mij het navolgende onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen:

Onverdeelde
instemming.

Zowel in het openbaar als in besloten kring hebben de leiders van de C.P.N. (De Waarheid) uiting gegeven aan hun onverdeelde instemming met de jongste staatkundige ontwikkeling in de Tsjecho-Slowakische Republiek. Opvallend is de uiteenlopende wijze, waarop zij in communistische en andere recente bijeenkomsten de gedragingen hunner Tsjechische geestverwanten hebben toegelicht. Als geheel poogt deze verdediging het accent te leggen op het onvoorwaardelijk legaal en democratisch karakter van de communistische praktijken, zoals deze in de kritieke week der beslissingen in Tsjecho-Slowakije konden worden waargenomen. Daarbij hebben de propagandisten der C.P.N. echter rekening gehouden met het in meerdere of mindere mate ontwikkelde onderscheidingsvermogen van hun auditorium. Men heeft bijvoorbeeld in intellectueel milieu de gebeurtenissen te Praag onverbloeder voorgesteld dan in de vele vergaderingen voor een weinig kritisch gestemde menigte. Kennelijk was thans afgeweken van het gebruik om de woordvoerders scherp omschreven richtlijnen te verstrekken ten aanzien van het te behandelen onderwerp. De talrijke toespraken markerden zich dientengevolge door een meer persoonlijk insicht. Zij leverden bij onderlinge vergelijking soms markante meest incidentele verschillen op.

Verklaring Dagelijks Bestuur
der C.P.N.

Het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. publiceerde een verklaring, waarin het zijn vreugde uitprak over de schitterende overwinning, dank zij de vastbereden houding van de Tsjechische arbeiders, boeren en progressieve intellectuelen, onder leiding van Gottwald op de reactie behaald. De partijleiding propageerde de stelling, zoals deze door het communistische propaganda-weekblad "Voorwaarts" tot uitdrukking is gebracht, n.l.:

Voor vooruitstrevende krachten - ook in ons land - zijn de gebeurtenissen, die zich gedurende de laatste weken in Tsjecho-Slowakije voltrokken hebben, van onschatbare betekenis. Lange democratische weg, steunende op de wil van het volk, werd een nieuw kabinet gevormd door de communist Gottwald, bestaande uit ministers van allerlei richtingen. Dit overtuiging, of gedwongen door de wil van hun leden, daar zij anders het vertrouwen zouden verliezen, hielpen groeperingen mede om de crisis in een snel tempo op te lossen. En niet alleen de twaalf ministers, provocateurs en samenzweerders, maar ook de buitenlandse lakolen staan nu te koop.

Bij deze opvatting sloot ook de "Vrije Katheder" zich aan met deze conclusie:

Het staat dus vast dat de crisis bewust door de rechtse partijen is geforceerd met de bedoeling een zakenkabinet zonder communisten te vormen.

Aan E. B. de Minister President,
te
's-GR AVE N H A G E.

Voor een ori-
tisch gehoor.

Als een voorbeeld van de spaarzame voorlichting aan intel-
lectuelen verstrekt, diene de 17 Maart 1948 onder auspiciën
van de Amsterdamse studentenverenigingen "Pericles" en "Po-
litica" gehouden debatafavond in een der zalen van de Gemeen-
telijke Universiteit.

Als inleidende fungeerden de directeur van het in de hoofd-
stad gevestigde Rijksbureau voor Sociaal-documentatie, Drs.
L. de JONG, en de Amsterdamse communistische wethouder
D.S. POLAK.

Drs. de JONG kwam in zijn betoog, nadat hij de endemocratische
weg, door het Tsjecho-slowaakse communisme gevolgd, had getoond,
tot de gevolgtrekking: De communisten hebben de bewering van
een ontzettende aanslag niet waar kunnen maken, nergens was
terreur, de bevolking was volkomen passief door intimidatie.
Er heerste een "Untertanen-mentaliteit" bij de bevolking.

Geen Russische
nachtspolitiek.

wethouder POLAK onderkende in de gebeurtenissen van de laat-
ste maanden geen Russische nachtpolitiek, maar een natuur-
nodzakelijke ontwikkeling in de maatschappelijke ommen-
ting.

In het thans zo scherpe vormen aannemend anti-communistische rag
hij een front van de zwartste reactie. Hij beëritiseerde in
dit verband de K.V.P.-leider ROLFF en de Partij van de Ar-
beid. Als men ons bestrijden wil door het scheppen van wel-
vaart dan zullen wij daarbij graag helpen. Wij willen graag
overbodig zijn, aldus zeide hij o.m.

De kern van Polak's rede, afwijkend van het betoog terzake
van andere communistische sprekers in Nederland, lag aan het
slot van de hier volgende passage van zijn inleiding:

Wethouder Polak meende dat de thans zo duidelijk naar voren
trekende angst voor het communisme een erkenning inhoudt van
machteloosheid tegenover eigen problemen der imperialistisch
kapitalistische klasse, welke momenteel nog een groot deel
van de wereld beheerst. Door deze groep wordt niet gestreefd
naar werkelijke vrede en welvaart; zij vrees en bestrijft
het communisme slechts omdat het haar heersende positie aan-
taast. Later heeft dezelfde vijand (die in 1917 een interventie-
leger tegen Rusland deed oprukken en de Sovjet-Unie te
vernietigen) kans gezien, nationaal-socialistische en fascistische
legers te doen oprukken tegen de Sovjet-staat, maar
ook deze poging tot het doen leegblenden van Rusland, is mis-
lukt. Als leidend principe stelde spreker zich, dat binnen
het kapitalisme de sociale en economische moeilijkheden niet
opgelost kunnen worden, terwijl dit in een socialistische ge-
meenschap wel mogelijk is, maar nog niet gedaan kan worden
door de druk van de vijand. Spreker achtte het heel normaal,
dat de buurlanden van de Sovjet-Unie haar systeem overnamen
en dat er een grote mate van samenwerking ontstond. Ook
Tsjecho-slowakije kende na de tweede wereldoorlog het begin
van een ingrijpende sociale hervorming. Men streefde daartoe
naar liquidatie van het grootgrondbezit en socialisatie van
de belangrijkste industrieën. Deze wijzigingen zouden worden
opgenomen in de nieuwe grondwet, welke begin 1948 klaar zou
moeten zijn. Dit regeringsprogramma had de goedkeuring van de
verschillende partijen.

Niet formeel
democratisch.

Inderdaad werd met de wijziging van de grondwet een begin ge-
maakt, maar reeds spoedig bleek, dat de machtige klasse van
grootgrondbezitters zich niet aan de regels van de democra-
tie wenste te onderwerpen; de voorgenoemde maatregelen sabote-
erde en sleutelposities in het machtsapparaat bezet hield.
Teun deze tactiek aan de communistische partij duidelijk werd,

meende ook zij, aldus wethouder Polak, niet langer formeel te kunnen blijven en maakt gebruik van de kanswoordelijke, aan de hand door de vele democratische waarschijnlijkheden en de communisme de de. De sociale hervorming moest doorgevoerd worden. Wanneer men het gebeurde in Tsjecho-Slowakije dictatuur wendt te noemen, dan vroeg spreker zich af, wat democratie en wat dictatuur is. De burgerlijke democratie brengt vele onvolkomenheden; het ware Marxisme brengt een beperkte hoeveelheid dictatuur naast een bepaalde hoeveelheid vrijheid.

Het verloop der gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije was niet formeel-democratisch, zo constateerde dus de Amsterdamse wethouder. Deze uitspraak is te beschouwen als de uitsluiting, welke de communistische regel bevestigt, die de jongste gebeurtenissen in Praag als bij uitstek wettig en democratisch stelt. De communistische sprekers in Nederland, uitgezonderd wethouder Polak, waken van die regel niet af.

Volksdemocratie.

In de openbare C.P.N.-vergaderingen gewijd aan de voorvallen in Tsjecho-Slowakije, werden nochtans soms merkwaardige uitspraken gedaan. Te Swolle zeide J.B. van Nijl over de volksdemocratie o.a.:

"De C.P.N. maakt gebruik van de parlementaire rechten en past ze ook toe, doch zij houdt ook rekening met de wil van het volk. In Tsjecho-Slowakije schiep het volk de nationalisering van de industrie en dit is gebeurd. In België, Frankrijk en Italië moeten de communisten uit de regering treden op bevel van Amerika. Dit zou in Tsjecho-Slowakije ook gebeuren, doch wij nemen de leiding daar over".

Doelend op een geallieerde onderscheiding in 1943 verleend aan de verzetman Gerben Wagenaar (voorzitter van de C.P.N. (de waarheid)), stelde L.W. SCHIEDT, communistisch wethouder voor Rotterdam in een protestvergadering van de C.P.N. de vraag:

"In wie van de men die van generaal Eisenhower het grootkruis van verdienste heeft verworven? (Geroep: Kees Verrink). Hoe, aldus spreker, die kreeg het kruis van IJoudon en wij geven hem het heilige kruis na". "Oas is gevraagd, hoe onze houding zal zijn, als er weer een 10de Mei komt. Spr. vraagt of het Vrijlandpact niet duidelijk tegen Rusland gekoerd is. (Geroep: Laat ze maar gauw komen)".

In dezelfde Rotterdamse bijeenkomst sprak het Amsterdamse gemeenteraadslid voor de C.P.N., Henk GONZAK. Hij constateerde, dat de steun des aanstoots in Rotterdam Tsjecho-Slowakije is en in Amsterdam zijn het de welvaartscultuur's. Hoofdzak is, volgens spreker, echter, dat dit alles op "bevel" van Truman gebeurt en wordt uitgevoerd door lieden, die niet anders kunnen zingen dan de "Marshalleise".

"De communisten belijden de Marxistisch-leninistische leer en staan daarom op het standpunt van de Amerikaanse vrijheidsstrijder Lincoln n.l. een regering van en door het volk. De communisten jaichen de ontwikkeling in Tsjecho-Slowakije en andere West-Europese landen toe, omdat duidelijk blijkt, dat het volk daar achter staat".

Spr. noemde deze ontwikkeling een kleine stap verder naar welvaart en vrede, om dan te vervolgen:

"Er zijn geen communistische politieke delinquenten, maar de andere partijen hebben hun Goliath, de heer, Verrink, Henk o.a. en hun partijen gingen op het kritieke ogenblik onder".

Spr. ontkenne daaraan dat de grens loopt tussen geloof en ongelooft, want men kan "gelovig" zijn land dienen en verraden. De communisten hebben evenwel hun partij, de partij die hen

nooit in de steek laat en eenvoudige mensen tot de beste mannen en dochters van het Nederlandse volk maakt. Als het dan nodig is weten deze mensen te sterven met op de lippen een vers, dat ze nooit geleerd hebben, n.l. "Den Vaderland ge'trouwe, blijf ik tot in den dood".

Een nieuwe
blonde Mei.

Gortzak zaidte het volgende antwoord te willen geven op de vraag wat de communisten zullen doen bij gelegenheid van een nieuwe blonde Mei: "Als leerlingen van Marx en Engels zullen zij zich ten sterkste verzetten tegen elke bezetting, die hier komt en de vrijheid te onderdrukken; en het verleden heeft bevestigd dat de communisten deze opvatting waar maken. Daarom strijden de communisten dan ook thans weer uit alle macht en de dreigende Amerikaanse bezetting af te wenden. De Russen daarentegen zijn in de geschiedenis in tegenstelling met anderen nimmer als onderdrukkers opgetreden, wel als bevrijders. Denk bijv. aan de Kozakken. Wat de reactie thans als Russische agressie ziet, is niets anders dan dat Rusland zekerheid nodig heeft om in vrede zijn enorme oorlogsverliezen te bema te komen. De begroting voor Marine en Leger is in Rusland lager dan in 1938, terwijl de Amerikaanse elf maal zo groot is, als die van 1938. Gortzak besloot niet te zeggen, dat de communisten er voor zullen strijden, dat het Hollandse volk op Hollandse manier tot een vrij en welverand leven komt.

De zees van
het verzet.

Uit beide toespraken - aan te vullen met talrijke andere voorbeelden - blijkt mede de opzet om te appellieren aan de verzetgeest tijdens de oorlog, waaruit de oprechte vaderlandse gezindheid der communisten dient te worden afgeleid.

J.H. van Buren wijdde aan dit verzet tijdens een openbare filmvertoning van Radio Werkend Nederland bijzondere aandacht met betrekking tot het gebeuren in Tsjecho-Slowakije.

"Ook daar, aldus deze spreker, heeft de partij van het verzet, dat is de communistische partij, pal gestaan. Zonder één druppel bloed vergieten is er de macht door de arbeiders overgenomen. De bewering dat Sovjet-troepen aan de grens van Tsjecho-Slowakije hebben klaargestaan om in te grijpen, wordt door hem een leugen genoemd. De troepen, die in Prang handelen zijn opgetreden zijn de voormalige D.S.-ers. Tsjecho-Slowakije heeft na de capitulatie van Duitsland zijn D.S. behouden en niet, zoals in Nederland, speedig opgeruimd. Dit opruimen van de D.S. in Nederland werd door spreker gehekeld. De D.S. in Tsjecho-Slowakije is thans het leger waarop de Tsjechen trots zijn. In België, Frankrijk en Italië zijn door de van buiten af gevoerde politiek de communisten uit de regering gezet. De stilte die op dit ogenblik heerst, is niet de stilte van de angst, maar de stilte van de groei van het verzet. Straks zullen de omstandigheden bekend maken, waarom deze stilte er is geweest".

De leider van het Propagandabureau der G.P.N., Nico A. Mourer, sprak eveneens over de Tsjechische volkmilitie als de niet ontbonden binnenlandse strijdkrachten (B.S.), die zorgde voor een onbloedige omwenteling. Mourer vergeleek de toestanden vóór de overname in Tsjecho-Slowakije met de huidige situatie in Nederland. Ook daar werden beloften gedaan, welke nimmer werden ingelost. De beloofde nationalisatie werd niet uitgevoerd. Verdeling van het grootgrondbezit vond niet plaats.

De Welvaarts-
comité's.

De heftige reacties van anti-communisten in Nederland op de houding van de G.P.N. inzake Tsjecho-Slowakije zijn mede door de te vormen Welvaartscomité's gestimuleerd.

In de communistische "voorwaarts" is o.m. vastgesteld, dat deze comité's hun voedingsstoffen ontleenen aan de ontevredenheid, welke zich onder de heersende omstandigheden van grote groepen der bevolking meester maakt. Letterlijk luidt het: "zij willen deze ontevredenheid mobiliseren tot een machtig front tegen de anti-nationale Amerikaanse partij. Daarom is de werkzaamheid van de welvaartscomité's niet beperkt tot verzet tegen de aanslagen op het levenspeil, tot het formuleren van eisen en het activeren van de bevolking ter vervulling van deze eisen. Hun werkzaamheid reikt verder. In deze comité's moet een systematische voorlichting plaats vinden. Zij moeten zich politiek ontwikkelen".

Ondanks het feit, dat Henk GORTAK te Amsterdam op de eerste vergadering om te komen tot de oprichting van een buurtcomité verklaarde, dat de C.P.N. als zodanig niets uitstaande heeft met de comité's en Joop van SANWIJN in een andere samenkunst mededeelde, dat het doel van de comité's is "de concretisering van de in het werkend volk van Nederland levende wensen en dat zij als het ware geboren waren uit de grote massa van deze wensen", blijkt uit het artikel in de "Voorwaarts" duidelijk wat de bedoeling met de oprichting van deze comité's is.

Trouwens, een door de communisten alom in den lande verspreid manifest onder de titel PRAAG.....DEN HAAG, laat geen twijfel over. In dit manifest geven de communisten hun lezing over het gebeurde in Praag, met de opwekking die weg ook hier te gaan.

In een verklaring van het hoofdbestuur van het N.V.V., wordt gezegd:

Deze comité's zijn bedoeld als een nabootsing van de actiecomité's, die in Tsjecho-Slowakije door strekking met wapengeweld tegen hun medeburgers en mede-arbeiders de communistische staatsgreep hebben mogelijk gemaakt.

Verder wordt de wens tot uitdrukking gebracht, dat geen lid van het N.V.V. enigermate medewerking aan de communistische stangencomité's verleent.

Geen lastgeving van Moskou.

De C.P.N. liet de geverren van deze terugslag. Tijdens een openbare vergadering van het welvaartscomité Amsterdam (10-3-'48) zeide Jaap BLANDEBURG, leider van het Bedrijfsbureau der Partij:

"Men poogt door een leugencampagne de welvaartscomité's in discredit te brengen. Men zegt, dat deze zijn gesticht op last van Moskou of dat deze zijn gesticht in verband met de ontwikkeling in Tsjecho-Slowakije. Maar de feiten zijn, dat onze C.P.N.-raadsfractie met enkele anderen reeds tot de oprichting van de comité's besloten toen er nog geen sprake was van een ommekeer in Tsjecho-Slowakije". Andere zeggelieden der C.P.N. verwezen voor de gebeurte van deze comité's naar het Kerstcongres der C.P.N. in December 1947, dat het definitieve besluit nam om tot oprichting van deze welvaartscomité's te getaken.

Het Cominform.

Het feit, dat overeenkomstige comité's op communistisch initiatief in andere Europese landen (Italië, Frankrijk, België, de costelijke zône van Duitsland) verrijzen, duidt evenwel op de waarschijnlijkheid van een centraal geleide campagne, mogelijk met behulp van het Communistisch Informatiebureau te Belgrado (Cominform), dat sedert September 1947 officieel aanschijs kreeg.

Te Arnhem sprekende trok J.H. van BORK een parallel tussen de

gebeurtenissen in de Sovjet-Unie in 1917 en de huidige in de
Oost-Europese landen, waar in beide gevallen het volk de ka-
pitalistische overheersing voorkwam. Hij noemde zulke voor
de recente gebeurtenissen een van de verdiensten van het even-
genoemde Geminform.

Terwijl het communistische propagandablad "Voorwaarts" vast-
stelde, dat deze Welvaartscomité's zich politiek moeten ont-
wikkelen, constateerde o.a. de C.P.N.-leider W. van NIEK te
Amsterdam, dat de Nationale Welvaartsbeweging geen politieke
actie van de C.P.N. is, welke deze z.i. ook niet nodig zou
hebben. Enige propagandisten van de C.P.N., onder wie de am-
sterdamse vethouder L. SIEGERS, hebben in aanvulling op de
mededelingen betreffende de Tsjechische B.S. (volksmilitie)
opgemerkt, dat "onze Welvaartscomité's" niet te vergelijken
zijn met die staatscomité's van actie in bedoeld land.
De A.N.J.V.-er Nico LUIRINK, lid van de Amsterdamse gemeente-
raad voor de C.P.N., ging daar dieper op in. Hij verklaarde,
dat er een principieel verschil bestond tussen de welvaarts-
comité's en de Comité's van Actie in Tsjecho-Slowakije. De
laatste waren er ten einde steun te verlenen aan de Regering.
Zij hebben medegedolpen de voorgenomen staatsgreep van de
reactionnaire elementen te doen mislukken. Maar de welvaarts-
comité's hier zijn en worden helemaal niet opgericht om de
regering steun te verlenen maar om haar aan het verstand te
brengen, dat de toestand onhoudbaar is geworden. Er is geen
vergelijking mogelijk tussen de welvaartscomité's en de comi-
té's van actie. De welvaartscomité's zijn geen stengun-comi-
té's, zoals zij door de D.V.d.A. zijn genoemd. De stengun-
comité's van Vrijwillige Hulppolitie en D.V.L. moeten, vol-
gens Luirink, in de rijen van de P.V.d.A. gezocht worden.

Geen staats- greep.

"Wij strijden, maar niet met stenguns, wij hebben ook geen
staatsgreep op het oog en wij werken niet op gezeg van een
ander land, wij zijn Nederlanders, die werken voor Nederland",
aldus formuleerde de reeds eerder genoemde W. van NIEK te am-
sterdam zijn standpunt, dat elders ook door andere communi-
sten in dezelfde geest was geuit.

Vreesaanja- ging.

In een openbare debatvergadering der C.P.N. te Voorst gaf de
C.P.N.-bestuurder J.H.J. Van 't RIVE, de luttel belangstel-
lenden in overweging goed uit te kijken naar Rusland momen-
teel reeds veel dichterbij was dan 25 jaar geleden, omdat
ze nu in Berlijn konden beginnen om zich in westelijke rich-
ting te begeven.

Nico A. JONGH, leider van het Propagandabureau der C.P.N.,
heeft reeds enige malen het middel der vreesaanjaging (de
Russen zijn nabij!) gebruikt in openbare vergaderingen, o.a.
in Februari 1946 in het Noorden des lands en d.d. 24 Maart
1948 te Zolst. Aldaar zei hij o.m., dat de arbeiders in een
heilige kruistocht eenmaal de bevrijding van het proletari-
aat zouden bewerkstelligen. Hij gewaagde in dat verband van
de landen in Oost-Europa, en noemde, met een variant op het
bekende gezegde van Multatuli, deze landen een "gordel van
vuurrode rolijnen welke zich slingert van de Poolsee tot de
Middellandse Zee". Mourer zeide er heilig van overtuigd te
zijn, dat op 18 April a.s. ook Italië zich bij deze gordel
zou aansluiten.

Van het Marshallplan zei spr., dat het mes voor Amerika aan
twee kanten sneed, aangezien door de hulpverlening aan Europa
tevens een stootblok zou worden gevormd tegen Rusland. Ameri-
ka leverde bij een toekomstige oorlog met Rusland de wapenen,
Engeland de officieren en het overige Europa de manschappen.

Mourer rondde echter de sterkte van de Russische legers, welke volgens hem al aan de Noordzee zouden staan nog voordat de Amerikaanse vliegtuigen benzine hadden ingezameld en de Amerikaanse schepen onder stoom waren.

Beroep op sociaal-democraten.

De kopstukken der Communistische Partij van Nederland probeerden hun invloed ook met andere middelen als de hierboven aangeduide te vergroten. Zij trachten hun front - zij het wellicht slechts tijdelijk - ook politiek te verbreden. Dit bleek d.d. 27-3-'48 ter openbare protestvergadering te Amsterdam in de Apollo-hal, waar tienduizend personen, van wie 20% vrouwen, werden toegesproken. Aanleiding voor deze bijeenkomst was de positie der communistische fractie in de hoofdstedelijke gemeenteraad. Berend BLOKZIJL, landelijk voorzitter der N.V.C., en Paul de GROOT, Algemeen Partijsecretaris waren de voornaamste sprekers. Berend Blokzijl wakte de socialistten onder de aanwezigen op, toch in te zien, dat het niet gaat om de communisten, doch dat het een aanval is, welke de reactie inzet op het levenspeil der arbeiders. De N.V.C. heeft door de communistische wethouders in Amsterdam overleg gekregen met het Gemeentebestuur. Wanneer deze wethouders uit het College van B. & W. verdwijnen, verdwijnt ook tegelijkertijd het overleg van de B.V.C. met dat college. De rede van deze spreker was er blijkbaar op gericht, om de Sociaal-Democraten in de P.V.d.A. sympathiek te doen stemmen tegenover de communisten.

Evenals Berend Blokzijl bewerkte ook Paul de Groot de S.D. A.P.'ers in de P.V.d.A. Hij wees op de prachtige samenwerking tussen Gottwald en Pierlingar in Tsjecho-Slowakije. Door deze samenwerking heeft men in dat land de reactie de deur uit kunnen krijgen. "Laten wij doen zoals zij: de fabrieken aan de arbeiders; de grond aan de boer en de kapitalisten aan de deur".

Vervolgens wees deze spreker op de aanvankelijk door de P.V.d.A. tegenover de communisten aangenomen welwillende houding in de Provinciale Staten van Noord-Holland en in de Gemeenteraad te Groningen. Vanwaar thans ineens deze ommekeer? Deze is ontstaan na het tekenen van het Vijfjarendhedenpact te Brussel en hieruit blijkt, dat wij thans marionetten van Wallstreet zijn geworden, concludeerde Paul de Groot.

Materiële belangen.

Sommige kopstukken der C.F.N. (o.a. de Amsterdamse wethouder Polak) poneerden de stelling, dat de aanwezigheid van communisten in de bestuurscolleges, economische verslechteringen, zoals verhoging der tarieven van gemeentebedrijven e.d., had voorkomen. De communistische wethouders en andere bestuurders wier verdwijning men thans eiste, zouden, volgens Polak, kans hebben gezien hun invloed tot nu toe zodanig te gebruiken, dat belangrijke wijzigingen, welke de regering wenste, niet waren doorgevoerd. Ook was het de communisten door hun macht in de raad mogelijk geweest pressie te oefenen op de leden van de Partij van de Arbeid. Hetgeen thans in Amsterdam gebeurde (de eis aan communistische wethouders om hun zetels ter beschikking te stellen), moest volgens Polak niet worden gezien als iets van plaatselijk of landelijk karakter. Het hield z.i. verband met het wereldgebeuren.

De tweede communistische wethouder in de hoofdstad J. B. B. B., merkte in een oprichtingsbijeenkomst voor een welverstaanste te Amsterdam o.a. op:

"Men noemt ons landverraders omdat we sympathiseren met de Sovjet-Unie; dat laatste is waar, dat is geen geheim meer. Wij zouden opdrachten krijgen uit Moskou, alsof Moskou het niet druk genoeg heeft met z'n eigen zaken".

het betrekking tot een mogelijke verwijdering van communistische wethouders en leden van Gedeputeerde Staten, zolde Deegers: "Maar we zijn niet gebreuk op onze zetels; wij zijn daar neergezet door de arbeiders, de strijd gaat verder; het belang van die arbeiders komen we spoedig terug!"

Bijval van de
wenheids van
Centrale.

De N.V.C. tracht de schijn van politieke onafhankelijkheid te bewaren bij de beoordeling van de gebeurtenissen in Tsjecho-Slowakije, men hield zich overigens in openbare vergaderingen met deze kwestie vrijwel niet bezig. In de praktijk wijken de betreffende uitspraken van voorzitters deser communistische partijorganisatie geenszins af van het bekende standpunt der C.P.N.

"Wij zouden even verheugd zijn wanneer de arbeiders in Engeland het kapitalisme overwonnen. Wij hebben recht om te juichen wanneer de arbeiders het kapitalisme overwerpen", zei J.J.F.H. Jor WILKIN op een openbare N.V.C.-bijeenkomst te Amsterdam. Herend WILKIN gaf in diezelfde vergadering uiting een nekere houding.

"Men zal in de toekomst ernstig samenwerken om de Nederlandse arbeiders te beroven van de N.V.C. Men wil de algemene vernietiging van het strijdend gedeelte van de N.V.C. De kapitalistische samenleving voelt zich voortdurend bedreigd door de strijdende arbeidersklasse. De schuldtafgomades beginnen los te breken. Bij het N.V.V. is reeds het begin door ons te verwachten, dat wij vanuit Moskou gefinancierd worden. Het U schreep keuzen, er zal in de naaste toekomst veel van U gevergd worden. Men zal pogen de steeltroepen van het leger van de arbeid sieteen te doen jagen".

De mislukte 24
uurs-staking
in Amsterdam.

De C.P.N. wilde te Amsterdam met een algemene proteststaking van een etmaal door de bedrijven laten antwoorden op het tegen haar vertegenwoordigers gericht politieke offensief. Dit plan is op een fiasco uitgekomen. In totaal hebben op de daarvoor gekozen 24ste Maart 1948 slechts een tweeduizend arbeiders gestakt. In de Amsterdamse havenbedrijven waren er op een totaal van 4000 man 500 stakers. Bij de British American Tobacco Company legden 450 jeugdige personen van de totaal 576 arbeiders het werk die dag neer. Voor zover bekend is geworden heeft het gemeentepersoneel van Amsterdam, merendeels georganiseerd in de N.V.C. en waarvan omstreeks 1500 man deel uitmaken van de afdeling Overheidspersoneel C.P.N., niet aan de staking deelgenomen.

De rol van het
C.P.N.

Het bestuur van het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (A.N.J.V.) was in de actie betrokken en had aan zijn leden een schriftelijke mededeling doen toekomen, waarin hun opdracht werd gegeven tot staking aan te zetten in een in die mededeling met name genoemd bedrijf, waarin jongelui werkzaam zijn (confectie-stellers, sigaretten-fabrieken, e.d.). Voor het niet-slagen van een staking werden die leden verantwoordelijk gesteld. Een deel van deze leden was gedeeltelijk in uniform gekleed (z.g. Spontbrigade).

Politieke actie
ling als stak
achter de deur.

Het Amsterdamse raadslid Henk Gortzak zou trachten in de gemeenteraadsgitling van woensdag 24 Maart 1948 de actie ingetrokken te krijgen, waarin de heren L. Deegers en E. Jolak werden uitgenodigd hun zetels in het college van B. en W. van Amsterdam ter beschikking te stellen. De algemene staking op die dag was bedoeld om kracht bij te zetten aan de communistische eis.

Voorts gonden grote groepen arbeiders lang het stadsmis moeten defileren op het tijdstip dat de wethouderskwestie in de gemeenteraad aan de orde werd gesteld.

Van het voorbijtrekken van protesterende arbeiders is niets terechtgekomen.

Een week later, in de raadsvergadering van Woensdag 31 Maart 1948, werd de desbetreffende motie met 29 tegen 14 stemmen (die der C.P.N.-leden) aangenomen.

De C.P.N. heeft zich, toen de mislukking der staking evident werd, van haar eigen stakingsinitiatief gelistandeerd. De C.P.N.-propagandist J.H. Van NELLE ging zelfs zo ver in het openbaar vast te stellen, dat de Partij met de staking van 24 Maart 1948 niets uitstaande heeft gehad. Besselde partijman had het in besloten kring der C.P.N., ten overstaan van een groot gezelschap, d.d. 24 Maart betoerd, dat de vorgezede C.P.N.-ers niet eens oven een kijkje konden gaan nemen in Amsterdam, waar duizenden ke eraden geconcentreerd voor hun rechten.

Overleg met
bedrijfskenners.

Te voren, d.d. 21 Maart 1948, pleegde de C.P.N., volgens zeer vertrouwelijke berichtgeving, overleg met 16 bedrijfskenners te Amsterdam en tegen een voorstel tot uitsluiting van de communistische wethouders te ageren door middel van resoluties, welke de bedrijven aan de Raad diende te zenden.

Voorbereiding
stakings-
actie.

In de avond van 22 Maart werden, eveneens strikt vertrouwelijk, vervolgens door het C.P.N. Districtsbestuur, de vertrouwde leden in de s.g. Waarheidsvinkels in de hoofdstad bijeengeroepen. Aan hen werd door een vertegenwoordiger van het Districtsbestuur het plan om een staking te proclameren, kenbaar gemaakt en hen vervolgens opdracht gegeven zich in de vroege morgen van de 24e Maart naar een met name genoemd punt in de resp. afdelingen te begeven, teneinde daarop naar de diverse in die afdelingen gelegen bedrijven te treden, e.g. toegangswegen af te zetten om de arbeiders te beletten aan de arbeid te gaan.

Revolutionnaire
gezindheid.

Onmiskenbaar springen de revolutionnaire gezindheid en praktijken der C.P.N., mede gelast op vorenstaande uitlatingen van openbare en geheime aard, in het oog. Uit tactische overwegingen verdoeselt de C.P.N. in het openbaar haar belangrijkste doelstelling: het stroven naar de dictatuur van het proletariaat. Haar unanieme lofzijaing van de communistische praktijken in Tsjecho-Slowakije toont aan, dat deze revolutionnaire doelstelling niet is prijsgegeven.

In het openbaar hebben de communisten hier te lande met nadruk gewezen op het wezenlijke verschil tussen de welvaartscomité's, welke zij in Nederland willen oprichten, en de bevoegde Comité's van actie in Tsjecho-Slowakije. Uit betrouwbare informatie deseralijds kwam naar voren, dat een bekende partijfunctionaris der C.P.N. in een vertrouwelijke partijvergadering in een der grote bevolkingscentra scherpe kritiek op de laksheid in de Partij oefende. Vele ke eraden moesten volgens hem naar eens een voorbeeld nemen aan de Partij van de Arbeid, die de betekenis van de Welvaartscomité's beter heeft begrepen dan enig partijgenoot, getuige haar betiteling ervan als stengcomité's.

De Nederlandse communisten hebben zich in het openbaar juist bijverd op het agressieve karakter van deze Welvaartscomité's reeds bij voorbest te loochenen. Aan deze nog op zich zelf staande kwalificatie mag dan ook voorshands geen al te grote betekenis worden toegekend. Zij kan echter reeds een aanwij-

aansporing zijn om de gedragingen der Welvaartscorpsie's zekerp in het oog te blijven houden.
Het is immers opvallend, dat de C.P.N.-leiders hun bewondering voor het effectieve optreden van de Tsjechoslowaakse Comité's van Actie gezamenlijk hebben verhoedelijk.

uitsendingen van
Radio Moskou.

Te dien aanzien verdienen de uitsendingen in de Nederlandse taal van Radio-Moskou over de gebeurtenissen in Tsjechoslowaakse speciale aandacht. De kansen, qua toon en inhoud, van de communistische commentaren in Nederland werden verhoogd. De microfoon zeide d.d. 26-2-'48 g.m.: "De gebeurtenissen in Tsjechoslowaakse zijn een slag in het gezicht der reactionaire groep. De afgetreden ministers zijn verraders van het nationale front". Op 9 Maart 1948 luidde het: "De nieuwe regering Gottwald is bevrijd van de rechtervleugel, die besluiten saboteerde. Deze bewegingen werden door de C.P.N. klakkeloos overgenomen. In industriële centra van ons land wordt bij voorkeur het herovername gerept van de communistische praktijken van revolutionaire aard."

Op 25 Maart 1948 sprak Jan Hagen, C.P.N.-bestuurder en Tweede Kamerlid, te Hengelo over nationalisatie van bedrijven en verdeling van het grootgrondbezit in Tsjechoslowaakse onder de kleine boeren. Hij stelde de vraag: "Is dat wat mijzonders? Ik wilde dat wij hier in Nederland ook reeds sover waren. Het de bedrijven is nu eveneens korte netten gemaakt en ik wilde dat wij hier in Hengelo ook sover waren en dat mijnheer stork aan de deur van zijn fabriek stond en de arbeider er in. Laat na er rekening mee houden, ook hier komt het sover en dan zullen wij gezamenlijk als democratische arbeiders de vruchten van ons werk plukken."

In ontzag een ieder het recht, kritiek uit te oefenen op de Tsjechoslowaakse arbeiders, die thans hun rechten verkregen hebben. Alleen spijt het mij, dat het hier in Nederland nog niet sover is, maar reken er op, ook hier komt het sover".

verbod van de
C.P.N. ongevoegd
recht.

Het eventueel verbieden van de C.P.N. (De Waerheid) maakte in verschillende politieke en andere kringen van Nederland een onderwerp van discussie uit.

De voorzitter van de Communistische Partij van Nederland, Gerben RAGHBAAR, stelde deze kwestie aan de orde in een toespraak, d.d. 11-2-1948 te Marijkou gehouden in een openbare vergadering der Partij. Raghbaar zeide over het verbieden van de C.P.N. een artikel te hebben gelezen in "De Tijd" van 11-2-1948. Hij reakte deed uithoeren, dat het verbieden van de C.P.N. uitgesloten moet worden geacht in een democratisch land als Nederland. Hij beriep zich te dien aanzien op de Wet Vereniging en Vergadering. Door een partijgenoot werd een tegenwoordige de vraag gesteld of de C.P.N. nog wel kon spreken met de P.V.d.A. na de gebeurtenissen in Indonesië en of het niet mogelijk ware, dat de C.P.N. in Nederland zou verder verboden. Dan zou blijken, dat de C.P.N. een revolutionaire beweging draagt. Hierdoor zou zij naar kracht kunnen ophalen. Raghbaar achtte samenwerking met de P.V.d.A. wel mogelijk, wanneer dezelfde idealen werden aangestreefd. Hij liet in zijn antwoord verder uithoeren, dat het niet gewenst was de C.P.N. te verbieden, omdat zij de werkers van deze tijd verenigt en zij het volk moet inlichten omtrent verschillende verhoudingen, hetgeen niet mogelijk zou zijn, wanneer de C.P.N. verboden werd.

Inlyste 44 52957 H.C.V.D.

DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN JOEGOSLAVIË.

GEHEIM

Reacties van de C.P.N. en andere
extremistische partijen en groe-
peringen op het uitbanningsbesluit
van het Cominform.

67

De beschuldiging. Een officiële verklaring van het Communistisch Informatiebureau, d.d. 28 Juni 1948 wereldkundig gemaakt, heeft de aandacht gevestigd op een breuk in het door Moskou en zijn satelliet-staten sedert 1945 opgebouwde ideologische front. Het Informatiebureau verkondigde als zijn unanieme mening, dat de leiders van de Communistische Partij van Joegoslavië zich gesteld hebben tegenover de communistische partijen, die het Informatiebureau vormen. Als aanwijzing daarvoor werden genoemd hun anti-sowjet-houding, hun gezichtspunten, welke vreemd zouden zijn aan de partij en onverenigbaar met het Marxisme-Leninisme, hun gehele gedragslijn en hun weigering om deel te nemen aan de zitting van het Informatiebureau. Voorts werd geconcludeerd, dat zij zich hebben begeven op de weg van het verraad aan de zaak van de internationale solidariteit van de arbeiders en bezig zijn zich te oriënteren op een nationalistisch standpunt. Het Communistisch Informatiebureau stelde vast, dat het partijbestuur van de C.P. van Joegoslavië zichzelf en de partij buiten de rijen van de communistische zusterpartijen, buiten het communistische eenheidsfront en, dientengevolge, buiten het Cominform plaatst.

Trotskisme.

Sonder Sub 2 in de desbetreffende resolutie van het Informatiebureau worden Tito o.s. besmet verklaard met contra-revolutionaire neigingen: "De Joegoslavische leiders zijn begonnen de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie te identificeren met die van de imperialistische mogendheden en zij gedragen zich tegenover de Sowjet-Unie als tegenover burgerlijke staten. Tengevolge van deze anti-sowjet-houding heeft zich in het partijbestuur van de C.P. van Joegoslavië een lasterlijke propaganda verbreed over de 'ontaarding' van de Communistische Partij der Sowjet-Unie (bolsjewiki), over de 'ontaarding' van de Sowjet-Unie, enz., ontleend aan het arsenaal van het contra-revolutionaire Trotskisme".

Tot in het jongste verleden hebben de aanhangers van Moskou het als de zwaarste beschuldiging opgevat als Trotskist te worden beschouwd, of beïnvloed geacht te zijn door Trotskistische denkbeelden.

"Gefantaseerde laster".

Belgrado verwierp de tenlasteleggingen in de Cominform-resolutie terstond als gefantaseerde laster en gaf tegelijkertijd uiting aan de gevoelens van trouw en aanhankelijkheid, welke de Joegoslavische communistische partij jegens de Sowjet-Unie en de Russische communistische partij blijven bezielen.

Hoe werd tot dusver in het extremistische kamp, meer speciaal in de communistische gelederen in Nederland, gereageerd op een conflict, dat de wereldpers en de publieke opinie in grote beroering kon brengen?

Met voorbij gaan aan de ontelbare, uiteenlopende en tegenstrijdige toelichtingen of hypothesen van kranten en periodieken, kan te dezer plaatse het navolgende worden geconstateerd:

Verwarring.

Voor de niet rechtstreeks en officieel bij het Communistisch Informatiebureau (Cominform) aangesloten partijen werd het

optreden tegen maarschalk Tito en zijn naaste medewerkers een pijnlijke verrassing. De ontwikkelingsgang van de jonge Joegoslavische staat werd herhaalde malen en ook nog kortelings als een lichtend voorbeeld van de volksdemocratie aangehaald door de communistische propaganda in het Westen. De C.P.N. en haar belangrijkste mantelorganisaties (E.V.C. en A.N.J.V.) brachten de cijns hunner bewondering voor het idealisme en de kundigheden van kameraad Tito.

~~De Eenheids-Vak-Centrale verzocht een bezoek van enkele harer~~
~~voorzitters aan Joegoslavië voor en ook leden van het Algemeen~~
Nederlands Jeugd Verbond namen in 1947 deel aan de aanleg van de z.g. jeugdspoorweg in Zuid-Slavie. Plannen voor hernieuwde bezoeken aan het vaderland van maarschalk Tito waren uitgewerkt en ten dele reeds in uitgevoerd.

Ook in geschrifte hebben de Nederlandse communisten reclame gemaakt voor het communistische Joegoslavië. Pegasus, de uitgeverij der C.P.N., liet in 1948 o.a. de brochure "Joegoslavië. Hoeksteen der Democratie" verschijnen. Ze bevat de Nederlandse vertaling van een rede door Tito uitgesproken op het tweede congres van het Volksfront van Joegoslavië in September 1947. Deze brochure is door de C.P.N. (nog) niet uit de circulatie genomen. Zij bleek in Juli j.l. nog gestalteerd te zijn in enkele bijkanteren van "De Waarheid". Ze werd tevens te koop aangeboden in een massale verkiezingspropagandabijeenkomst te Utrecht, waar partijsecretaris Paul de GROOT de tekortkomingen van Tito en zijn naaste medewerkers, zij het daar in gematigde toon, becritiseerde.

Op het congres van de Franse communistische partij, dat 8 Juli j.l. begon, verwees een der debaters naar de in September 1947 door maarschalk Tito gehouden rede over het Volksfront in Joegoslavië. Ze toonde z.i. aan, dat de Joegoslavische leiders toen reeds de opvatting waren toegedaan om aan de rol van de communistische partij een einde te maken.

Afvallig sedert
Mei 1945.

Maurice THOREZ, algemeen secretaris van de Franse communistische partij, ging zelfs terug naar het jaar 1945 om de afvalligheid van Tito tegenover de Sowjet-Unie aan te tonen. Volgens hem verklaarde Tito in Mei 1945 te Ljubljana: "We verlangen dat ieder baas in eigen huis blijft (nous exigeons que chacun soit maître de ce qu'il possède); wij wensen andermans rekeningen niet te betalen; wij willen niet als wisselmunt dienen; wij willen niet, dat men ons verwerkt in een politiek van welke invloedssfeer dan ook". Zulke formuleringen konden naar de mening van Thorez uitsluitend een anti-sowjet-strekking inhouden.

Systematische
bestrijding.

Het is geen toeval, dat latere uitspraken van vooraanstaande functionarissen der C.P.N. en van de Belgische zusterpartij de eerste aarzeling overwonnen om harde woorden tot Tito en zijn aanhang te richten. Er zat voortaan systeem in de campagne van alle communistische partijen tegen die van Zuid-Slavie. De uitspraken van een der dagelijkse bestuurders van de C.P.N. over het "verraad van Tito" tonen treffende overeenkomst met die, gebezigd door de prominente partijgangers in Frankrijk en België. Volgens Thorez, bestaat er in feite geen echte (véritable) communistische partij in Joegoslavië.

De C.P.N. heeft het hem reeds in besloten kring nagezegd, dat de Joegoslavische leiders doende zijn een bres te maken in het socialistische eenheidsfront, in het front der volksdemocratiën. En zulks ondanks hun linkse phrases.

Internationale
solidariteit.

Met uitzondering van de Zwitserse communistische partij, sedert 1946 bij Moskou in discrediet geraakt, betuigden de Centrale Comité's van alle aan het Kremlin getrouwe C.P.'en hun instemming met de beslissing van het Communistische Informatie Bureau contra Joegoslavië.

Het is inderdaad gelukt de internationale verbondenheid der Stalinistische partijengere te demonstreren na de breuk met Tito. Tot heden hebben de feiten de hypothese onverworpen, dat er tegenstelling zou bestaan tussen de opvattingen van de Russische partijleiding enerzijds en die der kopstukken van het Cominform anderzijds. De "Pravda" (24 Juli jl.) publiceerde zelfs een aanklacht afkomstig van de Russische Communistische partij, over terreur, op last van de Joegoslavische leiders uitgeoefend tijdens het zo juist gehouden partij-congres in Zuid-Slavië.

De resoluties, waarin de communistische partijbesturen in West-Europa zich verenigen met de door Moskou (Cominform) aangegeven koers verschillen wel van toon, doch niet van inhoud. Deze disciplineaire getuigenissen zekijken op elkander als druppels water.

Resolutie der
C.P.N. (De Waar-
heid)

Het Partijbestuur der C.P.N., op 10 en 11 Juli 1949 bijeen in verenigde zitting met haar parlamentsfracties, stelde vast, "dat de erkenning van de leidende rol der Sowjet-Unie in de strijd tegen het imperialisme en de onvoorwaardelijke solidariteit met de Communistische Partij der Sowjet-Unie, onder leiding van Stalin, de grondslag is van de strijd voor het behoud van de nationale zelfstandigheid van ieder land, voor de verdediging van de democratie en de opbouw van een duurzame vrede".

De verklaring van het Centraal Comité der Communistische Partij van België, dat eveneens volledig accoord ging met de resolutie van het Cominform, sort als essentiële vraagstukken o.m. op:

1. de popularisatie van de rol van de V.S.S.R. als fundamenteel element van het anti-imperialistische kamp.
2. de nauwe verbinding tussen de communistische strijd voor de onafhankelijkheid van het land en de verdediging van de vrede en de solidaire en gecoördineerde actie der communistische partijen en de democratische krachten van alle landen.
3. het juiste begrip over de historische rol, welke de arbeidersklasse en haar voorhoede, de communistische partij, ten deel valt.

De Franse resolutie van instemming met het vonnis van het Cominform wekt op tot vastberaden bestrijding "van alle onderschatting van de rol der Sowjet-Unie, vesting (forteresse) van het wereldproletariaat".

Overeenkomstig het voorbeeld van de Russische Communistische partij hebben de dochterpartijen, ook de C.P.N., de uitnodiging afgewezen om een afvaardiging naar het partijcongres in Joegoslavië te zenden. Uit de zeer recente aanklacht in de "Prawda" is ten overvloede tot uiting gekomen, dat Moskou zelf dit Joegoslavische congres in de ban heeft gedaan. Tito e.o. hebben ook die beschuldiging onmiddellijk in de scherpste bewoordingen afgewezen.

Joegoslavië is een les.

In de bezien van de C.P.N. is betoond, dat de kwestie Joegoslavië een les voor de partij is gebleken. De uitspraak, dat Tito en zijn vertrouwelingen een bres in de internationale arbeidersbeweging hebben geslagen, is een echo van het geluid, dat b.v. de Franse communiste Jeannette WILKINSON op het reeds genoemde partijcongres van 3 en 9 Juli 1948 te Gentilly deed horen. Daar werd Tito tijdens de discussies al vergeleken met de communistische renegaat en latere fascist Doriot. De houding der Joegoslavische leiders werd niet als een tijdelijke afwijking beschouwd maar als een gevaarlijke inbreuk op de partij-discipline.

Nationale politiek.

In besloten kring in Nederland heeft een ^{bekend} C.P.N.-leider onlangs een verhandeling gegeven over nationale politiek, welke de partij tot dusver te weinig zou hebben gevoerd. De politiek in Nederland heeft volledig bepaald te worden door de politieke inzichten van de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Daar diende de C.P.N. in de toekomst fel tegen te ageren. De communisten stonden aan de kant van Sowjet-Rusland omdat het socialisme voor het ganse volk van belang was, ook internationaal. De Sowjet-Unie werd als bolwerk voor de internationale arbeidersklasse van overwegende betekenis geacht. Joegoslavië's grote schuld was juist het verbreken van de solidariteit met de Sowjet-Unie.

Onverhoord werd tegenover een aantal partijleden te kennen gegeven, dat de C.P.N. "als communistische partij" de politiek van de Sowjet-Unie heeft te volgen. Zulks werd geen dictatuur geacht maar vloeide voort uit de sympathie der communisten over de gehele wereld voor de historie en de strijd van Sowjet-Rusland. Joegoslavië had verraad gepleegd aan de zaak van de arbeidersbeweging. Tito en zijn trawanten zouden hebben bewezen geen ware communisten te zijn. Tevoren was geconstateerd, dat de C.P.N. de zijde van het Cominform heeft gekozen. Haar politiek werd een politiek van het Cominform genoemd.

Het Volksfront.

Belgrade had de onvergeeflijke fout gemaakt, het Volksfront op te bouwen als een alleraardigst, waarin zelfs niet-communisten werden opgenomen. De Joegoslavische leiders hadden dit Volksfront als nacht verheven boven de communistische partij.

De C.P.N., die zich in haar top wederom solidair heeft verklaard met de politiek van het Communistische Informatie Bureau - impliciet de politiek van het Kremlin - deelt de opvatting, dat het Volksfront slechts één bestierende macht kan erkennen, namelijk de Partij. In hoogste instantie is dat, aldus werd erkend, de Communistische Partij der Sowjet-Unie.

De tegenstelling tussen internationaal en nationaal bestaat niet voor de Stalinistische communist buiten Sowjet-Rusland, omdat hij in de Russische partij als internationaal machtscentrum tevens de garant ziet voor het verwezenlijken van zijn nationale aspiraties. Deze visie verwerpt elke nationale politiek, welke zich niet aan Moskou's oppertoezicht wil storen, bij voorbaat als anti-nationaal en imperialistisch.

De C.P.N. interpreteert blijkens uitlatingen van haar geestelijke leidslieden, de jongste aanwijzingen van het Cominform (mutatis mutandi van Moskou) aldus, dat alleen Sowjet-Rusland als unieke anti-imperialistische macht het vermogen bezit de waarlijk nationale belangen van de volkeren der aarde te behartigen en te verdedigen tegen de aanmatigingen en machtsmisbruiken van het kapitalisme.

Tijdelijke bondgenoten gezocht.

De vroegere Volksfront-theorieën in Europa (o.a. in Frankrijk tot 1936) in de praktijk gebracht, zijn thans terzijde geschoven. Dit betekent geenszins een botte weigering der communisten om met links-gerichte, maar niet-communistische elementen samen te werken. Het geestelijk primaat blijft hierin echter alleen voorbehouden aan de communistische partij.

Vooraf in de naaste toekomst zal, naar op goede gronden verondersteld mag worden, de C.P.N. trachten de weerstand van haar vijanden - dus ook van eventuele tijdelijke coalitie-genoten - te verzwakken.

Het vermeende overwicht der communistische ideeën zal de links-gerichten in andere dan de communistische partij stelselmatig pogen los te weken van hun oude geestesgesteldheid. Dit wil niet zeggen, dat de "bekeerden" hun oude partij, vakbond of vereniging dienen te verlaten. In tegen deel, zij zouden daar in den vervolge voor de communistische partij juist nuttige infiltratie-arbeid kunnen verrichten. Volgens betrouwbare aanwijzingen moet in de naaste toekomst met een intensiever gevoerde politiek van ondermijning en binnendringing rekening worden gehouden.

Vooraf de vakbeweging - en stellig de E.V.C. niet op de eerste plaats - vormt terzake een door de communisten begeerd aanknopingspunt. Het zal in hoge mate van de politiek-economische ontwikkeling in de wereld afhangen of de communisten ook in Nederland een agressiever tactiek kunnen toepassen, dan tot heden gebruikelijk was.

Gezien het door de C.P.N. leiding nogmaals nadrukkelijk erkende centrale gezag van Moskou, zouden aanwijzingen van het Kremlin in toenemende mate de doorslag geven bij de keuze van de strijdmiddelen.

De IVe Internationale.

Aan Tito en zijn vertrouwenslieden is contra-revolutionnair Trotskisme ten laste gelegd. De vraag rijst nog, hoe de Trotskistische stroming in het communisme het conflict met de Joegoslavische leiders benadert. Tot dusver werd door enkele nationale secties, aangesloten bij de IVe, d.w.z. de Trotskistische Internationale, gereageerd op het geval Joegoslavië. De Franse sectie stelde in een pamflet (bijvoegsel van "La Vérité" 3 Juli 1948) de vraag: Waarheen gaat Joegoslavië?

Geconstateerd wordt, dat de Joegoslavische crisis, in de zeer bijzondere omstandigheden, een der uitzichten is van de tegenspraak tussen de revolutionaire drang van de massa en de contra-revolutionnaire rol van de Stalinistische leiding. De oplossing van deze tegenspraak wordt niet gevonden in dit of dat speciale land, maar in de worsteling van de marxistische voorhoede om een nieuwe arbeidersleiding te scheppen. Vandaar de opwekking aan het slot om in de IVe Internationale te strijden voor de Verenigde Socialistische Staten van Europa en van de wereld.

"La Vérité" ziet in Tito slechts een bureaucraat doch geen principieel tegenstander van Stalin als Trotsky was. Tito zelf kende de bureaucratistische machine van ouds en diende de partij vele jaren, mede als Gepoe-functionaris.

In "De Tribune" (3 Juli 1948) het orgaan van de Revolutionnair Communistische Partij, Nederlandse Sectie van de IVe Internationale, is geschreven, dat Tito nooit iets te maken heeft gehad met het Trotskisme, de leer van de onverzoenlijke klassestrijd. Hij was "een typisch product van het Stalinisme zelf". Stalin's nationalisatie politiek in de Oost-Europese landen ging, volgens het blad, gepaard met het handhaven van de kapitalistische staat en het sparen van de bezitters.

Bij de onderdrukking der arbeiders zou Stalin dankbaar gebruik hebben gemaakt "van handlangers als Tito, Gottwald en hoe zij meer mogen heten".

In de kringen van "Spartacus" werd, voor zover kon worden waargenomen, nog in het geheel geen standpunt bepaald ten aanzien van het hiervooren behandelde conflict. Het weekblad van genoemde Communistenbond acht Tito geen principieel tegenstander van het Stalinisme.

26 Juli 1948.

Enige korte mededelingen uit persberichten inzake het zich te weer stellen van de West-Europese democratieën tegen de jongste ontwikkelingen van het bolsjewisme.

Tegen het uit Oost-Europa dreigende bolsjewistische gevaar hebben de West-Europese democratieën zich staatkundig en politiek (door sterk verhoogde actie der onderscheidene politieke partijen) te weer gesteld.

I. Staatkundige afweermiddelen.

Als direct gevolg van de communistische manoeuvres in Oost-Europa moet gezien worden het te Brussel getekende vijf-mogendheden pact "voor economische samenwerking en militaire steun".

De te Stockholm bijeengekomen Premiers van Zweden, Noorwegen en Denemarken, die zich in hun redevoeringen op het standpunt stelden, dat hun resp. landen "vrijheid en democratie zouden verkiezen boven slavernij en dictatorschap", spreken in het onderhavige verband een duidelijke taal.

Het Noorse parlement ging er reeds toe over een extra bedrag van 100 miljoen kronen (de normale begroting van het lopende jaar beliep 109 miljoen kronen) te voteren voor het versterken "van de militaire en civiele defensie".

Ook enige andere regeringen gingen er toe over maatregelen te treffen om zich veilig te stellen tegen destructieve krachten welke hare resp. landen van binnenuit bedreigen.

De Eritse regering besloot n.l. geen communisten (waaronder ook te verstaan degenen verbonden met de comm. partij "in die mate dat twijfel aan hun betrouwbaarheid gewettigd is") meer te werk te stellen in "bedrijven, vitaal voor de veiligheid van de Staat".

De Franse nationale vergadering hechtte haar goedkeuring aan een wetsontwerp, waarbij de Franse binnenlandse veiligheid versterkt wordt teneinde een mogelijke communistische staatsgreep of nationale staking te voorkomen. Het wetsontwerp geeft de regering de macht acht inspecteurs-generaal aan te stellen die bevoegd zijn de minister van binnenlandse zaken bij te staan bij het handhaven van de orde in perioden van binnenlandse ordeverstoringen.

In Nederland heeft de Regering (Verg. de door de Min.v. Justitie, sprekende in de Eerste Kamer over de gezagsondermijning door het communisme, terzake afgelegde verklaringen) besloten voor de versterking van het potentieel van het gezagsapparaat der overheid aan de Rijkspolitie en Gemeentepolitie een aanzienlijke uitbreiding met vrijwilligers te geven. In de Rijkspolitie zullen ongeveer tienduizend vrijwilligers als reservisten worden opgenomen, terwijl de Gemeentepolitie met vrijwilligers als reserve, verdubbeld zal worden.

Daarnaast zou de Regering nog andere maatregelen ter waarborging van de openbare veiligheid overwegen.

Mogelijk houdt hiermede verband een binnenkort te verwachten hernieuwde toepassing van art. 97B van het Rijksambtenaren-reglement, dat 1 September 1938 van kracht werd, doch sedert (na het optreden tegen de N.S.B.) niet meer is gehanteerd.

De bedoeling zou n.l. bij de Regering voorzitten door weder toepassing van gemeld artikel aan communisten eventuele sleutelposities in het ambtelijk apparaat te ontnemen op grond van hun politieke onbetrouwbaarheid.

In dit kader passen wellicht de stappen ondernomen om de twee communistische wethouders in de Amsterdamse Gemeenteraad te bewegen hun functies neer te leggen.

Sedert is ook de Rotterdamse Gemeenteraad er toe overgegaan de communistische wethouder uit te nodigen (in een met grote meerderheid van stemmen aangenomen motie) zijn zetel ter beschikking te stellen.

De motie was gegrond op de overweging, dat steeds duidelijker blijkt, dat de C.P.N.doelinden nastreeft die onverenigbaar zijn met de geestelijke waarden die de grondslag vormen van de Nederlandse samenleving, daarbij de nationale belangen ondergeschikt makend aan de belangen van een vreemde mogendheid.

II. Politieke (i.o. partij-) afweermiddelen.

Als algemeen symptoom valt waar te nemen een zich organiseren van de arbeiders van Engeland, Frankrijk en de Benelux-landen tot een hechte eenheid om op deze wijze front te maken tegen de pogingen tot bolsjewisering van de arbeidersmassa in het Westen.

In Frankrijk werd door de rechtse partijen een zeer intensieve anti-communistische campagne ingezet, waarbij de communisten als "leden van een buitenlandse partij" werden aangemerkt.

Ten aanzien van België valt er op te wijzen, dat de "Algemene Arbeiders Federatie" er toe is overgegaan alle communisten uit het secretariaat te verwijderen.

De Partij van de Arbeid liet zich evenmin onbetuigd en deed een waarschuwend geluid horen tegen verdere samenwerking met de communisten in Nederland, die werden aangemerkt als "leden van een vijfde colonne".

Dat op deze actie, reactie van de zijde der communisten niet is uitgebleven, is wel duidelijk.

Voor wat Nederland betreft zette de C.P.N. in Amsterdam, middels verspreiding van opruiende pamfletten op grote schaal, de bevolking aan tot het stichten van z.g. "comité's voor nationale welvaart", kennelijk bedoeld ter coördinering van gemeenschappelijk te voeren strijd tegen de maatregelen van de "reactie".

Dat b.v. ook in Frankrijk tot het vormen van dergelijke comité's is overgegaan, toont weer eens aan dat volgens een bepaald schema en naar bepaalde directieven wordt gewerkt.

Batavia, 1 April 1948.